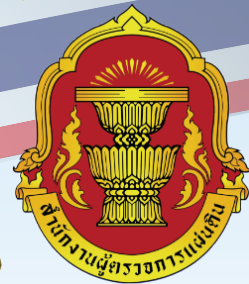

รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง
“แนวทางการปฏิบัติงาน
เชิงบูรณาการขององค์กรอิสระ
ตามรัฐธรรมนูญ”

ของคณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ วุฒิสภา

สำนักกรรมการ ๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

เอกสารวิชาการฉบับที่ ๙๘

รายงานการพิจารณาศึกษา

เรื่อง

“แนวทางการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการ
ขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ”

ของ

คณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

วุฒิสภา

สำนักกรรมการ ๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

เอกสารวิชาการฉบับที่ ๙๘

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ วุฒิสภา

ที่ สว ๐๐๑๐.๑๐/ (ร ๓๖)

วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๒ ได้พิจารณาตั้งคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา แล้วมีมติตั้งคณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๒๑) โดยมีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการบริหารจัดการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญและนโยบายของรัฐบาลในด้านงบประมาณ ติดตามและประเมินผลการรับ การใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปีขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งคณะกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

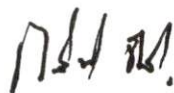
๑. นายกล้าณรงค์ จันทิก
๒. นายกิตติ วะสีนนท์
๓. พลเอก พิสิทธิ์ สิทธิสาร
๔. นายปิยพันธุ์ นิมมานเหมินท์
๕. นายยุทธนา ทัพเจริญ
๖. นายอนุสิษฐ คุณากร
๗. นายกษิตศ อาชวคุณ
๘. พลเอก ธีรเดช มีเพียร
๙. พลเอก นพดล อินทปัญญา
๑๐. นายประมนต์ สุธีวงศ์
๑๑. นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ
๑๒. พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภุมมา
๑๓. พลเอก จีรพงศ์ วรรณรัตน์
๑๔. นายเฉลา พวงมาลัย
๑๕. พลเอก เทพพงศ์ ทิพยจันทร์
๑๖. พลเรือเอก พระจุนด์ร ตามประทีป
๑๗. นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิต
๑๘. นายอนุพร อรุณรัตน์

- ประธานคณะกรรมการ
รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
เลขาธิการคณะกรรมการ
โฆษกคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

บัดนี้ คณะกรรมการ...

บัดนี้ คณะกรรมการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษา รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงาน ผลการพิจารณาศึกษารายงานดังกล่าวต่อที่ประชุมวุฒิสภา ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๘๘ และข้อ ๘๙

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และนำเสนอรายงานของคณะกรรมการต่อที่ประชุม วุฒิสภาต่อไป

(นายก้านรงค์ จันทิก)

ประธานคณะกรรมการ

กิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

วุฒิสภา

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวสุพร นิลทัพ)

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ

กิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ ๓

สำนักกรรมการ ๒ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๙๕

จันทน์/วิไลลักษณ์ พิมพ์

สุพร ทาน

รายนามคณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ
วุฒิสภา

นายก้านรงค์ จันทิก
ประธานคณะกรรมการ

นายกิตติ วะสีนนท์
รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

พลเอก พิสิทธิ์ สิทธิสาร
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง

นายปิยพันธุ์ นิมมานเหมินท์
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม

นายยุทธนา ทัพเจริญ
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่

นายกษิตศ อาชาคุณ
โฆษกคณะกรรมการ

นายอนุสิทธิ์ คุณากร
เลขานุการคณะกรรมการ

พลเอก ชีรเดช มีเพียร
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

พลเอก นพดล อินทปัญญา
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายประมนต์ สุธีวงศ์
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

พลเอก จีรพงศ์ วรรณรัตน์
กรรมาธิการ

นายเฉลา พวงมาลัย
กรรมาธิการ

พลเอก เทพพงศ์ ทิพยจันทร์
กรรมาธิการ

พลเรือเอก พระจุนธุ์ ตามประทีป
กรรมาธิการ

พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภูมมา
กรรมาธิการ

นายอนุพร อรุณรัตน์
กรรมาธิการ

นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิต
กรรมาธิการ

นางสาวสุพร นิลทัพ
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ

(๕)

คณะอนุกรรมการองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๒
มีหน้าที่รับผิดชอบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
และผู้ตรวจการแผ่นดิน

พลเอก พิสิทธิ์ ลิทธิสาร
ประธานคณะอนุกรรมการ

นายยุทธนา ทัพเจริญ
รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง

พลเอก เทพพงศ์ ทิพยจันทร์
รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง

นายพิเชต สุนทรพิพิธ
ที่ปรึกษาอนุกรรมการ

นายอนุพร อรุณรัตน์
ที่ปรึกษาอนุกรรมการ

พลตำรวจโท วัฒน ศรีหิรัญ
อนุกรรมการ

พันเอกหญิง นัยนา วงศ์สายตา
อนุกรรมการ

(๖)

นางประภาศรี บุญวิเศษ
อนุกรรมการ

หม่อมหลวงประสพชัย สายสนั่น
อนุกรรมการ

ว่าที่ร้อยเอก ปิยะพันธ์ ทยานิธิ
อนุกรรมการ

นายปรีชา เลิศกมลมาศ
อนุกรรมการ

ศาสตราจารย์ภักดี โพธิศิริ
อนุกรรมการ

พันเอก วรชัย ศรีฤทธิ์ชิงชัย
อนุกรรมการและเลขานุการ

นางสาวจันทน์ ดีล้อม
อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

รายงานการพิจารณาศึกษา
ของคณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ วุฒิสภา
เรื่อง “แนวทางการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ”

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๒ ได้พิจารณาดำเนินการตั้งคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา แล้วมีมติตั้งคณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๒๑) โดยมีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาขอโทษเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการบริหารจัดการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญและนโยบายของรัฐบาลในด้านงบประมาณ ติดตามและประเมินผลการรับ การใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปีขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยคณะกรรมการประกอบด้วย

๑. นายกล้าณรงค์ จันทิก	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายกิตติ วัฒนินท์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. พลเอก พิสิทธิ์ สิทธิสาร	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายปิยพันธุ์ นิมมานเหมินท์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายยุทธนา ทัพเจริญ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๖. นายอนุสิษฐ คุณากร	เลขานุการคณะกรรมการ
๗. นายกษิตศ อชวคุณ	โฆษกคณะกรรมการ
๘. พลเอก ธีรเดช มีเพียร	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๙. พลเอก นพดล อินทปัญญา	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๐. นายประมนต์ สุธีวงศ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๑. นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๒. พลเอก จิรพงศ์ วรรณรัตน์	กรรมการ
๑๓. พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภุมมา	กรรมการ
๑๔. นายเฉลา พวงมาลัย	กรรมการ
๑๕. พลเอก เทพพงศ์ ทิพยจันทร์	กรรมการ
๑๖. พลเรือเอก พระจุนด์ ตามประทีป	กรรมการ
๑๗. นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิท	กรรมการ
๑๘. นายอนุพร อรุณรัตน์	กรรมการ

คณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ วุฒิสภา ได้ดำเนินการพิจารณาศึกษา เรื่อง “แนวทางการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ” เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผลการพิจารณาต่อวุฒิสภา ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๘๘ และข้อ ๙๙ ดังนี้

๑. การดำเนินงาน

ที่ประชุมคณะกรรมการได้มีมติมอบหมายให้คณะอนุกรรมการองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๒ ซึ่งทำหน้าที่พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติ กระทบกิจการ หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการบริหารจัดการ รวมทั้งติดตามและประเมินผลการรับ การใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปีของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และผู้ตรวจการแผ่นดิน รวมทั้งดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย โดยคณะอนุกรรมการ ประกอบด้วย

๑.๑ พลเอก พิสิทธิ์ สิทธิสาร	ประธานคณะกรรมการ
๑.๒ นายยุทธนา ทัพเจริญ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑.๓ พลเอก เทพพงศ์ ทิพยจันทร์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๑.๔ นายพิเชต สุนทรพิพิธ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑.๕ นายอนุพร อรุณรัตน์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑.๖ พลตำรวจโท ณวัฒน์ ศรีหิรัญ	อนุกรรมการ
๑.๗ พันเอกหญิง นัยนา วงศ์สายตา	อนุกรรมการ
๑.๘ นางประภาศรี บุญวิเศษ	อนุกรรมการ
๑.๙ หม่อมหลวงประสพชัย สายสนั่น	อนุกรรมการ
๑.๑๐ ว่าที่ร้อยเอก ปิยะพันธ์ ทยานิติ	อนุกรรมการ
๑.๑๑ นายปรีชา เลิศกมลมาศ	อนุกรรมการ
๑.๑๒ ศาสตราจารย์ภักดี โพธิศิริ	อนุกรรมการ
๑.๑๓ พันเอก วรชัย ศรีสุทธิขิงชัย	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑.๑๔ นางสาวจันทน์ ดีล้อม	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการ ได้ทำการพิจารณาศึกษารายงาน โดยมีการประชุมเพื่อพิจารณาศึกษา จำนวน ๑๔ ครั้ง ดังนี้

- ๑) ครั้งที่ ๒๓/๒๕๖๖ วันพุธที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๖
- ๒) ครั้งที่ ๒๔/๒๕๖๖ วันพุธที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๖
- ๓) ครั้งที่ ๒๕/๒๕๖๖ วันพุธที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๖
- ๔) ครั้งที่ ๒๖/๒๕๖๖ วันพุธที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๖
- ๕) ครั้งที่ ๒๗/๒๕๖๖ วันพุธที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๖
- ๖) ครั้งที่ ๒๘/๒๕๖๖ วันพุธที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๖
- ๗) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ วันพุธที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๗
- ๘) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ วันพุธที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๗
- ๙) ครั้งที่ ๓/๒๕๖๗ วันพุธที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๗
- ๑๐) ครั้งที่ ๔/๒๕๖๗ วันพุธที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๗
- ๑๑) ครั้งที่ ๕/๒๕๖๗ วันพุธที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗
- ๑๒) ครั้งที่ ๖/๒๕๖๗ วันพุธที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗
- ๑๓) ครั้งที่ ๗/๒๕๖๗ วันพุธที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๗
- ๑๔) ครั้งที่ ๘/๒๕๖๗ วันพุธที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๗

จากนั้น คณะกรรมการได้พิจารณารับรองรายงานการศึกษาศึกษาของคณะอนุกรรมการองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๒ เรื่อง “แนวทางการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการขององค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ” ในการประชุมครั้งที่ ๑๓/๒๕๖๗ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๗

๒. วิธีการศึกษาศึกษา

๒.๑ การศึกษาด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) โดยการทบทวนข้อมูลจากเอกสารของทางราชการ ข้อมูลจากการค้นคว้าทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือข้อมูลที่ได้จากเว็บไซต์ทางอินเทอร์เน็ต พร้อมกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยเริ่มต้นจากการศึกษาความเป็นมาที่สำคัญจนถึงปัจจุบัน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ในการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล กฎหมาย ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการขององค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ เพื่อให้ได้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอ และข้อเสนอแนะ

๒.๒ การกำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ที่ใช้ในการศึกษาศึกษา เพื่อนำคำชี้แจงและข้อคิดเห็นประกอบการวิเคราะห์ศึกษา ได้แก่

๒.๒.๑ การประชุมหารือร่วมกัน โดยเชิญผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๒.๒ ข้อมูลจากรายงานการพิจารณาของคณะกรรมการ

ทั้งนี้ รายละเอียดวิธีการศึกษาศึกษาปรากฏในบทที่ ๑

๓. วัตถุประสงค์ของการศึกษาศึกษา

เพื่อต่อยอดการศึกษาของคณะกรรมการกิจการองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญและองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องที่ได้ดำเนินการมาแล้ว ในเรื่องบทบาท หน้าที่และอำนาจรวมทั้งการดำเนินงานแบบบูรณาการระหว่างองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญตามที่กฎหมายบัญญัติ เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์กลไกการขับเคลื่อนการปฏิบัติงาน แบบบูรณาการที่เป็นรูปธรรม ตามที่กฎหมายกำหนดขององค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ รวมทั้งเพื่อเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติงานแบบบูรณาการขององค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม สามารถนำไปปรับใช้ได้

๔. ผลการศึกษาศึกษา

จากผลการศึกษาศึกษาเรื่องดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการจึงขอเสนอรายงานการศึกษาศึกษาของคณะกรรมการ เรื่อง “แนวทางการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการขององค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ” โดยมีรายละเอียดตามรายงานท้ายนี้ พร้อมบทสรุปและข้อเสนอแนะเพื่อให้วุฒิสภาได้พิจารณา หากวุฒิสภาให้ความเห็นชอบด้วยกับผลการศึกษาศึกษาของคณะกรรมการ ขอให้โปรดแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญทั้ง ๕ องค์กรเพื่อพิจารณาและดำเนินการตามแต่จะเห็นสมควร ทั้งนี้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาขับเคลื่อนในการดำเนินการเรื่องดังกล่าวขององค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ หน่วยงานราชการ กลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง และประเทศชาติต่อไป

(นายอนุสิษฐ์ คุณากร)

เลขานุการคณะกรรมการ

กิจการองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ

วุฒิสภา

บทสรุปผู้บริหาร

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๒๑ บัญญัติไว้ว่า ในการปฏิบัติหน้าที่ให้องค์กรอิสระร่วมมือและช่วยเหลือกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กร และถ้าองค์กรอิสระใดเห็นว่ามีผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้แจ้งองค์กรอิสระนั้นทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ รวมทั้งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ในมาตรา ๖ ในลักษณะที่สอดคล้องกันว่า “ในการปฏิบัติหน้าที่ให้องค์กรอิสระร่วมมือและช่วยเหลือกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กร”

กล่าวได้ว่ารัฐธรรมนูญมีเจตนาให้องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญมีการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการ โดยรวมและโดยแยก ในการนี้ ได้มีประกาศขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญร่วมกัน เรื่อง แนวทางการรับส่งเรื่องระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ เพื่อกำหนดแนวทางการส่งต่อเรื่องร้องเรียน

จะเห็นได้ว่าองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญมีความพยายามในการประสานความร่วมมือกันมาโดยตลอด ผ่านการประสานงาน ส่งต่อเรื่องร้องเรียนที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของแต่ละองค์กรเป็นส่วนใหญ่ รวมถึงมีการประสานอย่างไม่เป็นทางการเป็นระยะ แต่ปัจจุบันยังขาดการกำหนดกลยุทธ์ แผนงาน กรอบเวลา และผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน

ในการพิจารณาการปฏิบัติงานร่วมกันขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญทั้ง ๕ องค์กรปรากฏข้อสรุปว่า การปฏิบัติงานเชิงบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญที่ควรให้ความสำคัญเป็นลำดับแรก คือ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญต้องสร้างวัฒนธรรมองค์กรร่วมกัน เจ้าหน้าที่ขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญต้องมีจุดมุ่งหมายในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อบรรลุเป้าหมายเดียวกัน คือ ประชาชนและประเทศชาติได้รับประโยชน์สูงสุดจากการร่วมมือของหน่วยงานของรัฐ

องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญสามารถบูรณาการเพื่อปฏิบัติงานร่วมกันได้ อาทิ การดำเนินการโดยกำหนดยุทธศาสตร์ร่วมกัน การจัดทำโครงการสำคัญร่วมกันและจัดทำแผนงบประมาณร่วมกัน ซึ่งถือเป็นเรื่องยากและมีความท้าทายในการทำงาน รวมทั้งต้องใช้ความร่วมมือระหว่างองค์กรอิสระด้วยกันในระดับสูง การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างกัน ไม่ว่าจะเป็นองค์ความรู้ตามภารกิจหลักหรือองค์ความรู้จากการบริหารองค์กร การแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ระหว่างบุคลากรระหว่างองค์กรอิสระด้วยกัน การพัฒนาระบบดิจิทัลเพื่อรายงานผลการดำเนินการร่วมกัน และการใช้ฐานข้อมูลทางวิชาการหรือเครือข่ายร่วมกัน จากบทสรุปของการศึกษาดังกล่าว คณะกรรมาธิการจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ แบ่งเป็น ๓ ระดับที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันอยู่ภายใต้หลักคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

๑. ระดับแนวคิด

เพื่อให้การดำเนินงานประสานความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญบรรลุตามเจตนารมณ์ที่รัฐธรรมนูญกำหนด ควรมีการกำหนดให้มีค่านิยมร่วมกัน สร้างวัฒนธรรมการทำงานแบบเครือข่ายระหว่างหน่วยงาน การปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมวิธีการทำงานในรูปแบบใหม่ เน้นที่ “บุคคล” ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการก่อให้เกิดการทำงานแบบบูรณาการร่วมกัน เริ่มที่การปลูกฝังให้บุคลากรในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญมีวัฒนธรรมในการให้บริการมุ่งผลสำเร็จของงานเป็นหลัก ยึดถือประโยชน์ของประชาชนเป็นที่ตั้ง รวมถึงการสร้างวัฒนธรรมการทำงานร่วมกันแบบไร้พรมแดน โดยร่วมกันปฏิบัติจนกลายเป็นธรรมเนียมสำหรับองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ก่อให้เกิดการหล่อหลอมรวมของพฤติกรรมทั้งบุคลากรใหม่และเก่าให้ไปในทิศทางเดียวกัน การมีวัฒนธรรมองค์กรที่แข็งแกร่งจะส่งผลให้การทำงานประสบความสำเร็จมากกว่าและมีประสิทธิผลในระดับสูง แนวคิดที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงคือจุดเริ่มต้นของความสำเร็จ โดยเฉพาะความเข้าใจถึงธรรมชาติของการบูรณาการ ทั้งข้อเด่นและข้อจำกัด รวมทั้งในเชิงทฤษฎีและเชิงปฏิบัติ รวมถึงการบูรณาการในรูปแบบที่มีความเหมาะสมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีใช่แต่เป็นเรื่องความเป็นอยู่หรือการครองชีพเท่านั้น

๒. ระดับแนวการจัดเตรียม

การบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เป็นประเด็นสำคัญที่ทำให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพ การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าจะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ส่งผลทำให้มีการพัฒนาประเทศอย่างมั่นคงและยั่งยืน แนวคิดในการบูรณาการจะก่อให้เกิดผลได้นั้นต้องอาศัยการจัดเตรียมอย่างเพียงพอและเหมาะสมในทุกด้าน ทุกองค์กรทำงานแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์หลัก โดยการอาศัยความเชี่ยวชาญที่แตกต่างกันของแต่ละองค์กรมีการทำงานภายใต้เป้าหมายและวัตถุประสงค์หลัก ร่วมกันคิด และร่วมกันทำงาน รวมทั้งการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและภาคประชาชนในระบบเครือข่ายจะทำให้เกิดความประหยัดหากมีการผลักดันให้มีการบูรณาการอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญควรมีการทบทวนวัตถุประสงค์ โครงสร้างองค์กร และกำหนดกลยุทธ์วางแผนการปฏิบัติงานร่วมกัน มีการมอบหมายผู้รับผิดชอบในการบริหารงานต่าง ๆ ระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เพื่อให้สามารถเตรียมความพร้อมและรับมือกับปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น อีกทั้งองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญทั้ง ๕ องค์กร ยังไม่มีการกำหนดหน่วยงานกลางซึ่งเป็นกลไกการทำงานระดับสำนักงานหรือระดับปฏิบัติการเพื่อรองรับการดำเนินงาน และยังไม่มีการกำหนดวิธีการบริหารงานร่วมกันในเรื่องการวางแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ การประเมินผล และการรายงานผล ดังนั้น ควรมีการประชุมหารือระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญเพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการทำงานระหว่างองค์กรได้อย่างเป็นรูปธรรมและเป็นระบบ

๓. ระดับแนวปฏิบัติ

เมื่อมีการเตรียมความพร้อมที่จำเป็นและเหมาะสมแล้ว การปฏิบัติงานย่อมได้ผลลัพธ์ อย่างเป็นรูปธรรม ด้วยแต่ละองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการรับเรื่อง กล่าวหา เรื่องร้องเรียนที่กฎหมายบัญญัติให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของแต่ละองค์กร แต่ด้วยเหตุ ที่การกระทำที่เป็นความผิดอันเป็นการกระทำในครั้งเดียวกันหรือคราวเดียวกัน อาจเป็นการกระทำ ความผิดตามกฎหมายหลายฉบับ ทำให้เป็นกรณีที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจตั้งแต่สององค์กรขึ้นไป การบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญจึงควรให้บุคลากรของแต่ละองค์กรเข้าใจถึง สารสำคัญของหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นด้วย เพื่อให้เกิดความเข้าใจและความชัดเจน แก่ผู้ที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ทั้งในส่วนของประชาชนหรือผู้เกี่ยวข้องอื่น และเป็นการสะดวก ต่อการติดต่อประสานงานหรือการทำงานร่วมกันในลักษณะการบูรณาการในการปฏิบัติงานตั้งแต่ สององค์กรขึ้นไปภายใต้ประกาศองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เรื่อง แนวปฏิบัติในการรับส่งเรื่อง ระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเชิงบูรณาการประสบความสำเร็จมากขึ้น จึงมีข้อเสนอแนะ เพิ่มเติมต่อองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญทั้ง ๕ ดังนี้

(๑) ควรมีการจัดอบรมหรือจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยน และเป็นเครือข่ายในการปฏิบัติงาน ร่วมกัน เพื่อให้บุคลากรของแต่ละองค์กรมีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่และอำนาจระหว่างกัน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมและสามารถบูรณาการการทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และควรนำระบบการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ที่มีอยู่เดิมมาพัฒนาให้เกิดการประสานงานซึ่งถือว่าเป็น การเพิ่มกลไกในการดำเนินงานได้อีกทางหนึ่ง

(๒) ควรกำหนดหน่วยงานภายในที่มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการรับส่งเรื่องระหว่าง องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ รวมถึงต้องทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางของแต่ละองค์กรในการ ประสานความร่วมมือ ทั้งในเรื่องของการรับส่งเรื่อง ตลอดจนการติดตามเรื่องที่รับหรือส่ง รวมถึง การติดตามการรับหรือส่งเรื่องตามที่มีผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนต่อองค์กรอิสระใด ที่สามารถติดตาม เรื่องนั้น ๆ ได้จากหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเพียงหน่วยงานเดียว เพื่อลดขั้นตอนการดำเนินการ และช่วยอำนวยความสะดวกให้กับประชาชน

(๓) ควรให้ภาคเอกชน หรือภาคประชาชนมีส่วนร่วม รวมทั้งจัดให้มีการรับฟังความเห็น จากภาคส่วนต่าง ๆ เนื่องจากภาคเอกชน และภาคประชาชนเป็นผู้แจ้ง ผู้ร้องเรียน หรือผู้ที่ต้องใช้ สิทธิของตนผ่านองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ จึงเป็นภาคส่วนที่มีความสำคัญที่ทราบข้อเท็จจริง ปัญหาอุปสรรค หรือข้อติดขัดบางประการในการดำเนินงาน ซึ่งความเห็นจากทั้งภาคเอกชน และภาคประชาชนจะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ สามารถ แก้ไขปัญหาการดำเนินการร่วมกันขององค์กรได้อย่างแท้จริง

(๔) ควรมีการกำหนดให้มีหน่วยงานกลางทำหน้าที่สนับสนุนการบูรณาการด้านต่าง ๆ ให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรืออาจมีการพิจารณาเพื่อก่อตั้งสหพันธ์องค์กรอิสระ โดยมีการแยกการควบคุมสั่งการในแต่ละองค์กรอิสระเป็นการเฉพาะ เพื่อทำการพิจารณาศึกษา

ด้านการทำงานขององค์กรอิสระของแต่ละองค์กรที่ผ่านมา งานด้านวิชาการ ตลอดจนด้านการพัฒนา กฎหมาย วิเคราะห์ข้อมูล หรือค้นหาและดำเนินการเกี่ยวกับประโยชน์อันควรมีเพื่อให้เกิด ความแข็งแกร่งในการดำเนินงานทั้งระบบร่วมกันในการพัฒนาองค์กรอิสระในประเทศไทย รวมไปถึง การแบ่งปันทรัพยากรผู้เชี่ยวชาญผู้มีความรู้ความสามารถในหน่วยงานองค์กรอิสระแต่ละองค์กร อันถือเป็นการสร้างกลไกการตรวจสอบและถ่วงดุลเครือข่ายระหว่างกัน และสร้างศักยภาพ ในการตรวจสอบรวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นในการมีระบบประชาธิปไตยกับการมีองค์กรอิสระ ให้มีประสิทธิภาพ รวมไปถึงสนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงความเป็นธรรม ตอบสนอง ความท้าทายในการดำเนินการข้ามองค์กรตามที่ได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๒๑ ซึ่งการทำงานเป็นทีมจะทำให้สามารถประสานความร่วมมือกัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินงานสามารถทำได้ดีกว่าการทำงานเพียงองค์กรใด องค์กรหนึ่งเท่านั้น ในการนี้ การสร้างสหพันธ์หรือสถาบันขององค์กรอิสระมีทั้งโอกาส และความท้าทาย ซึ่งต้องมีการจัดการและการประเมินผลอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การทำงานเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

นอกจากนี้ **แนวการปฏิบัติงานต้องครบวงจรและครอบคลุม ไม่ใช่เป็นเพียงการสั่งการ และบริหารงาน แต่จะต้องสามารถควบคุม สื่อความ ติดตาม ประเมิน ทบทวน และรายงาน เพื่อเรียนรู้ แก้ไข ปรับปรุง และยกระดับผลสัมฤทธิ์ต่อไป** องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญยังขาด เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามการทำงาน และขาดการประเมินผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งการดำเนินงานที่ผ่านมาไม่อาจบ่งบอกถึงผลสัมฤทธิ์ได้ว่า บรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด ควรให้ความสำคัญกับการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงาน และควรจัดทำเครื่องมือที่สามารถ วัดและประเมินผลที่เป็นการประเมินผลการปฏิบัติการร่วมกัน ซึ่งจะช่วยให้การวิเคราะห์ตนเอง เป็นไปอย่างรวดเร็วและถูกต้อง โดยควรคำนึงถึงความจำเป็น ความเหมาะสม และความคุ้มค่า ของงบประมาณ และการใช้ทรัพยากรเป็นสำคัญด้วย หรืออาจใช้กลไกในการให้บุคคลภายนอก มาเป็นผู้ประเมิน อาทิ วุฒิสภาซึ่งมีหน้าที่ในการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรอิสระ ตามรัฐธรรมนูญทุกปี ผ่านรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ประจำปี โดยเพิ่มหัวข้อในรายงานประจำปี เพื่อให้วุฒิสภาสามารถตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะแก่องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญได้อย่าง ถูกต้องและเหมาะสมต่อไป

กล่าวโดยสรุป เจตนารมณ์หลักในการดำเนินกิจการขององค์กรอิสระ ตามรัฐธรรมนูญ คือ “การเป็นที่พึ่งของประชาชน” **การบูรณาการขององค์กรอิสระ ตามรัฐธรรมนูญถือเป็นเจตนารมณ์หนึ่งของรัฐธรรมนูญ**ซึ่งได้อธิบายความไว้โดยไม่ได้ ใช้คำศัพท์ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญทุกองค์กรเข้าใจถึงวัตถุประสงค์และประโยชน์ ของการบูรณาการ รวมทั้งได้มีการบูรณาการในการทำงานบางด้านโดยไม่มีปัญหาใด ในระหว่างการดำเนินการ อย่างไรก็ตาม การบูรณาการยังไม่สามารถแสดงผลงานความก้าวหน้าได้ ดังนั้น รายงานการศึกษาในครั้งนี้จึงเป็นการนำเสนอแนวทางการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการ

ขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เพื่อให้สามารถดำเนินการได้จริงอย่างเป็นรูปธรรม และเกิดผลสำเร็จที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติอย่างสูงสุดและยั่งยืน

แนวทางการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ควรให้ความสำคัญต่อการประสานงานและความร่วมมือของบุคลากรทุกคน และทุกระดับขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญทั้ง ๕ องค์กร ให้มีความรู้สึกร่วมต่อภารกิจ ทั้งความสำเร็จและความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น โดยมีการดำเนินการที่ต่อเนื่อง และมีการพัฒนาปรับปรุงรูปแบบการบูรณาการที่เหมาะสมและยั่งยืน องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญจึงควรน้อมนำหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการ และนำมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงานทุกระดับขององค์กร ซึ่งหลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่นำมาใช้นั้นจำเป็นต้องคำนึงถึงเจตนารมณ์หลักและเจตนารมณ์รองในการนำมาใช้อย่างเหมาะสม อันได้แก่

(๑) การเป็นที่พึ่งแห่งตน คือ หน่วยงานต้องมีการพัฒนาทักษะในหน่วยงานให้มีความหลากหลาย โดยมีการปฏิบัติ ควบคุม ดูแล กำกับ และตรวจสอบตนเองได้ เพื่อให้สามารถนำไปใช้เป็นภูมิคุ้มกันในการพึ่งพาตนเอง ถือปฏิบัติให้เป็นอย่างดีที่ดี ก่อนที่จะพึ่งพาหน่วยงานภายนอกหรือเป็นที่พึ่งให้แก่องค์กรอื่น ไม่ว่าจะเป็นการพิจารณาจากองค์กร จากผู้ปฏิบัติหน้าที่ หรือผู้ประเมินภายนอก

(๒) การเป็นที่พึ่งขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญอื่นด้วย เนื่องจากความแตกต่างในหลายมิติ จึงควรตระหนักถึงข้อจำกัดของแต่ละองค์กร ยอมรับความช่วยเหลือจากองค์กรอื่นในขณะเดียวกันสามารถเอื้อเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่องค์กรอื่นด้วย รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลสำคัญที่เป็นประโยชน์ภายใต้ข้อจำกัดของกฎหมาย ดังนั้น หน่วยงานของรัฐโดยเฉพาะองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ จึงควรน้อมนำหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงานทุกระดับ ซึ่งหลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย

(๒.๑) การเข้าใจเหตุผล เพื่อให้มาตรฐานในการดำเนินการได้ผลที่สูงขึ้น และมีการพัฒนาการทำงานให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

(๒.๒) การรู้จักพอประมาณ สามารถคำนึงถึงความสำคัญก่อนและหลังเพื่อก่อให้เกิดความคุ้มค่า และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลอย่างแท้จริง

(๒.๓) การสร้างภูมิคุ้มกันในการปฏิบัติงาน โดยมีการควบคุม ดูแล และมีการประเมินตนเองอย่างสม่ำเสมอ โดยการเตรียมความพร้อม ใช้ความรอบคอบ นำไปสู่ผลลัพธ์ที่เห็นได้อย่างชัดเจน ครบถ้วน และสมบูรณ์

สารบัญ

	หน้า
รายนามคณะกรรมการ	(๑) - (๓)
รายนามคณะอนุกรรมการ	(๕) - (๖)
รายงานการพิจารณาศึกษา	(๗) - (๙)
บทสรุปผู้บริหาร	ก - จ
สารบัญ	ซ - ช
สารบัญภาพ	ณ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์	๒
๑.๓ นิยามศัพท์	๒
๑.๔ วิธีการพิจารณาศึกษา	๓
๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๖
บทที่ ๒ กฎหมาย แนวคิด และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	๗
๒.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐	๗
๒.๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐	๘
๒.๓ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐	๙
๒.๔ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐	๑๔
๒.๕ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๔
๒.๖ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ ..	๑๘
๒.๗ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน	๒๔
๒.๘ ประกาศองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญเรื่อง แนวปฏิบัติในการรับส่งเรื่อง ระหว่างองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ	๒๕
๒.๙ ยุทธศาสตร์และแผนงานขององค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ	๒๖
๒.๑๐ แนวคิดเกี่ยวกับการบูรณาการ	๒๘
๒.๑๑ แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	๓๒
๒.๑๒ แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๓๕

ช
สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๓ การบูรณาการการปฏิบัติงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ	๔๑
๓.๑ ความคิดเห็นขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ	๔๑
๓.๑.๑ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง	๔๑
๓.๑.๒ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน	๔๔
๓.๑.๓ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ...	๔๗
๓.๑.๔ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน	๔๘
๓.๑.๕ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	๕๐
๓.๒ ข้อมูลการศึกษาที่ผ่านมาของคณะกรรมการ	๕๑
๓.๓ ข้อมูลที่ได้รับเพิ่มเติมจากการศึกษา	๖๐
๓.๔ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างการศึกษา	๖๑
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบูรณาการการปฏิบัติงานของ	
องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ	๖๓
๔.๑ ระดับแนวคิด	๖๓
๔.๒ ระดับแนวการจัดเตรียม	๖๔
๔.๓ ระดับแนวปฏิบัติ	๖๘
๔.๔ ปัญหาในทางปฏิบัติและการบังคับใช้กฎหมาย	๖๙
บทที่ ๕ บทสรุป และข้อเสนอแนะ	๗๑
๕.๑ บทสรุป	๗๑
๕.๒ ข้อเสนอแนะ	๗๒
บรรณานุกรม	๗๙
ภาคผนวก	๘๓
ภาคผนวก ก เอกสารประกอบการชี้แจงขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ	๘๕
ภาคผนวก ข ตารางประเด็นหาหรือจากการประชุมร่วมกับผู้แทนหน่วยงาน	๘๖

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ แผนภาพแสดงความหมายของการบูรณาการ (integration)	๒๙
ภาพที่ ๒ แผนภาพแสดงกระบวนการบริหารผลการปฏิบัติงาน	๓๔
ภาพที่ ๓ แผนภาพแสดงองค์ประกอบที่สำคัญปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๓๘
ภาพที่ ๔ แผนภาพแสดงการบูรณาการร่วมกันระหว่างองค์กรอิสระทั้งในส่วนกลาง และส่วนจังหวัด	๔๓
ภาพที่ ๕ แผนภาพแสดงการประสานงานและการเชื่อมโยงข้อมูลเรื่องร้องเรียน และความร่วมมือด้านวิชาการ	๔๕
ภาพที่ ๖ แผนภาพแสดงการกำกับ ติดตามการดำเนินงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ โดยวุฒิสภา	๗๗

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ บัญญัติให้องค์กรอิสระเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นให้มีความอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจขององค์กรอิสระต้องเป็นไปโดยสุจริต เทียบธรรม กล้าหาญ และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ ทั้งนี้ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้องค์กรอิสระร่วมมือและช่วยเหลือกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กร

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญของทุกองค์กรอิสระได้กำหนดในมาตรา ๖ ไว้ว่า ภารกิจปฏิบัติหน้าที่ต้องให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือองค์กรอิสระทุกองค์กรและหากเห็นว่า มีผู้กระทำการไม่ชอบด้วยกฎหมายอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้มีหนังสือแจ้งองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ เป็นการกำหนดไว้ สอดคล้องตามความมุ่งหมายของรัฐธรรมนูญอันเป็นหลักการที่เพิ่มขึ้นใหม่ โดยให้องค์กรอิสระร่วมมือช่วยเหลือกัน และแจ้งเตือนเพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรอิสระบรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กร โดยหากองค์กรอิสระใด เห็นว่ามีผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระที่พบนั้น ให้แจ้งองค์กรอิสระอื่นที่มีหน้าที่และอำนาจในเรื่องดังกล่าวดำเนินการต่อไปได้ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรอิสระต่าง ๆ และเพื่อให้การทำงานรวดเร็ว ลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กร

คณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญมีหน้าที่และอำนาจพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการบริหารจัดการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญและนโยบายของรัฐบาลในด้านงบประมาณ ติดตามและประเมินผลการรับ การใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปีขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๒๑) ได้เห็นความสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญในลักษณะ การบูรณาการร่วมกันเพื่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติหน้าที่ด้านการจัดการ เรื่องร้องเรียนขององค์กรนั้น ๆ โดยเฉพาะผู้ตรวจการแผ่นดินที่มุ่งขจัดปัญหาความเดือดร้อนไม่เป็นธรรม แก่ประชาชน และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่มุ่งแก้ไขปัญหาร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติ มิชอบของภาครัฐ

จากการเดินทางศึกษาของคณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีการประชุมร่วมกับองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญในระดับพื้นที่ จำนวน ๒๑ จังหวัด ประกอบด้วย เชียงใหม่ ลำพูน แพร่ นongคาย อุดรธานี สงขลา พัทลุง สกลนคร มุกดาหาร แม่ฮ่องสอน ยะลา สระบุรี ชุมพร ภูเก็ต พังงา กาญจนบุรี เพชรบุรี นครนายก เชียงราย ระยอง และเลย พบว่า หน่วยงานส่วนกลางมีการดำเนินการทำข้อตกลงกับหน่วยงานอื่น แต่หน่วยงานในระดับพื้นที่ มักจะไม่รับทราบเรื่องดังกล่าว อีกทั้งการประชุมร่วมกับองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ (ส่วนกลาง) ทั้ง ๕ องค์กร รวมทั้งการจัดสัมมนาทางวิชาการ ปัจจุบันได้มีการประกาศ เรื่อง แนวปฏิบัติในการรับส่ง เรื่องระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ แต่พบว่าองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญบางองค์กรประสบ ปัญหาในการปฏิบัติงานร่วมกัน ประกอบกับในการส่งต่อเรื่องตามหน้าที่และอำนาจ ตามภารกิจมักไม่ได้ มีการประสานการดำเนินงานเท่าที่ควร ทำให้เกิดปัญหาทางานค้างสะสมและยังเป็นปัญหาที่ยังไม่รับ การแก้ไข

ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้ คณะกรรมการจึงได้มีการศึกษาและวิเคราะห์ถึงบทบาท หน้าที่ และอำนาจในการปฏิบัติงานร่วมกันขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ทั้งภายในองค์กร ระหว่างองค์กร ตลอดจนปัญหาในทางปฏิบัติและการบังคับใช้กฎหมายรวมทั้งระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอแนวทาง การปฏิบัติงานเชิงบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ข้อคิดเห็น เชิงระบบ และกลไกการนำไปขยายผลสู่องค์กรอื่น ๆ ในทางปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

๑.๒ วัตถุประสงค์

คณะกรรมการมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา ดังนี้

๑.๒.๑ เพื่อต่อยอดการศึกษาของคณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องที่ได้ดำเนินการมาแล้ว ในเรื่องบทบาท หน้าที่และอำนาจรวมทั้ง การดำเนินงานแบบบูรณาการระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญตามที่กฎหมายบัญญัติ

๑.๒.๒ เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์กลไกการขับเคลื่อนการปฏิบัติงาน แบบบูรณาการ ที่เป็นรูปธรรม ตามที่กฎหมายกำหนดขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

๑.๒.๓ เพื่อเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติงานแบบบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

๑.๓ นิยามศัพท์

คณะกรรมการกำหนดนิยามศัพท์ซึ่งใช้ในการศึกษา ดังนี้

๑.๓.๑ “องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ” หมายถึง องค์กรอิสระที่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ในหมวด ๑๒ กำหนดให้มีองค์กรอิสระ จำนวน ๕ องค์กร ได้แก่ ๑. คณะกรรมการการเลือกตั้ง ๒. ผู้ตรวจการแผ่นดิน ๓. คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ ๔. คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และ ๕. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๑.๓.๒ “การบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ” หมายถึง กระบวนการประสาน ความร่วมมือขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญทั้งในด้านแผนงาน การวิเคราะห์ การปฏิบัติการ การใช้

สารสนเทศ และการจัดสรรทรัพยากร โดยผนึกกำลังจากส่วนย่อยของแนวคิดหรือระบบที่มีความสัมพันธ์ เชื่อมโยงกันมารวมกันให้มีความสอดคล้องกันอย่างกลมกลืนและสมดุล เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของการปฏิบัติงานอย่างเป็นองค์รวมไปสู่ผลลัพธ์ที่วางไว้

๑.๓.๓ “การปฏิบัติงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ” หมายถึง การกระทำตาม ภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ด้วยความภูมิใจในงาน เห็นคุณค่าในตนเอง อุทิศร่างกายแรงใจในการ ปฏิบัติหน้าที่ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและค่านิยมหลักขององค์กร มีจุดมุ่งหมายเพื่อก่อให้เกิด ประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวม

๑.๔ วิธีการพิจารณาศึกษา

คณะกรรมการกำหนดวิธีการพิจารณาศึกษาโดยเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพโดยวิเคราะห์ จากเอกสารของทางราชการ เอกสารศึกษาทางวิชาการ รายงานการพิจารณาศึกษาที่ผ่านมาของ คณะอนุกรรมการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๒ เรื่อง ปัญหาอุปสรรคในการบังคับใช้ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ และปัญหาอุปสรรคในการ บังคับใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ รายงานการพิจารณาศึกษาของคณะทำงานศึกษานโยบายเชิงรุกด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพจน์มิชอบในคณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ วุฒิสภา และกำหนด ผู้ให้ข้อมูลสำคัญโดยการเชิญผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้คำชี้แจงและข้อคิดเห็นประกอบการ วิเคราะห์ศึกษา ดังนั้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการพิจารณาศึกษา จึงได้กำหนดให้มีวิธีการ ดำเนินการพิจารณาศึกษา ดังนี้

๑.๔.๑ การดำเนินการศึกษา

๑.๔.๑.๑ การศึกษาเชิงเอกสาร (Documentary Research)

การทบทวนข้อมูลจากเอกสารของทางราชการ ข้อมูลจากการค้นคว้า ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือข้อมูลที่ได้จากเว็บไซต์ทางอินเทอร์เน็ต และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กับการบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ โดยเริ่มต้นจากการศึกษาความเป็นมา หน้าที่ และอำนาจ การดำเนินการที่สำคัญจนถึงปัจจุบัน และกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยวิเคราะห์ข้อมูล กฎหมาย ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการเพื่อให้ได้ข้อคิดเห็น ข้อสรุป และข้อเสนอแนะ

๑.๔.๑.๒ การรับฟังคำชี้แจงจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant)

โดยเชิญผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมกับ คณะ อนุกรรมการ เพื่อให้คำชี้แจงและข้อคิดเห็นที่จะนำข้อมูลที่ได้รับมาดำเนินการประมวลผลข้อมูล อันนำไปสู่ ข้อค้นพบ เพื่อเสนอแนวทางการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการระหว่างองค์กรอิสระ ตามรัฐธรรมนูญ

๑.๔.๒ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการประชุมหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑.๔.๒.๑ การเชิญเข้าร่วมประชุมหารือร่วมกัน

ครั้งที่ ๑ วันพุธที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๗ ประกอบด้วย

(๑) สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๑.๑) นางสาวสิริรัตน์ เมืองสมุทร

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน

(๑.๒) นายณัฐชุนาท พิบูลย์สมบัติ

ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ

และการสื่อสาร

(๒) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม

การทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.)

(๒.๑) นายสุรพงษ์ อินทรถาวร

รองเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๒.๒) นางสาวจิราพร บุรินทรวานิช

ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

(๒.๓) นายอภิชาติ ปุณยธัญพงศ์

ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานกลาง

(๒.๔) นางสาวปิยพร อุปพงษ์

พนักงานไต่สวน ระดับสูง

(๒.๕) นางสาวอาทิตรินทร์ จรูญพร

พนักงานไต่สวน ระดับสูง

ครั้งที่ ๒ วันพุธที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ประกอบด้วย

(๑) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๑.๑) นายกิตติวีร์ มุตตาหารัช

รองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๑.๒) นางสาวณัฐธารีย์ สิริศิวนารถ

พนักงานการเลือกตั้งชำนาญการ

(๒) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

(๒.๑) นายภัทรวิทย์ อบสุวรรณ

ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

(๒.๒) นายสุรัตน์ อาปีติน

ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบพิเศษที่ ๒

(๒.๓) นายธีรยุทธ วัฒนะธรรมศิริ

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนยุทธศาสตร์

- (๒.๔) นายคณพศ หงสาวรางกูร
ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ
- (๒.๕) นางสาวมธุรส ไพบูลย์วรชาติ
นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการพิเศษ
- (๒.๖) นางสาววลัยภรณ์ บุญรอด
นิติกรชำนาญการพิเศษ
- (๒.๗) นายพงษ์ไพบูลย์ แสงศรีกล่อม
นิติกรชำนาญการพิเศษ
- (๒.๘) นายนิติธรรม ธรรมประชา
นิติกรชำนาญการ
- (๓) สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- (๓.๑) นางสาววันรุ่ง แสนแก้ว
ผู้อำนวยการสำนักับเรื่องร้องเรียน
และประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
- (๓.๒) นายอาทิตย์ ร่มพนาธรรม
นักวิชาการสิทธิมนุษยชนชำนาญการ
รักษาราชการแทนหัวหน้ากลุ่มงาน
กลั่นกรองรับเรื่องร้องเรียน

๑.๔.๓ การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษา เรื่อง “แนวทางการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ” ของคณะกรรมการการครั้งนี้ เป็นการศึกษาหน้าที่และอำนาจ กรณีการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญที่สำคัญจนถึงปัจจุบัน วิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่เฉพาะของแต่ละองค์กร เพื่อนำไปสู่การเสนอแนะการบูรณาการภายในองค์กร / การบูรณาการระหว่างองค์กร ต่อไป ซึ่งได้ทำการประมวล สังเคราะห์ และวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารของทางราชการ ที่ได้รับจากการประชุมหารือร่วมกัน และเอกสารการชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลจากการค้นคว้าทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือข้อมูลที่ได้จากเว็บไซต์ทางอินเทอร์เน็ต พร้อมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน การบูรณาการ รวมทั้งการรับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ดังนั้น ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากเอกสารต่าง ๆ และการให้ข้อมูลของผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะถูกนำมาวิเคราะห์และประมวลผล โดยเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในแง่ต่าง ๆ ตามข้อเท็จจริงทั้งในเชิงเหตุและผล ซึ่งการวิเคราะห์กระบวนการและผลการดำเนินงานต่อการดำเนินงานระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญจะนำไปสู่คำตอบในการศึกษา พร้อมสรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะต่อไป

๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาครั้งนี้ คณะกรรมการเห็นว่าองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญควรได้รับประโยชน์ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ ดังนี้

๑.๕.๑ ได้รับทราบวิธีการดำเนินการระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

๑.๕.๒ ได้รับทราบประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

๑.๕.๓ ได้ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และนำส่งไปยังองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานต่อไป

บทที่ ๒

กฎหมาย แนวคิด และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

การศึกษา เรื่อง “แนวทางการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ” คณะกรรมการได้อ้างอิงกฎหมาย แนวคิด ยุทธศาสตร์และแผนงานของสำนักงานที่เกี่ยวข้อง มาเป็นแนวทางเบื้องต้นในการศึกษาครั้งนี้ ดังนี้

- ๒.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐
- ๒.๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐
- ๒.๓ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐
- ๒.๔ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐
- ๒.๕ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
- ๒.๖ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑
- ๒.๗ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน
- ๒.๘ ประกาศขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เรื่อง แนวปฏิบัติในการรับส่งเรื่องระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ
- ๒.๙ ยุทธศาสตร์และแผนงานของสำนักงานที่เกี่ยวข้อง
- ๒.๑๐ แนวคิดเกี่ยวกับการบูรณาการ
- ๒.๑๑ แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน
- ๒.๑๒ แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๒๑๕ องค์กรอิสระเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นให้มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย และการปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจขององค์กรอิสระต้องเป็นไปโดยสุจริตเที่ยงธรรม กล่าวหาญ และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจและการปฏิบัติหน้าที่ โดยร่วมมือกัน

มาตรา ๒๒๑ การปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรอิสระให้องค์กรอิสระร่วมมือและช่วยเหลือกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรและถ้าองค์กรอิสระใดเห็นว่ามีผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อยู่ในหน้าที่ และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้แจ้งองค์กรอิสระนั้นทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

๒.๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการต้องให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือองค์กรอิสระทุกองค์กร ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้คณะกรรมการมีหนังสือแจ้งองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าการกระทำที่ทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรมหรือมิชอบด้วยกฎหมาย อาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นด้วย

ให้คณะกรรมการปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกันเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคสอง ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจเชิญประธานองค์กรอิสระอื่นมาร่วมประชุมเพื่อหารือและกำหนดแนวทางร่วมกันได้ และให้องค์กรอิสระทุกองค์กรปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ ร่วมกับ **สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน**

มาตรา ๓๒ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจในการควบคุมดูแล การเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย คณะกรรมการ อาจขอให้มีการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือผู้สอบบัญชีรับอนุญาต สอบบัญชีของพรรคการเมือง โดยอาจขอให้ตรวจสอบอย่างเร่งด่วนในช่วงเวลาที่มีการเลือกตั้งด้วยก็ได้

(๒) เมื่อปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดหรือฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง ให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน แจ้งรายงานการทำธุรกรรมของพรรคการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือผู้สมัคร ตามที่คณะกรรมการแจ้งให้ทราบ หรือให้ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือสถาบันการเงิน ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินแจ้งให้ทราบถึงการโอนหรือการเบิกจ่ายเงินในกรณีดังกล่าวตามที่คณะกรรมการร้องขอ ทั้งนี้ ภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนด และมีให้นำบทบัญญัติของกฎหมายที่ห้ามหน่วยงานใดเปิดเผยข้อมูลในความครอบครองมาใช้บังคับแก่การแจ้งข้อมูลตามที่คณะกรรมการร้องขอ

(๓) ให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยที่เกี่ยวข้องกับการข่าว แจ้งข้อมูลเบาะแสตามที่คณะกรรมการร้องขอ แต่เมื่อได้รับแจ้งข้อมูลใดแล้วให้คณะกรรมการใช้ข้อมูลนั้นเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนหาตัวผู้กระทำความผิดหรือวางมาตรการป้องกันการกระทำความผิดในส่วนที่เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการแต่คณะกรรมการจะเปิดเผยข้อมูลและแหล่งข้อมูลมิได้ และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้คณะกรรมการมีอำนาจจัดสรรเงินงบประมาณที่สำนักงานได้รับจัดสรรมาให้แก่หน่วยงานนั้นเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปของหน่วยงานนั้นได้

ในการสั่งให้ดำเนินการตาม (๑) คณะกรรมการมีอำนาจจ่ายค่าใช้จ่ายให้แก่สำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดิน หรือจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตามระเบียบที่คณะกรรมการ กำหนด

มาตรา ๔๘ ในกรณีที่คณะกรรมการได้รับแจ้งจากผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินว่ามีหลักฐานอันควรเชื่อ ได้ว่าการใช้จ่ายเงินแผ่นดินมีพฤติการณ์อันอาจทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม และเป็นกรณีที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินไม่มีอำนาจจะดำเนินการใดได้ ให้คณะกรรมการดำเนินการ สืบสวนไต่สวนหรือดำเนินคดีตามหมวดนี้โดยพลัน โดยให้ถือว่าเอกสารและหลักฐานที่ผู้ว่าการตรวจเงิน แผ่นดิน ตรวจสอบหรือจัดทำขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการไต่สวนหรือสอบสวนของคณะกรรมการ

มาตรา ๖๕ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการ ส่งผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชี ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน โดยให้ทำการ ตรวจสอบ รับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของสำนักงาน รวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงิน และทรัพย์สินของสำนักงาน โดยแสดงให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด ได้ผลตามเป้าหมาย มีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ และคุ้มค่าเพียงใด แล้วทำรายงานเสนอผลการสอบ บัญชีต่อรัฐสภา และคณะรัฐมนตรี โดยไม่ชักช้า

๒.๓ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือองค์กร อิสระทุกองค์กร ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่าผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อยู่ในหน้าที่ และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีหนังสือแจ้งองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องเพื่อ ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่าการดำเนินการเรื่องใดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ ของผู้ตรวจการแผ่นดินอาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นด้วย ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางในการ ดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกัน

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคสอง ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจ เชิญประธานองค์กรอิสระอื่นมาร่วมประชุมเพื่อปรึกษาหารือและกำหนดแนวทางร่วมกันได้ และให้ องค์กรอิสระทุกองค์กรปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว

มาตรา ๒๒ ผู้ตรวจการแผ่นดิน มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือ คำสั่งหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ บรรดาที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่ ประชาชนหรือเป็นภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ

(๒) แสวงหาข้อเท็จจริงเมื่อเห็นว่ามิได้รับได้รับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรม อันเนื่องมาจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัตินอกเหนือหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายของ หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้จัดหรือระงับ ความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมนั้น

(๓) เสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ทราบถึงการที่หน่วยงานของรัฐยังมีได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน ตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญ

(๔) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือกฎหมายอื่น

การดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามวรรคหนึ่ง ต้องมุ่งหมายที่จะส่งเสริมสนับสนุน และให้คำแนะนำ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ขจัดความเหลื่อมล้ำ อำนาจประโยชน์ให้แก่ประชาชนอย่างทัดเทียมกัน และลดภาระที่เกิดขึ้นกับประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ รวมทั้งขจัดหรือระงับความเดือดร้อน หรือความไม่เป็นธรรมที่หน่วยงานของรัฐปฏิบัติต่อประชาชน

ในการดำเนินการตาม (๑) หรือ (๒) หากเป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินส่งเรื่องให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติดำเนินการต่อไป และเพื่อขจัดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ร่วมกันหารือและวางหลักเกณฑ์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการต่อไปด้วย

มาตรา ๒๖ ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกัน

(๑) การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๒) การปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นหรือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามมาตรา ๖ และมาตรา ๒๒ วรรคสาม

(๓) การเสนอแนะในการปรับปรุงกฎหมายตามมาตรา ๒๒ (๑)

(๔) การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๒ (๓)

(๕) การเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครองตามมาตรา ๒๓

(๖) การรายงานการไม่ปฏิบัติตามความเห็นหรือข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือการส่งเรื่องให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาตามมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๙

(๗) การส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ หรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ตามมาตรา ๓๖ (๓)

(๘) การออกข้อกำหนดทางจริยธรรมตามมาตรา ๔๓

(๙) การกำหนดคุณวุฒิ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญของเลขาธิการอันจะเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของสำนักงานตามมาตรา ๔๕

(๑๐) การกำหนดกิจการที่มีผลต่อการปฏิบัติการกิจของผู้ตรวจการแผ่นดินตามมาตรา ๔๘

(๑๑) การเสนองบประมาณรายจ่ายตามมาตรา ๔๙ และการให้ความเห็นชอบงบประมาณรายจ่ายประจำปี รวมทั้งการอนุมัติการใช้จ่ายเงินของสำนักงานตามมาตรา ๕๐

(๑๒) การพิจารณาการรับทรัพย์สินที่อาจมีผลกระทบต่อความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานตามมาตรา ๕๑

(๑๓) การออกระเบียบ ประกาศ หรือการอื่นใดที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กำหนดให้เป็นไปตามมติหรือต้องได้รับความเห็นชอบของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๑๔) การอื่นใดที่ผู้ตรวจการแผ่นดินตกลงร่วมกัน

มาตรา ๓๖ ในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ถ้าผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาแล้วเห็นว่า ความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมเรื่องใดเป็นเรื่องเฉพาะตัวเป็นรายกรณี หรือเป็นเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐที่จะขจัดความเดือดร้อนหรืออำนวยความสะดวกเป็นธรรมได้ตามหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐนั้นอยู่แล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่การดำเนินการในเรื่องนั้นมีกฎหมายกำหนดให้มีการร้องทุกข์หรืออุทธรณ์ไว้แล้ว ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินส่งเรื่องดังกล่าวให้หน่วยงานของรัฐนั้นพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

(๒) ในกรณีที่เป็นเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลหรือการดำเนินการทางวินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินส่งเรื่องให้ผู้มีอำนาจดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลหรือการดำเนินการทางวินัยในกรณีนั้นดำเนินการต่อไป แต่ทั้งนี้ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจแสวงหาข้อเท็จจริงในเรื่องนั้นเพื่อประโยชน์ในการเสนอแนะให้มีการแก้ไขกฎหมาย กฎ หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดปัญหาดังกล่าวอย่างเป็นระบบได้

(๓) ในกรณีที่การไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัตินอกเหนือหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นเรื่องเกี่ยวกับการทุจริต ให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ หรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาดำเนินการต่อไป แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๖ ห้ามมิให้ผู้ตรวจการแผ่นดินรับเรื่องและผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาแล้วเห็นว่า มีลักษณะดังต่อไปนี้ ไว้พิจารณา

(๑) เรื่องที่เป็นนโยบายที่คณะรัฐมนตรีกำหนด เว้นแต่เป็นนโยบายนั้นขัดต่อรัฐธรรมนูญ หรือมีผลให้มีการละเลยการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐตามรัฐธรรมนูญ

(๒) เรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือเรื่องที่ศาลมีคำพิพากษา คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว เว้นแต่เป็นการศึกษาเพื่อประโยชน์ในการเสนอแนะให้มีการปรับปรุงกฎหมายหรือกฎที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม

(๓) เรื่องที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๔) เรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น หรือที่องค์กรอิสระอื่นรับไว้ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระนั้นแล้ว แต่ไม่ตัดอำนาจในการที่จะขอรับทราบผลการพิจารณาขององค์กรอิสระที่รับเรื่องไว้ดำเนินการ

(๕) เป็นการร้องเรียนโดยใช้สิทธิไม่สุจริตและการพิจารณาจะไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยส่วนรวม

(๖) เรื่องที่ผู้ร้องเรียนได้รับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมอย่างเหมาะสมแล้ว

(๗) เรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเคยสรุปผลการพิจารณาแล้ว เว้นแต่จะปรากฏพยานหลักฐานหรือข้อเท็จจริงใหม่อันอาจทำให้ผลการพิจารณาเปลี่ยนแปลงไป

(๘) เรื่องอื่นตามมติที่ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนดในกรณีที่ความปรากฏในภายหลังว่าเป็นเรื่องที่มีลักษณะตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินส่งยุติเรื่อง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

มาตรา ๒๖ ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกัน

....

(๗) การส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ หรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ตามมาตรา ๓๖ (๓)

....

มาตรา ๓๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๒ วรรคสอง เมื่อหน่วยงานของรัฐได้รับข้อเสนอแนะจากผู้ตรวจการแผ่นดินเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ บรรดาที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน หรือเป็นภาระแก่ประชาชน โดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุให้หน่วยงานของรัฐนั้นดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน ในกรณีมีเหตุจำเป็นไม่อาจแก้ไขได้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา จะขยายเวลาออกไปอีกก็ได้เมื่อได้แจ้งให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทราบแล้ว โดยจะขยายเวลาได้อีกไม่เกินหกสิบวัน เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว หน่วยงานของรัฐนั้นยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าหัวหน้าหน่วยงานของรัฐนั้นจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายอันทำให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน แจ้งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจโดยเร็ว โดยให้ถือว่ารายงานของผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

มาตรา ๓๖ ในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ถ้าผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาแล้วเห็นว่าความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมเรื่องใด เป็นเรื่องเฉพาะตัวเป็นรายกรณี หรือเป็นเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐที่จะขจัดความเดือดร้อนหรืออำนวยความสะดวกเป็นธรรมได้ตามหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐนั้นอยู่แล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

....

(๓) ในกรณีที่การไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัตินอกเหนือหน้าที่อำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นเรื่องเกี่ยวกับการทุจริต ให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ หรือ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาดำเนินการต่อไป แล้วแต่กรณี

....

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ ร่วมกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

มาตรา ๒๖ ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกัน

....

(๗) การส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ หรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินตาม มาตรา ๓๖ (๓)

มาตรา ๓๖ ในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ถ้าผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาแล้วเห็นว่า ความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมเรื่องใด เป็นเรื่อง เฉพาะตัวเป็นรายกรณี หรือเป็นเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐที่จะขจัดความ เดือดร้อนหรืออำนวยความสะดวกเป็นธรรมได้ตามหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐนั้นอยู่แล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

....

(๓) ในกรณีที่การไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัตินอกเหนือหน้าที่และอำนาจตาม กฎหมายของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นเรื่องเกี่ยวกับการทุจริต ให้ส่งเรื่องให้ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตในภาครัฐ หรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาดำเนินการต่อไป แล้วแต่กรณี

....

มาตรา ๔๙ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนองบประมาณรายจ่ายเพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุน ของผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงานไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี ในการเสนองบประมาณรายจ่ายดังกล่าว ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามมาตรา ๕๔ วรรคสอง ประกอบด้วย ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ไม่เพียงพอ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการพิจารณาการพิจารณางบประมาณของ สภาผู้แทนราษฎรได้ โดยตรง ในการเสนองบประมาณรายจ่ายตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบถึงรายได้และทรัพย์สินที่มีอยู่ด้วย

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ ร่วมกับสำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้ง

มาตรา ๒๒ ผู้ตรวจการแผ่นดิน มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือ คำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ บรรดาที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่ ประชาชน หรือเป็นภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ

(๒) แสวงหาข้อเท็จจริงเมื่อเห็นว่ามีผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรม อันเนื่องมาจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัตินอกเหนือหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายของ หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ขจัดหรือระงับ ความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมนั้น

(๓) เสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ทราบถึงการที่หน่วยงานของรัฐยังมีได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง ครบถ้วน ตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญ

(๔) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือ กฎหมายอื่น

การดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามวรรคหนึ่ง ต้องมุ่งหมายที่จะส่งเสริม สนับสนุน และให้คำแนะนำ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ ขจัดความเหลื่อมล้ำ อำนาจประโยชน์ให้แก่ประชาชนอย่างทัดเทียมกัน

และลดภาระ ที่เกิดขึ้นกับประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ รวมทั้งขจัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมที่หน่วยงานของรัฐปฏิบัติต่อประชาชน

ในการดำเนินการตาม (๑) หรือ (๒) หากเป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนให้ผู้ตรวจการแผ่นดินส่งเรื่องให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติดำเนินการต่อไป และเพื่อขจัดความซ้ำซ้อน ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติร่วมกันหารือและวางหลักเกณฑ์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการต่อไปด้วย

มาตรา ๒๖ ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกัน

(๑) การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๒) การปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นหรือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามมาตรา ๖ และมาตรา ๒๒ วรรคสาม

....

๒.๔ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๖ ในการปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการต้องให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือองค์กรอิสระทุกองค์กร ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้คณะกรรมการมีหนังสือแจ้งองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าการดำเนินการเรื่องใดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ อาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นด้วย ให้คณะกรรมการปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกัน

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคสอง ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีอำนาจเชิญประธานองค์กรอิสระอื่นมาร่วมประชุมเพื่อปรึกษาหารือและกำหนดแนวทางร่วมกันได้ และให้องค์กรอิสระทุกองค์กรปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว

๒.๕ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือองค์กรอิสระทุกองค์กร ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่ามีผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหนังสือแจ้งองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่า การดำเนินการเรื่องใดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นด้วย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกัน

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคสอง ให้ประธานกรรมการมีอำนาจเชิญ ประธานองค์กรอิสระอื่น มาร่วมประชุมเพื่อหารือและกำหนดแนวทางร่วมกันได้ และให้องค์กรอิสระทุกองค์กรปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว

มาตรา ๖๑ ในกรณีที่ผู้เสียหายได้ร้องทุกข์หรือมีผู้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน ให้ดำเนินคดีกับเจ้าพนักงานของรัฐหรือบุคคลอื่นใดในข้อหาใด ๆ บรรดาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้พนักงานสอบสวนแสวงหาข้อเท็จจริง รวมทั้งรวบรวมพยานหลักฐานเบื้องต้น แล้วส่งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วเห็นว่าเรื่องที่ได้รับมาตามวรรคหนึ่ง ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือแม้จะอยู่ในหน้าที่และอำนาจแต่เป็นเรื่องไม่ร้ายแรงที่เป็นกรกล่าวหาเจ้าพนักงานของรัฐ และคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรมอบหมายให้พนักงานสอบสวนเป็นผู้ดำเนินการ ก็ให้ส่งเรื่องคืนพนักงานสอบสวนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากพนักงานสอบสวน โดยจะกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการให้พนักงานสอบสวนต้องปฏิบัติด้วยก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จัดทำคู่มือแจกจ่ายให้พนักงานสอบสวนอย่างทั่วถึงเพื่อให้พนักงานสอบสวนทราบว่าเรื่องใดบ้างที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ในกรณีที่มีเหตุจะต้องขอให้ศาลออกหมายจับบุคคลตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่มีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจ เพื่อให้ออกหมายจับบุคคลดังกล่าวได้ หรือในกรณีที่มีเหตุจำเป็นอย่างอื่นที่จะจับโดยไม่มีหมายจับได้ ให้พนักงานสอบสวน หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจจับบุคคลดังกล่าวได้

ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่จับบุคคลดังกล่าวไว้ ส่งตัวผู้ถูกจับพร้อมทั้งบันทึกการจับมายังพนักงานสอบสวนหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสี่สิบแปดชั่วโมง นับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับมาถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน โดยมีให้นับระยะเวลาเดินทางตามปกติที่นำตัวผู้ถูกจับจากที่จับมายังที่ทำการของพนักงานสอบสวน รวมเข้าในกำหนดเวลาสี่สิบแปดชั่วโมงนั้นด้วย ในกรณีที่ ไม่จำเป็นต้องมีการควบคุมตัวผู้ถูกจับไว้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจปล่อยตัวผู้ถูกจับไปโดยมีประกันหรือไม่มีประกันก็ได้ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องมีการควบคุมตัวผู้ถูกจับไว้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นคำร้องต่อศาล เพื่อให้ศาลออกหมายขังผู้ถูกจับไว้ได้ ตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญาสำหรับความผิดที่มีการร้องทุกข์กล่าวโทษนั้น

มาตรา ๖๒ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อำนวยการระดับสูงหรือ เทียบเท่า ลงนามกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิด หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดในเรื่องที่มีใช่ เป็นความผิดร้ายแรง ทั้งนี้ บรรดาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ตามกฎหมายว่าด้วย มาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตดำเนินการแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับเรื่องตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานดำเนินการส่งเรื่องที่ได้รับไว้ ให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐเพื่อดำเนินการต่อไป ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สำนักงานได้รับเรื่อง

การเทียบตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้เกิดความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะวางหลักเกณฑ์การดำเนินการไต่สวนและการชี้มูลของคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตในภาครัฐและสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในภาครัฐ ให้สอดคล้องกับการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ก็ได้

ในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตในภาครัฐดำเนินการตามกำหนดระยะเวลาที่กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๖๓ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาเห็นสมควร อาจส่งเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และ อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๒๘ (๒) และ (๔) ที่มีข้อความผิดร้ายแรง ให้พนักงาน สอบสวนดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาต่อไปก็ได้

มาตรา ๖๔ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาเห็นว่าเรื่องที่มีการกล่าวหาเรื่องใด มิใช่เป็น ความผิดร้ายแรง หรือกล่าวหาในเรื่องที่มีได้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งหรือถอดถอนของผู้ถูกร้อง ดำเนินการทางวินัยไปตามหน้าที่และอำนาจก็ได้

มาตรา ๖๕ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายให้หน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๖๑ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๔ แล้ว ให้หน่วยงานของรัฐนั้นดำเนินการไปตามหน้าที่และอำนาจของตน และรายงานผลให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการและ ภายในกำหนด ระยะเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ร่วมกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

มาตรา ๔๘ เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ว่าจะมีการกล่าวหาหรือไม่ ว่ามีการ กระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ ตามหน้าที่และอำนาจโดยพลัน โดยในกรณีที่จำเป็นต้องมีการไต่สวน ต้องไต่สวนและมีความเห็นหรือ วินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ซึ่งต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันเริ่ม ดำเนินการไต่สวน

ในการกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. คำนึงถึงความรวดเร็ว ความยากง่ายของการไต่สวน และอายุความของการดำเนินการในเรื่องนั้น โดยจะระบุระยะเวลา ของการไต่สวนข้อกล่าวหาแต่ละประเภทที่แตกต่างกันก็ได้

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นอันไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจขยายระยะเวลาออกไปตามที่จำเป็นได้แต่รวมแล้วต้องไม่เกิน สามปี เว้นแต่ เป็นเรื่องที่ต้องเดินทางไปไต่สวนในต่างประเทศ หรือขอให้หน่วยงานของ ต่างประเทศดำเนินการไต่สวนให้หรือขอรับเอกสารหลักฐานจากต่างประเทศ จะขยายระยะเวลาออก เท่าที่จำเป็นก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับแจ้งจากผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินว่ามีหลักฐาน อันควรเชื่อได้ว่า การใช้จ่ายเงินแผ่นดินมีพฤติการณ์อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้

อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย และเป็นกรณีที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินไม่มีอำนาจจะดำเนินการใดได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนโดยพลัน โดยให้ถือว่าเอกสารและหลักฐานที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบหรือจัดทำขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ภายใต้กำหนดอายุความ เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสาม หรือตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังคงมีหน้าที่และอำนาจที่จะดำเนินการไต่สวน และมีความเห็น หรือวินิจฉัย หรือดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป แต่ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาสอบสวนและดำเนินการลงโทษผู้ที่เกี่ยวข้องตามควรแก่กรณีโดยเร็ว

มาตรา ๘๘ เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ของรัฐตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๔ วรรคสี่ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการสอบสวนเป็นทางลับโดยพลัน และไม่ว่าในกรณีใดผู้ใดจะเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้แจ้งมิได้ เจ้าหน้าที่ของรัฐรวมทั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินซึ่งจัดทำโครงการหรืออนุมัติหรือจัดสรร เงินงบประมาณ โดยรู้ว่ามี การดำเนินการอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง จะพ้นจากความรับผิดชอบตามรัฐธรรมนูญเฉพาะเมื่อได้แจ้งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก่อนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะได้ดำเนินการสอบสวน

การสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. สอบสวนแล้วเห็นว่ามิมีมูล ให้เสนอความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยเร็ว และให้ศาลรัฐธรรมนูญดำเนินการต่อไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๔ วรรคสาม ในกรณีจำเป็นและได้รับคำร้องขอ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จัดให้มีการคุ้มครองเจ้าหน้าที่ ของรัฐตามวรรคหนึ่งเช่นเดียวกับการคุ้มครองพยานตามมาตรา ๑๓๑

มาตรา ๑๕๖ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการ ส่งผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน โดยให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชี และการเงินทุกประเภทของสำนักงาน โดยแสดงให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด ได้ผลตามเป้าหมาย มีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ และคุ้มค่าเพียงใด แล้วทำรายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๑๖๐ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับแจ้งจากผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินว่า ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินได้ดำเนินการตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดินแล้ว มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าเจ้าหน้าที่ของสำนักงานมีพฤติการณ์อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือ ใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายแล้ว หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้ว เห็นว่า การไต่สวนเบื้องต้นของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินจะกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะแจ้งพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินยุติการดำเนินการและส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อดำเนินการไต่สวนเองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ต่อไปก็ได้ และเมื่อดำเนินการเป็นประการใดแล้วให้แจ้งให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินทราบด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นควรให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินดำเนินการไต่สวนเบื้องต้นต่อไป เมื่อผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินได้ส่งสำนวนการไต่สวนเบื้องต้นให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้วให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาวินิจฉัยโดยให้ถือสำนวนการไต่สวนเบื้องต้น เอกสารและหลักฐานที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินจัดทำขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช

มาตรา ๑๖๖ ภายในเก้าสิบวันนับจากวันสิ้นปีงบประมาณให้กองทุน ป.ป.ช. ส่งรายงานการเงินของกองทุน ป.ป.ช. ในปีที่ผ่านมาแล้ว ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบและแสดงความเห็นต่อรายงานการเงินนั้น แล้วเสนอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ร่วมกับผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๓๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๒ วรรคสอง เมื่อหน่วยงานของรัฐได้รับข้อเสนอแนะจากผู้ตรวจการแผ่นดินเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ บรรดาที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน หรือเป็นภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ ให้หน่วยงานของรัฐนั้นดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน ในกรณีมีเหตุจำเป็นไม่อาจแก้ไขได้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา จะขยายเวลาออกไปอีกก็ได้เมื่อได้แจ้งให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทราบแล้ว โดยจะขยายเวลาได้อีกไม่เกินหกสิบวัน เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วหน่วยงานของรัฐนั้นยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าหัวหน้าหน่วยงานของรัฐนั้นจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายอันทำให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน แจ้งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ โดยเร็ว โดยให้ถือว่ารายงานของผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่ง เห็นว่าข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินไม่อาจดำเนินการได้ไม่อาจด้วยเหตุใด ให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐนั้นที่จะแจ้งให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทราบ ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง และปรึกษาหารือร่วมกับผู้ตรวจการแผ่นดินและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมมือกันแก้ไขปัญหาอุปสรรคนั้นโดยเร็ว และเมื่อได้ข้อยุติประการใด ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการไปตามข้อยุตินั้น ในกรณีที่ไม่อาจหาข้อยุติได้ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควร และให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการไปตาม มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว และให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับการดำเนินการตามข้อยุติหรือตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวด้วยโดยอนุโลม

๒.๖ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการและผู้ว่าการต้องให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือองค์กรอิสระทุกองค์กร ในกรณีที่ผู้ว่าการเห็นว่ามิผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้คณะกรรมการโดยข้อเสนอแนะของผู้ว่าการมีหนังสือแจ้งองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่คณะกรรมการโดยข้อเสนอแนะของผู้ว่าการเห็นว่าการดำเนินการเรื่องใดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการหรือผู้ว่าการอาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นด้วย ให้คณะกรรมการปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้อง

เพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกัน

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคสอง ให้ประธานกรรมการมีอำนาจเชิญประธานองค์กรอิสระอื่นมาร่วมประชุมเพื่อปรึกษาหารือและกำหนดแนวทางร่วมกันได้ ในการประชุมดังกล่าวให้ผู้ว่าการร่วมประชุมด้วย และให้องค์กรอิสระทุกองค์กรปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว

มาตรา ๗ ภายใต้บังคับวรรคสาม ในกรณีที่มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการใช้จ่ายเงินแผ่นดินมีพฤติการณ์อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรืออาจทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม และเป็นกรณีที่ผู้ว่าการไม่มีอำนาจจะดำเนินการใดได้ ให้ผู้ว่าการแจ้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี เพื่อทราบและดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

ในการดำเนินการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือหน่วยงานอื่นที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเอกสารและหลักฐานที่ผู้ว่าการตรวจสอบหรือจัดทำขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือของหน่วยงานอื่นนั้น แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ผู้ว่าการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินแผ่นดินแล้วมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีพฤติการณ์อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้ผู้ว่าการแจ้งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบ และให้มีอำนาจดำเนินการไต่สวนเบื้องต้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กำหนดการไต่สวนเบื้องต้นดังกล่าวต้องไม่กระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ในฐานะพนักงานไต่สวนหรือเข้าตรวจสำนวนการไต่สวนของเจ้าหน้าที่ดังกล่าว เมื่อผลการไต่สวนเบื้องต้นปรากฏเป็นประการใด ให้ส่งสำนวนการไต่สวนเบื้องต้นให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเห็นว่าการดำเนินการของผู้ว่าการจะกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จะแจ้งให้ผู้ว่าการยุติการดำเนินการและส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเพื่อดำเนินการต่อไป

มาตรา ๙๕ ในการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ หากข้อบกพร่องที่ตรวจพบไม่มีลักษณะเป็นการทุจริต และไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐหรือหน่วยรับตรวจ ผู้ว่าการจะแจ้งให้ผู้รับตรวจทราบเพื่อกำกับดูแลมิให้เกิดข้อบกพร่องอีกก็ได้

ในกรณีที่ข้อบกพร่องที่ตรวจพบมีลักษณะเป็นการทุจริต ให้ผู้ว่าการส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป และให้นำความในมาตรา ๘๘ วรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

ในกรณีที่ข้อบกพร่องที่ตรวจพบมีลักษณะก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐหรือหน่วยรับตรวจ หรือมีลักษณะเป็นการจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ ให้ผู้ว่าการแจ้งให้

ผู้รับตรวจพิจารณาดำเนินการเพื่อให้มีการชดใช้ค่าเสียหายต่อรัฐหรือหน่วยรับตรวจต่อไป หรือดำเนินการทางวินัยแล้วแต่กรณี และเมื่อผู้รับตรวจดำเนินการแล้วให้แจ้งให้ผู้ว่าราชการทราบ

ในกรณีที่ผู้รับตรวจไม่ดำเนินการตามที่ได้รับแจ้งตามวรรคสามภายในเวลาอันสมควร ผู้ว่าการจะแจ้งให้ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนดก็ได้

สรุปได้ว่าองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญมีกฎหมายที่ใช้ร่วมกัน ดังนี้
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ดังนี้

มาตรา ๒๒๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้องค์กรอิสระร่วมมือและช่วยเหลือกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ในการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กร และถ้าองค์กรอิสระใดเห็นว่ามีผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้แจ้งองค์กรอิสระนั้นทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่ และอำนาจต่อไป

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ ร่วมกับ
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๗ ภายใต้บังคับวรรคสาม ในกรณีที่มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน มีพฤติการณ์อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติ แห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรืออาจทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม และเป็นกรณีที่ผู้ว่าการไม่มีอำนาจจะดำเนินการใดได้ ให้ผู้ว่าการแจ้งคณะกรรมการป้องกัน และปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี เพื่อทราบและดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

ในการดำเนินการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการ การเลือกตั้ง หรือหน่วยงานอื่นที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเอกสารและหลักฐานที่ผู้ว่าการ ตรวจสอบหรือจัดทำขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือของหน่วยงานอื่นนั้น แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ผู้ว่าการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินแผ่นดินแล้วมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าเจ้าหน้าที่ ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีพฤติการณ์อันเป็นการทุจริต ต่อหน้าที่ จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้ผู้ว่าการ แจ้งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบ และให้มีอำนาจดำเนินการ ไต่สวนเบื้องต้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กำหนด การไต่สวนเบื้องต้นดังกล่าวต้องไม่กระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ในฐานะพนักงานไต่สวนหรือเข้าตรวจสำนวน การไต่สวนของเจ้าหน้าที่ดังกล่าว เมื่อผลการไต่สวนเบื้องต้นปรากฏเป็นประการใด ให้ส่งสำนวน การไต่สวนเบื้องต้นให้ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเพื่อพิจารณาดำเนินการ ต่อไป คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเห็นว่าการดำเนินการของผู้ว่าการ จะกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ จะแจ้งให้ผู้ว่าการยุติการดำเนินการและส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อดำเนินการต่อไป

มาตรา ๘ เพื่อประโยชน์ในการระงับหรือยับยั้งความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่การเงิน การคลังของรัฐ ให้ผู้ว่าการเสนอผลการตรวจสอบการกระทำที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงิน การคลังของรัฐและอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่การเงินการคลังของรัฐอย่างร้ายแรง ต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นพ้องด้วยกับผลการตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการจัดให้มีการประชุมร่วมกับคณะกรรมการการเลือกตั้งและคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเพื่อปรึกษาหารือร่วมกัน

ในกรณีที่ประชุมร่วมมีมติเห็นพ้องกับผลการตรวจสอบดังกล่าวด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการที่ลงคะแนน ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งและประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติร่วมกันลงนามในหนังสือแจ้งสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบโดยไม่ชักช้า และให้เปิดเผยผลการตรวจสอบดังกล่าวต่อประชาชนเพื่อทราบด้วย

ให้กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน กรรมการการเลือกตั้ง และกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทุกคน มีหน้าที่ต้องเข้าร่วมประชุมตามวรรคสอง ในกรณีที่กรรมการผู้ใดไม่มาประชุมโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือมาประชุมแล้วไม่ลงคะแนนเสียงหรืองดออกเสียง ให้ถือว่าเป็นการจงใจฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะลาออกจากตำแหน่งก่อนวันประชุมหรือก่อนลงมติ แล้วแต่กรณี

ในการประชุมตามวรรคสอง ให้ผู้ว่าการมีสิทธิเข้าร่วมประชุมและแสดงความคิดเห็นได้ด้วย แต่ไม่มีสิทธิลงคะแนน

การประชุมของที่ประชุมร่วมตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ที่ประชุมร่วมกำหนด

มาตรา ๙๕ ในการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ หากข้อบกพร่องที่ตรวจพบไม่มีลักษณะเป็นการทุจริต และไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐหรือหน่วยรับตรวจ ผู้ว่าการจะแจ้งให้ผู้รับตรวจทราบเพื่อกำกับดูแลมิให้เกิดข้อบกพร่องอีกก็ได้ ในกรณีที่ข้อบกพร่องที่ตรวจพบมีลักษณะเป็นการทุจริต ให้ผู้ว่าการส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป และให้นำความในมาตรา ๘๘ วรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

ในกรณีที่ข้อบกพร่องที่ตรวจพบมีลักษณะก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐหรือหน่วยรับตรวจ หรือมีลักษณะเป็นการจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ ให้ผู้ว่าการแจ้งให้ผู้รับตรวจพิจารณาดำเนินการเพื่อให้มีการชดใช้ค่าเสียหายต่อรัฐหรือหน่วยรับตรวจต่อไป หรือดำเนินการ ทางวินัยแล้วแต่กรณี และเมื่อผู้รับตรวจดำเนินการแล้วให้แจ้งให้ผู้ว่าการทราบ

ในกรณีที่ผู้รับตรวจไม่ดำเนินการตามที่ได้รับแจ้งตามวรรคสามภายในเวลาอันสมควรผู้ว่าการจะแจ้งให้ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนดก็ได้

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ ร่วมกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๒๖ ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกัน

...

(๗) การส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ หรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินตามมาตรา ๓๖ (๓)

มาตรา ๓๖ ในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ ถ้าผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาแล้วเห็นว่า ความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมเรื่องใดเป็นเรื่องเฉพาะตัวเป็นรายกรณี หรือเป็นเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐที่จะขจัดความเดือดร้อนหรืออำนวยความสะดวกได้ตามหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐนั้นอยู่แล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

...

(๓) ในกรณีที่การไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัตินอกเหนือหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นเรื่องเกี่ยวกับการทุจริต ให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ หรือ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาดำเนินการต่อไป แล้วแต่กรณี

มาตรา ๔๙ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนองบประมาณรายจ่ายเพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงานไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี ในการเสนองบประมาณรายจ่ายดังกล่าวให้ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามมาตรา ๕๔ วรรคสอง ประกอบด้วย ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ไม่เพียงพอ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการพิจารณาการพิจารณางบประมาณของสภาผู้แทนราษฎรได้โดยตรง ในการเสนองบประมาณรายจ่ายตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งให้ คณะรัฐมนตรีทราบถึงรายได้และทรัพย์สินที่มีอยู่ด้วย

มาตรา ๕๔ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน โดยให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของสำนักงาน รวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน โดยแสดงให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด ได้ผลตามเป้าหมาย มีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ และคุ้มค่าเพียงใด แล้วทำรายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภาและ คณะรัฐมนตรี โดยไม่ชักช้า

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ ร่วมกับ **พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐**

มาตรา ๕๘ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน โดยให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชี และการเงินทุกประเภทของสำนักงาน รวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน โดยแสดงให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด ได้ผลตามเป้าหมาย มีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ และคุ้มค่าเพียงใด แล้วทำรายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี โดยไม่ชักช้า

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ ร่วมกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๓๒ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจในการควบคุมดูแล การเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย คณะกรรมการ อาจขอให้มีการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือผู้สอบบัญชีรับอนุญาต สอบบัญชีของพรรคการเมือง โดยอาจขอให้ตรวจสอบอย่างเร่งด่วนในช่วงเวลาที่มีการเลือกตั้งด้วยก็ได้

(๒) เมื่อปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดหรือฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง ให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน แจ้งรายงานการทำธุรกรรมของพรรคการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือผู้สมัคร ตามที่คณะกรรมการแจ้งให้ทราบ หรือให้ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือสถาบันการเงิน ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินแจ้งให้ทราบถึงการโอนหรือการเบิกจ่ายเงินในกรณีดังกล่าวตามที่คณะกรรมการร้องขอ ทั้งนี้ ภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนด และมีให้นำบทบัญญัติของกฎหมายที่ห้ามหน่วยงานใดเปิดเผยข้อมูลในความครอบครองมาใช้บังคับแก่การแจ้งข้อมูลตามที่คณะกรรมการร้องขอ

(๓) ให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยที่เกี่ยวข้องกับการข่าว แจ้งข้อมูลเบาะแสตามที่คณะกรรมการร้องขอ แต่เมื่อได้รับแจ้งข้อมูลใดแล้วให้คณะกรรมการใช้ข้อมูลนั้นเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนหาตัวผู้กระทำความผิดหรือวางมาตรการป้องกันการกระทำความผิดในส่วนที่เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ แต่คณะกรรมการจะเปิดเผยข้อมูลและแหล่งข้อมูลมิได้ และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้คณะกรรมการมีอำนาจจัดสรรเงินงบประมาณที่สำนักงานได้รับจัดสรรมาให้แก่หน่วยงานนั้นเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปของหน่วยงานนั้นได้

ในการสั่งให้ดำเนินการตาม (๑) คณะกรรมการมีอำนาจจ่ายค่าใช้จ่ายให้แก่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๘ ในกรณีที่คณะกรรมการได้รับแจ้งจากผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินว่ามีหลักฐาน อันควรเชื่อได้ว่าการใช้จ่ายเงินแผ่นดินมีพฤติการณ์อันอาจทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม และเป็นกรณีที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินไม่มีอำนาจจะดำเนินการใดได้ ให้คณะกรรมการดำเนินการสืบสวน ไต่สวน หรือดำเนินคดีตามหมวดนี้โดยพลัน โดยให้ถือว่าเอกสารและหลักฐานที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบหรือจัดทำขึ้น เป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการไต่สวนหรือสอบสวนของคณะกรรมการ

มาตรา ๖๕ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการ ส่งผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน โดยให้ทำการตรวจสอบ รับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของสำนักงาน รวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน โดยแสดงให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัดได้ผลตามเป้าหมาย มีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ และคุ้มค่าเพียงใด แล้วทำรายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภา และคณะรัฐมนตรีโดยไม่ชักช้า

๒.๗ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

๒.๗.๑ ระเบียบสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๖

ข้อ ๒๑ เพื่อประโยชน์ในการให้ความร่วมมือระหว่างองค์กรอิสระอื่น ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้สำนักซึ่งมีหน้าที่และเขตอำนาจในการตรวจสอบพิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน ดังนี้

“(๒) หากพิจารณาแล้วเห็นว่า เรื่องร้องเรียนนั้นมีหลายประเด็น แต่มีบางประเด็นอยู่ในหน้าที่และอำนาจตรวจสอบของผู้ว่าการ และบางประเด็นอยู่ในหน้าที่และอำนาจดำเนินการขององค์กรอิสระอื่นให้เสนอเฉพาะประเด็นที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจดำเนินการขององค์กรอิสระอื่นต่อผู้ว่าการ เพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณาส่งประเด็นดังกล่าวให้องค์กรอิสระอื่นตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่งต่อไป”

ข้อ ๓๖ เมื่อสรุปผลการตรวจสอบแล้ว ให้จัดทำรายงานการตรวจสอบพร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบรายงานการตรวจสอบตามรูปแบบที่ผู้ว่าการกำหนดในข้อ ๖ พร้อมเสนอความเห็นกรณีใดกรณีหนึ่ง หรือหลายกรณี ดังนี้

“(๖) หากเห็นว่าผลการตรวจสอบปรากฏว่า มีการกระทำอันอาจทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือจงใจปฏิบัติหรือใช้อำนาจขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย และเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้พิจารณาแจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป”

๒.๗.๒ ประกาศคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เรื่อง นโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ข้อ ๔. การพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดินให้มีประสิทธิภาพและรวดเร็ว

.....ฯลฯ.....

๔.๒ การพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินส่งเสริม สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นองค์กรตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสนับสนุนการตรวจสอบและการบริหารงานควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านการวิจัยและวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านความร่วมมือระหว่างองค์กรภายในประเทศและต่างประเทศ และด้านความโปร่งใสและประชาสัมพันธ์ เพื่อให้สามารถรองรับกับการตรวจสอบที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคต ดังนี้

๔.๒.๑ ด้านการพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดิน

.....ฯลฯ.....

(๘) ส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อให้เกิดความร่วมมือกับหน่วยงานหรือองค์กร ภาครัฐ องค์กรอิสระ และภาคเอกชน ในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางวิชาการ ประสบการณ์ และ กระบวนการปฏิบัติงาน รวมถึงด้านบุคลากรและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

๒.๘ ประกาศองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เรื่อง แนวปฏิบัติในการรับส่งเรื่องระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เรื่อง แนวปฏิบัติในการรับส่งเรื่องระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“องค์กรอิสระ” หมายความว่า คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ข้อ ๔ กรณีที่มีผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนต่อองค์กรอิสระใด หากองค์กรอิสระนั้นพิจารณาแล้ว เห็นว่าเป็นเรื่องที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระนั้น แต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้องค์กรอิสระนั้นส่งเรื่องดังกล่าวให้องค์กรอิสระอื่นที่มีหน้าที่และอำนาจเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป โดยไม่ชักช้าในกรณีที่ความปรากฏในภายหลังว่า เป็นเรื่องที่มีลักษณะตามวรรคหนึ่ง ให้องค์กรอิสระนั้นยุติการดำเนินการ และส่งเรื่องให้องค์กรอิสระอื่นที่มีหน้าที่และอำนาจเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ข้อ ๕ กรณีที่มีการแจ้งหรือร้องเรียน หรือความปรากฏต่อองค์กรอิสระใด แล้วองค์กรอิสระนั้นเห็นว่าเป็นเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ แต่มีประเด็นที่อาจเข้าลักษณะอยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นรวมอยู่ด้วย ให้องค์กรอิสระนั้นส่งเรื่องเฉพาะประเด็นที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นเพื่อดำเนินการในประเด็นนั้นต่อไป

ข้อ ๖ กรณีที่มีการแจ้งหรือร้องเรียนเรื่องเดียวกันต่อองค์กรอิสระหลายองค์กร ให้องค์กรอิสระแต่ละองค์กรดำเนินการในประเด็นที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของตนในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง หากมีประเด็นที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นรวมอยู่ด้วย ให้องค์กรอิสระที่รับเรื่องนั้นส่งเรื่องเฉพาะประเด็นที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น เพื่อดำเนินการในประเด็นนั้นตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

ข้อ ๗ การดำเนินการในเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระหลายองค์กร องค์กรอิสระอาจปรึกษาหารือร่วมกันเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกัน ทั้งนี้ องค์กรอิสระอาจประสานข้อมูลระหว่างองค์กรเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาเรื่องนั้นก็ได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายขององค์กรอิสระแต่ละองค์กร การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ไม่ตัดอำนาจตามกฎหมายในการขอให้ผู้ถูกร้องหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องชี้แจงหรือให้ความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือมาให้ถ้อยคำ หรือส่งวัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา ทั้งนี้ ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญระเบียบหรือหลักเกณฑ์ว่าด้วยการนั้น

ข้อ ๘ การส่งเรื่องระหว่างองค์กรอิสระตามแนวปฏิบัตินี้ ให้สำนักงานขององค์กรอิสระส่งเป็นสำเนาเอกสารพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ เว้นแต่กรณีตามข้อ ๔ ให้ส่งต้นฉบับเรื่องร้องเรียนพร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้สำนักงานขององค์กรอิสระผู้รับเรื่องโดยวิธีส่งทางไปรษณีย์

ลงทะเบียนตอบรับหรือโดยวิธีอื่นใดที่แสดงได้ว่าเป็นหลักฐานของการรับส่งเรื่องกรณีส่งเรื่องที่มีผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน ให้สำนักงานขององค์กรอิสระผู้ส่งเรื่องมีหนังสือแจ้งให้ผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนทราบถึงการส่งเรื่องดังกล่าวด้วย และให้สำนักงานขององค์กรอิสระผู้รับเรื่องแจ้งการรับเรื่องและผลการดำเนินการให้ผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนทราบต่อไป

ข้อ ๙ เมื่อองค์กรอิสระผู้รับเรื่องได้พิจารณาดำเนินการเรื่องที่ได้รับเสร็จสิ้นแล้ว ให้สำนักงานขององค์กรอิสระผู้รับเรื่องแจ้งผลการพิจารณาให้องค์กรอิสระผู้ส่งเรื่องทราบด้วย เพื่อประโยชน์ในการแจ้งผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน สำนักงานขององค์กรอิสระผู้ส่งเรื่องอาจสอบถามความคืบหน้าจากสำนักงานขององค์กรอิสระผู้รับเรื่องก็ได้ ทั้งนี้ ในระหว่างดำเนินการไม่ตัดอำนาจขององค์กรอิสระผู้ส่งเรื่องในการขอรับทราบผลการพิจารณาขององค์กรอิสระที่รับเรื่องไว้ดำเนินการ

ข้อ ๑๐ ในการรับส่งเรื่องหรือการกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างองค์กรอิสระ สำนักงานขององค์กรอิสระอาจจัดให้มีการทำบันทึกข้อตกลง เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพก็ได้ ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับประกาศนี้

ข้อ ๑๑ กรณีมีปัญหาโต้แย้งว่าเรื่องร้องเรียนอยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระใด องค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องอาจปรึกษาหารือเพื่อหาข้อยุติของปัญหาดังกล่าวร่วมกัน ก่อนที่จะพิจารณาเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๐ (๒) ก็ได้

ข้อ ๑๒ กรณีมีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้ประธานองค์กรอิสระร่วมกันวินิจฉัยชี้ขาด คำวินิจฉัยให้เป็นที่สุด

๒.๙ ยุทธศาสตร์และแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

๒.๙.๑ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

๒.๙.๑.๑ แผนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๒๑) ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

โดยมีการขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ (๒๑) ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ จากการประสานและบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของประเทศไทยให้สามารถบรรลุตามเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนด อาทิ การสร้างจิตสำนึกแก่เด็กเยาวชน การส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการเฝ้าระวัง ชี้ช่องแจ้งเบาะแสการทุจริต การยกระดับการประเมิน ITA รวมทั้ง การขับเคลื่อนมาตรการและข้อเสนอแนะเพื่อป้องกัน และลดความเสี่ยงต่อการทุจริต

๒.๙.๑.๒ แผนการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ฉบับปรับปรุง) ได้ขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปในส่วนที่รับผิดชอบ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ กิจกรรมปฏิรูปที่ ๒ การพัฒนาการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและระบบคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส การทุจริตที่มีประสิทธิภาพ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันฟ้องคดีปิดปากในความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่และประพฤติมิชอบ พ.ศ. โดยมีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม หน่วยงานภาครัฐ รวมถึงหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 24 มกราคม 2565 มีมติอนุมัติหลักการร่าง

พระราชบัญญัติดังกล่าว และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้ความเห็นกระทรวงยุติธรรม สำนักงาน ก.พ. สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานศาลปกครอง และสำนักงานอัยการสูงสุด ไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ก่อนเสนอรัฐสภา และกิจกรรมปฏิรูปที่ ๓ การพัฒนากระบวนการยุติธรรมที่รวดเร็ว โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติในการดำเนินคดีทุจริตทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับดำเนินการผลักดันข้อเสนอในการมีหรือแก้ไขปรับปรุงกฎหมายด้านการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๒.๙.๑.๓ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

การดำเนินงานของแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ มุ่งตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายเสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยการทุจริต ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ หน่วยงานร่วมบูรณาการ จำนวน ๒๕ หน่วยงาน ประกอบด้วย ๑๑ กระทรวง (๑๙ หน่วยงาน) ๓ ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง ๑ หน่วยงานของรัฐสภา และ ๒ หน่วยงานขององค์กรอิสระ มีแนวทางในการดำเนินงาน ๓ แนวทาง ได้แก่

แนวทาง ๑ ปลุกฝังวิถีคิด ปลุกจิตสำนึก ให้มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านการป้องกันการทุจริต การเสริมสร้าง/พัฒนาศักยภาพ/ขยายผลเครือข่าย การพัฒนา/ขับเคลื่อนหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา การประชาสัมพันธ์ต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการพัฒนากระบวนการให้บริการของเจ้าหน้าที่รัฐ

แนวทางที่ ๒ ป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยศูนย์ปฏิบัติการต่อต้าน

การทุจริตทุกกระทรวงดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาการทุจริตของแต่ละกระทรวง และจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างสำนักงาน ป.ป.ท. กับหน่วยงานที่มีภารกิจงานคุ้มครองพยาน รวมทั้งขับเคลื่อนระบบเฝ้าระวังการทุจริตเชิงรุกในหน่วยงานภาครัฐในเขตพื้นที่สำนักงาน ป.ป.ท. เขต ๑ - ๙

แนวทางที่ ๓ ปราบปรามการทุจริต โดยมุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพเกี่ยวกับการดำเนินคดี

ทุจริตให้รวดเร็ว เป็นธรรม รวมทั้งให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด มีการบูรณาการความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านปราบปรามการทุจริตของหน่วยงาน โดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ลงพื้นที่เพื่อรวบรวม วิเคราะห์ ตรวจสอบข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จำนวน ๓๖๐ แห่ง รวมทั้งพัฒนาคุณภาพข้าราชการตำรวจในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมเพื่อความโปร่งใสและเป็นธรรม ในส่วนการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน มีการสืบสวน ปราบปราม เพื่อดำเนินการกับทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายฟอกเงิน เป็นต้น

๒.๙.๒ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ได้มีประกาศคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เรื่อง นโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยกำหนดแผนการพัฒนากการตรวจเงินแผ่นดินให้มีประสิทธิภาพและรวดเร็ว ในด้านของการพัฒนากการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อให้เกิดความร่วมมือกับหน่วยงานหรือองค์กรภาครัฐ องค์กรอิสระ และภาคเอกชน ในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางวิชาการ ประสบการณ์และกระบวนการปฏิบัติงาน รวมถึงด้านบุคลากรและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

๒.๑๐ แนวคิดเกี่ยวกับการบูรณาการ

การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการบูรณาการ ประกอบด้วย ความหมายของการบูรณาการ แนวคิดของการบูรณาการ และประโยชน์ของการบูรณาการ รวมทั้งลักษณะของการบูรณาการ เพื่อแสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบ ความเชื่อมโยง และวัตถุประสงค์ รวมถึงผลลัพธ์ที่สามารถสังเกตเห็นได้จากการบูรณาการ โดยปรากฏสาระสำคัญ ดังนี้

๒.๑๐.๑ ความหมายของการบูรณาการ

คำว่าบูรณาการเป็นภาษาที่ใช้กันโดยทั่วไป โดยอาจมีความเข้าใจเหมือนหรือแตกต่างกันไปตามแต่กรณี ในที่นี้การศึกษาได้มีการพิจารณาความหลากหลายในเรื่องของการบูรณาการยกตัวอย่าง

“การบูรณาการ”^๑ (integration) หมายถึง การประสานกลมกลืนกันของแผน กระบวนการ สารสนเทศ การจัดสรรทรัพยากร การปฏิบัติการผลลัพธ์ และการวิเคราะห์ เพื่อสนับสนุน เป้าประสงค์ที่สำคัญขององค์กร การบูรณาการที่มีประสิทธิผลเป็นมากกว่าความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน (Alignment) และจะสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อการดำเนินการของแต่ละองค์ประกอบภายในระบบการ จัดการผลการดำเนินการมีความเชื่อมโยงกันเป็นหนึ่งเดียวอย่างสมบูรณ์

“บูรณาการ”^๒ หมายถึง การรวมสิ่งต่าง ๆ ไว้ด้วยกัน เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยง อย่างใกล้ชิด หรือทำให้เป็นส่วนหนึ่งของแนวคิดหรือระบบ

“Integration”^๓ หมายถึง “การทำให้สมบูรณ์” โดยมองว่าสถานะการบูรณาการเป็น การพิจารณาสรรพสิ่งในลักษณะองค์รวม (holistic view) ซึ่งจะเกิดขึ้นเมื่อมีปัจจัยสามประการ คือ ประการแรก หน่วยย่อยหรือองค์ประกอบ ประการที่สอง ความสัมพันธ์ของหน่วยย่อยซึ่งเชื่อมโยง อ่างอิงอาศัยซึ่งกันและกัน ประการที่สาม ความครบถ้วนเต็มบริบูรณ์ที่เกิดจากการรวมตัวกันของหน่วย ย่อยอย่างประสานสัมพันธ์และกลมกลืนกันอย่างสมดุล ดังนั้น สถานะที่ต้องการ (desired state) ของการ บูรณาการตามแนวคิด ของพระธรรมปิฎกคือ ความพอดีและความสมดุลขององค์รวมหลังจากการ รวมตัวนั้นต้องมีชีวิตชีวาหรือดำเนินไปได้ด้วยดี และองค์รวมนั้นเกิดมีภาวะและคุณสมบัติของมันเอง ที่แตกต่างหากจากภาวะและคุณสมบัติขององค์ประกอบหรือหน่วยย่อยทั้งหลาย

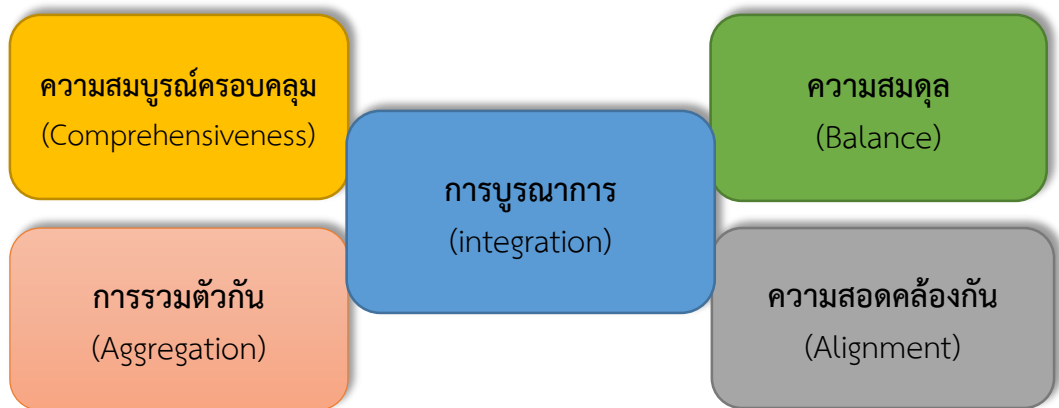
^๑ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔

^๒ Collins Cobuild English Language Dictionary, 1990

^๓ พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต) (B.E.2540)

การบูรณาการ^๔ ใกล้เคียงกับคำว่า “การผนึกพลัง” (synergy) แต่มีความแตกต่างกัน คือการบูรณาการจะเป็นคำกว้าง ๆ ของการทำงานร่วมกัน ส่วนคำว่า “การผนึกพลัง” มาจากภาษากรีก synergia หรือ synergos ซึ่งหมายถึง การทำงานด้วยกัน เป็นการอธิบายสถานการณ์ของปฏิกิริยาที่เกิดจากการที่หน่วยสองหน่วยหรือมากกว่ารวมตัวกัน ซึ่งทำให้ผลลัพธ์ของการรวมตัวกันมีมากกว่าผลรวมของแต่ละส่วนย่อยมารวมกัน แต่หากสถานการณ์ตรงข้ามจะเรียกว่า “antagonism” ซึ่งคือปรากฏการณ์ซึ่งสองหน่วยงานรวมกัน แต่มีผลลัพธ์น้อยกว่าผลที่เกิดจากแต่ละหน่วยงานย่อยทำรวมกัน

การบูรณาการ^๕ หมายถึง การนำส่วนย่อยที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันมารวมกันโดยมีการประสานสอดคล้องกันอย่างกลมกลืนและสมดุลเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์จากความหมายดังกล่าว ผู้เขียนจึงสรุปมิติที่สำคัญในความหมายของคำว่า **บูรณาการไว้ ๔ มิติ** คือการรวมตัวกัน (aggregation) ความสอดคล้องกัน (alignment) ความสมดุล (balance) และความสมบูรณ์ครอบคลุม (comprehensiveness)

ภาพที่ ๑ แผนภาพแสดงความหมายของการบูรณาการ (integration)

จากนิยามความหมายของคำว่า “การบูรณาการ” ดังกล่าวข้างต้น จึงเปรียบเสมือนแนวทางในการประสานความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดจากส่วนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น แผนงาน กระบวนการ สารสนเทศ การบริหารจัดการทรัพยากร การปฏิบัติการ ผลสัมฤทธิ์ซึ่งเป็นไปอย่างสอดคล้องต้องกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างเดียวกันร่วมกัน

ในการพิจารณาศึกษาคำนี้ คณะกรรมการมีการใช้ความหมายของการบูรณาการ ดังนี้ “การบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ หมายถึง กระบวนการประสานความร่วมมือขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญทั้งในด้านแผนงาน การวิเคราะห์ การปฏิบัติการ การใช้สารสนเทศ และการจัดสรรทรัพยากร โดยผนึกกำลังจากส่วนย่อยของแนวคิดหรือระบบที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันมารวมกันให้มีความสอดคล้องกันอย่างกลมกลืนและสมดุล เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของการปฏิบัติงานอย่างเป็นองค์รวมไปสู่ผลลัพธ์ที่วางไว้”

^๔ Merriam-Webster Dictionary cited in Persson, 2004

^๕ บทความของโครงการศึกษาวิจัยเรื่อง การบูรณาการยุทธศาสตร์ ๕ กระทรวงเศรษฐกิจโดยทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์ และคณะ (2552) ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงบประมาณ)

ทั้งนี้ อาจมีการแยกเป็นประเด็นย่อยที่เป็นคุณสมบัติเรื่องของการบูรณาการ ตั้งแต่ระดับแนวความคิด การแปลงแนวความคิดเป็นแนวปฏิบัติ ไปจนถึงผลการปฏิบัติงาน ให้มีความสอดคล้องกัน

๒.๑๐.๒ แนวคิดของการบูรณาการ

เนื่องจากได้มีประกาศองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ เรื่อง แนวปฏิบัติในการรับส่งเรื่องราวระหว่างองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ กำหนดในลักษณะที่สอดคล้องกันว่า ในการปฏิบัติหน้าที่ให้้องค์กรอิสระร่วมมือและช่วยเหลือกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์การ ถ้าองค์การอิสระใดเห็นว่ามีผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์การอิสระอื่น ให้แจ้งองค์การอิสระนั้นทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป และถ้าองค์การอิสระใดเห็นว่าการดำเนินการเรื่องใดอาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำซึ่งอยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์การอิสระอื่นด้วย ให้ปรึกษาหารือร่วมกับองค์การอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์การเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกันนั้น แต่เนื่องจากองค์การอิสระยังไม่สามารถสะท้อนให้เห็นการปฏิบัติได้อย่างแท้จริง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึง “ปัญหาวิกฤติการประสานงาน (Coordination crisis)” ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการวางแผนและการปฏิบัติงาน และในเวลาพร้อม ๆ กัน ผู้บริหารจึงต้องใช้ความรู้และประสบการณ์ในการจัดการ ต่อมาจึงได้มีการพัฒนาเป็นแนวคิดเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร^๖ (Interorganizational Relations) ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับความเชื่อมโยง (Connections) การแข่งขัน และการอาศัยซึ่งกันและกัน (interdependence) โดยแนวคิดนี้จะช่วยอธิบายเรื่องเจ้าภาพหลัก ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการสินค้าสาธารณะ ขอบเขตของการบริหารรัฐกิจ รวมทั้งโครงสร้างการบริหารเพื่อจะเสนอประเด็นนโยบายมีความสำคัญ^๗ ตามแนวคิดนี้ได้พยายามทำให้หน่วยงานของรัฐประสานและร่วมมือกันทำงานให้สอดคล้องกัน เพื่อลดความซ้ำซ้อนและเพิ่มประสิทธิภาพ โดยจะต้องมีการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการทำงานของภาครัฐด้วย สำหรับโครงสร้างการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ อาจเกิดจากความสมัครใจของหน่วยงานหรือการบังคับหรือเป็นเรื่องนโยบายอาจเป็นในรูปของข้อตกลงหรือ การแต่งตั้งในรูปคณะกรรมการหรือคณะทำงาน มีกฎหมายที่เป็นมาตรฐานรองรับ เช่น ในประเทศแอฟริกาใต้ที่ได้ออกพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เพื่อเป็นกลไกแก้ปัญหาคความขัดแย้งและเพื่อสร้างรัฐบาลที่มีความแน่นแฟ้นสำหรับแนวคิดการบริหารงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการ ในส่วนนี้จะเปรียบเทียบแนวทางแบบราชการ (Government approach) หรือ แนวคิดดั้งเดิมในการบริหารงานภาครัฐ (Traditional Theories Of Bureaucratic Administration)^๘; ^๙ กับแนวทางการบริหารจัดการ (Governance Approach)^{๑๐} การบริหารงานตามแนวทางแบบราชการเป็นการบริหารจากบนลงล่าง (top-down approach) มีการใช้กฎระเบียบในการควบคุมและจัดระเบียบพฤติกรรมของบุคลากรและสถาบันการทำงานอาศัยโครงสร้างแบบราชการเป็น

^๖ http://library1.nida.ac.th/nida_jour0/NJv19n1_03.pdf

^๗ (Cooperetal., 1998)

^๘ John et al., 1994

^๙ Kickert, 1997

^{๑๐} (Pierre & Peters, 2000)

หลักซึ่งเป็นการแบ่งโครงสร้างตามหลักการ แบ่งตามหน้าที่ความรับผิดชอบ (Functional Classification) หรือตามภารกิจของแต่ละหน่วยงาน รับผิดชอบ โดยรับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาตามโครงสร้างแต่ละส่วนราชการจะรับผิดชอบในการผลิต/จัดหาผลผลิตตามภารกิจของตนเป็นหลัก แม้ว่าข้อดีของโครงสร้างของระบบราชการจะมีหลายประการ เช่น การมีเอกภาพการบังคับบัญชา การใช้หลักการแบ่งงานกันทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความชำนาญเฉพาะด้าน มีความชัดเจนในการบังคับบัญชาสั่งงานเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดของโครงสร้างแบบราชการ คือ การใช้หลักแบ่งงานกันทำมีผลทำให้ ผู้ปฏิบัติงานมุ่งแต่การทำงานเฉพาะหน้าที่ของตนเองเท่านั้น ละเลยการประสานงานกับหน่วยงานอื่นจนหลายครั้งเกิดปัญหาวิกฤติของการประสานงาน และทำให้การดำเนินงานที่อาศัยหน่วยงานจำนวนมากร่วมมือกันไม่บรรลุผล

จากข้อจำกัดของแนวทางแบบราชการทำให้มีการตระหนักถึงความสำคัญของการบูรณาการมากขึ้น โดยเฉพาะในกรณีที่รัฐบาลมีนโยบายที่สำคัญซึ่งหน่วยงานไม่สามารถดำเนินการกิจได้โดยลำพังจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นในกระทรวงเดียวกันหรือต่างกระทรวงหรือกับภาคส่วนอื่นหากมีปัญหาเรื่องการประสานงานย่อมเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุผลการบูรณาการข้ามหน่วยงาน จึงเป็นวิธีการแก้ไขปัญหาวีธีหนึ่งที่จะช่วยทำให้การดำเนินงานตามภารกิจดังกล่าวลุล่วงไปได้

แนวทางการบริหารจัดการเป็นแนวทางการบริหารงานภาครัฐที่มีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมคือจากการใช้อำนาจครอบงำมาเป็นการสร้างเสริมพลัง (Empowerment) ซึ่งถือเป็นการเปลี่ยนแปลงจากแนวทางแบบราชการมาเป็นรัฐบาลที่เน้นการ ประสานงานเชื่อมโยง (Joined-up Government) แนวทางการบริหารจัดการเป็นแนวทางที่มองความสัมพันธ์ของสังคมมีความซับซ้อนมากขึ้นในลักษณะเป็นเครือข่ายมากกว่าสายการบังคับบัญชา (Network-Oriented Polity) และมีอิทธิพลต่อกระบวนการกำหนดนโยบาย^{๑๑} โดยบทบาทของรัฐจะเปลี่ยนไปจากผู้กำหนดนโยบายมาเป็นผู้สนับสนุนให้ภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมกำหนดนโยบาย^{๑๒} บทบาทของรัฐบาลเน้นในด้านการ ประสานงานและการกำกับดูแล (Coordination and Steering) มากกว่า

โดยสรุปแนวทางการบริหารจัดการจึงเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับแนวคิดการบูรณาการซึ่งเน้นการประสานมิติต่าง ๆ ระหว่างหน่วยงาน เพื่อช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนกันในการกำหนดแผนและดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายด้านนโยบาย

๒.๑๐.๓ ประโยชน์ของการบูรณาการ

จากแนวคิดการบูรณาการซึ่งมีลักษณะเชื่อมโยงองค์ประกอบของส่วนต่าง ๆ ให้มีความสมบูรณ์ด้วยวิธีการอย่างเป็นระบบ ดังนั้น การบูรณาการจึงทำให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน ดังนี้

๒.๑.๓.๑ เกิดการรวมงานที่ลักษณะใกล้เคียงกันให้เป็นสิ่งเดียวกัน เกิดผลดีต่อภาพรวมทำให้สามารถมองปัญหาได้อย่างตรงประเด็น เกี่ยวข้อง เชื่อมโยงกับระบบหรือปัจจัยต่าง ๆ ให้มีมุมมองที่กว้าง ครบถ้วน และทำให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีแก่องค์กร

๒.๑.๓.๒ สามารถใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เช่น การใช้บุคลากรร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน เวลา การสิ้นเปลืองในการใช้ทรัพยากร ลดค่าใช้จ่ายในการตรวจติดตาม และตรวจประเมินผลในการตรวจติดตามและประเมินผลแต่ละกิจกรรม

^{๑๑} (Bache, 2003)

^{๑๒} (Sloat, 2002)

๒.๑.๓.๓ สามารถปฏิบัติงานได้ง่าย สะดวก มีประสิทธิภาพ และช่วยให้สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเบ็ดเสร็จ

๒.๑.๓.๔ ทำให้การดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และการตรวจเพื่อประเมินผลเพียงครั้งเดียวสามารถตอบได้หลายเป้าหมาย

๒.๑.๓.๕ ช่วยขจัดความขัดแย้ง เนื่องจากการบูรณาการทำให้เกิดความเชื่อมโยงแนวคิดต่าง ๆ เข้ากันได้ อย่างสมบูรณ์

๒.๑.๓.๖ รู้จุดเชื่อมโยงของงานและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ช่วยให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างชัดเจน เบ็ดเสร็จ และเชื่อมโยงงานต่าง ๆ อย่างลงตัว

๒.๑๐.๔ ลักษณะของการบูรณาการ

๒.๑๐.๔.๑ การบูรณาการเชิงข้อมูล โดยผสมผสานจากคำชี้แจง ข้อกฎหมาย ข้อมูลข้อเท็จจริงในลักษณะของการหลอมรวมกันจากสิ่งที่มีลักษณะคล้ายกันหรือต่อเนื่องกันแล้วเชื่อมโยงเป็นเรื่องเดียวกันไม่ว่าจะเป็นภายในองค์กรเดียวกันหรือระหว่างองค์กร

๒.๑๐.๔.๒ การบูรณาการเชิงวิธีการ โดยการผสมผสานวิธีการดำเนินการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การเชื่อมโยงฐานข้อมูล การพูดคุยหรือสื่อสาร และการจัดให้มีการประชุมร่วมกัน

๒.๑๑ แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

๒.๑๑.๑ ความหมายของการปฏิบัติงาน

การปฏิบัติงานถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการบริหารจัดการ ซึ่งมีความหมายแตกต่างกันไปตามบริบท ระดับ และสถานการณ์ ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้ได้นำความหมายของการปฏิบัติงานมาพิจารณาประกอบด้วย

การปฏิบัติงาน^{๑๓} หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความภูมิใจในงาน เห็นคุณค่าในตนเอง อุทิศแรงกายแรงใจในการปฏิบัติหน้าที่ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมหลักขององค์กร ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง และส่วนรวม

การปฏิบัติงาน^{๑๔} หมายถึง การกระทำตามภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

การปฏิบัติงาน^{๑๕} เป็นมิติจิตวิญญาณของการทำงาน เป็นการตระหนักถึงคุณค่าถึงความหมาย เป็นการหลอมรวมคุณค่าส่วนตัวเข้ากับคุณค่าหรือผลที่ได้รับจากงาน ซึ่งทำให้ผู้ที่ปฏิบัติงานรู้สึกถึงการมีความสำคัญความสุขที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน รับรู้ได้ถึงความหมายของงานซึ่งความหมายเหล่านี้จะย้อนกลับมาช่วยเสริมแรง ทำให้รู้สึกถึงความหมายของการมีชีวิตอยู่และคุณค่าของตนเองในที่สุด

สรุปได้ว่า การปฏิบัติงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ หมายถึง การกระทำตามภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ด้วยความภูมิใจในงาน เห็นคุณค่าในตนเอง อุทิศแรงกายแรงใจ

^{๑๓} วารสารจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ปีที่ ๑๑ (กรกฎาคม – ธันวาคม ๒๕๖๔)

^{๑๔} Longdo Dict

^{๑๕} มณฑล สรไกลกิติกุล และสุนันทา เสียงไทย (๒๕๕๖:๑๓๔)

ในการปฏิบัติหน้าที่ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและค่านิยมหลักขององค์กร ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวม

๒.๑๑.๒ ระบบการบริหารผลการปฏิบัติงาน

ระบบการบริหารผลการปฏิบัติงาน^{๑๖} (Performance Management) หมายถึง กระบวนการดำเนินการอย่างเป็นระบบ เพื่อผลักดันให้ผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการบรรลุเป้าหมายโดยการเชื่อมโยงเป้าหมายผลการปฏิบัติราชการในระดับองค์กร หน่วยงานและระดับบุคคล เข้าด้วยกัน ซึ่งตั้งอยู่บนฐานกระบวนการความต่อเนื่อง ตั้งแต่

๒.๑๑.๒.๑ การวางแผนการปฏิบัติงานที่จะต้องทำให้ชัดเจน และสอดคล้องกับทิศทางตามยุทธศาสตร์ขององค์กร

๒.๑๑.๒.๒ การติดตามผลการปฏิบัติงานเพื่อให้ผู้บังคับบัญชากำกับ ดูแล และให้คำปรึกษาแก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

๒.๑๑.๒.๓ การพัฒนาผลการปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานได้ดียิ่งขึ้น

๒.๑๑.๒.๔ การประเมินผลการปฏิบัติราชการเพื่อวัดความสำเร็จของงาน โดยเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ตั้งแต่แรก

๒.๑๑.๒.๕ การนำผลที่ได้จากการประเมินไปประกอบการพิจารณาตอบแทนความดี ความชอบแก่ผู้ปฏิบัติงาน

นอกจากนี้ ระบบการบริหารผลการปฏิบัติงานยังเป็นกระบวนการที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ปฏิบัติงาน ในการผลักดันผลการปฏิบัติราชการให้สูงขึ้น และสอดคล้องกับทิศทาง เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของส่วนราชการ โดยมีการนำตัวชี้วัดผลงานหลัก (Key Performance Indicators - KPIs) มาใช้เป็นเครื่องมือกำหนดเป้าหมายการทำงานของบุคคล ร่วมกันซึ่งผู้บังคับบัญชาสามารถติดตามผลการปฏิบัติงาน หาแนวทางในการพัฒนาผู้ปฏิบัติงาน และประเมินผลการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดผลงานหลักที่กำหนดนั้น ๆ เพื่อจะได้ให้สิ่งจูงใจสำหรับการเสริมสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานที่มีผลการปฏิบัติราชการดี เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ซึ่งระบบการบริหารผลการปฏิบัติงานประกอบด้วยขั้นตอนหลักดังแผนภาพ

^{๑๖} <https://www.ocsc.go.th/pm#gsc.tab=0>

ภาพที่ ๒ แผนภาพแสดงกระบวนการบริหารผลการปฏิบัติงาน

กระบวนการบริหารผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ๕ ขั้นตอนหลัก ดังนี้

๑. ขั้นตอนการวางแผน

เป็นขั้นตอนในช่วงต้นรอบการประเมินที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้ประเมินจะได้มีการมอบหมายงานให้แก่ผู้รับการประเมิน และร่วมกับผู้รับการประเมินวางแผนการปฏิบัติราชการ พร้อมทั้งกำหนดเป้าหมายผลการปฏิบัติราชการร่วมกันในลักษณะตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของงานที่คาดหวังในรอบการประเมินนั้น ๆ ทั้งนี้ สามารถปรับเปลี่ยนตามเป้าหมายและแผนงานของหน่วยงานหรือส่วนราชการได้ตามความจำเป็น

๒. ขั้นตอนการติดตาม

เป็นขั้นตอนในระหว่างรอบการประเมินที่ผู้บังคับบัญชาจะทำการติดตามความก้าวหน้าในการปฏิบัติราชการ เพื่อการกำกับดูแลการทำงานให้ได้ตามเป้าหมาย ทำให้ทราบและแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการทำงาน อันจะทำให้ผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกัน

๓. ขั้นตอนการพัฒนา

เป็นขั้นตอนที่เป็นผลที่ได้จากการติดตามผลการทำงาน และเป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ให้กับผู้ได้บังคับบัญชาว่างานที่ทำอยู่นั้นต้องมีการปรับปรุงหรือพัฒนาการทำงานอย่างไร และยังเป็นขั้นตอนที่สามารถกำหนดแนวทางการพัฒนาผู้ปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับสภาพการทำงานอีกด้วย

๔. ขั้นตอนการประเมินผลการปฏิบัติราชการ

เป็นขั้นตอนในช่วงสิ้นรอบการประเมิน เพื่อตรวจสอบความสำเร็จของงานอันเป็นผลมาจากการปฏิบัติงาน ของผู้รับการประเมินรายนั้น ๆ ว่าผลการปฏิบัติราชการในระหว่างรอบการประเมินเป็นไปตามผลสัมฤทธิ์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ตามตัวชี้วัดผลงานหลัก (KPIs) ที่ได้กำหนดไว้ตั้งแต่ต้นรอบการประเมินหรือไม่ เพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานผลงานที่ผู้ประเมินและผู้รับการประเมินร่วมกันกำหนด

๕. ขั้นตอนการให้สิ่งจูงใจ

เป็นขั้นตอนที่นำผลการประเมินในขั้นตอนการประเมินผลการปฏิบัติราชการมาพิจารณาให้สิ่งตอบแทนแก่บุคคลที่ได้มีการทุ่มเทการทำงานและได้ผลงานที่ดีเกิดขึ้นแก่หน่วยงานหรือส่วนราชการจากกระบวนการในระบบการบริหารผลการปฏิบัติงานในส่วนราชการตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้นโดยควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้เหมาะสมกับการปฏิบัติหน้าที่ระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญจากวัตถุประสงค์ ซึ่งได้แก่

๕.๑ เพื่อเป็นเครื่องมือของฝ่ายบริหารในการกำกับติดตามการประสานงานโดยการบูรณาการร่วมกันระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญด้วยกันเองหรือระหว่างองค์กรอิสระกับหน่วยงานราชการภายนอก สามารถดำเนินการได้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

๕.๒ เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างองค์กรอิสระด้วยกัน ในการร่วมมือกัน

๒.๑๑.๓ ประโยชน์ของการปฏิบัติงาน

จากแนวคิดการปฏิบัติงานที่เป็นระบบจะเกิดประโยชน์ต่อองค์กร หน่วยงานและระดับบุคคล ดังนี้

๒.๑๑.๓.๑ รู้จักการทำงานเป็นขั้นตอน และทำให้ควบคุมงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้สามารถเห็นกรอบการทำงานซึ่งสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างชัดเจนอย่างมีรูปแบบ

๒.๑๑.๓.๒ ทำให้มีแนวทางการทำงานรูปแบบใหม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงซึ่งเป็นผลดีต่อการปฏิบัติงาน

๒.๑๑.๓.๓ สามารถเห็นข้อขัดข้องที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ทำให้สามารถวางแผนเพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองและกำหนดแนวทางแก้ไขล่วงหน้าได้

๒.๑๑.๔ ลักษณะของการปฏิบัติงาน

การปฏิบัติงานเพื่อจัดทำหรือดำเนินการอย่างใด ๆ ตามหน้าที่และความรับผิดชอบที่มีในการทำงานในแต่ละงาน ภายใต้งบประมาณกรอบการทำงานเพื่อวัตถุประสงค์เดียวกัน ผ่านการวางแผนการทำงานร่วมกันเพื่อไปยังปลายทางที่ตั้งไว้ โดยวิธีการทำงานอาจจะแตกต่างกันไปตามความถนัดของตนเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ของงาน

๒.๑๒ แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

“เศรษฐกิจพอเพียง”^{๑๗} เป็นหลักปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร พระราชทานพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า ๒๕ ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

^{๑๗} มูลนิธิชัยพัฒนา, เศรษฐกิจพอเพียง, สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๓, https://www.chaipat.or.th/site_content/item/257-sufficiency-economy.html.

๒.๑๒.๑ ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) หมายถึง เศรษฐกิจที่สามารถอุ้มชูตัวเอง ให้มีความพอเพียงกับตัวเอง (Self-Sufficiency) อยู่ได้โดยไม่เดือดร้อน เป็นการสร้างความเจริญก้าวหน้าแบบค่อยเป็นค่อยไป ด้วยการสร้างความเข้มแข็งจากฐานรากให้มั่นคง มุ่งพัฒนาความสามารถในการพึ่งตนเอง ให้มีความพอมี พอใช้^{๑๘} ด้วยการยึดทางสายกลางในการดำรงชีวิต ใช้หลักการพึ่งตนเองทั้งทางสังคม ทางทรัพยากรธรรมชาติ ทางเทคโนโลยี และทางเศรษฐกิจ รู้จักประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์^{๑๙} เป็นการบูรณาการที่ไม่พิจารณาเฉพาะเศรษฐกิจ แต่เพียงอย่างเดียว แต่พิจารณารอบด้าน สร้างความพอเพียงสำหรับทุกคน เรียนรู้การอยู่ร่วมกัน บนพื้นฐานที่มีความมั่นคงเพียงพอ ไม่ได้มุ่งหวังสร้างความเจริญอย่างรวดเร็วเพียงอย่างเดียว เป็นองค์ความรู้ที่เชื่อมโยงระหว่างเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและการเมือง ให้ก้าวไปพร้อม ๆ กัน ทำให้เกิดการรวมตัวกันเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ เมื่อทุกอย่างมีความพอเพียงและมีความเข้มแข็งจากฐานราก ก็จะทำให้เกิดความสมดุลที่มั่นคง และยั่งยืน^{๒๐} เศรษฐกิจพอเพียง จึงเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชน ในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนิน ทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัย ความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน และการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคน ในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่รัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้เกิดความสมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี^{๒๑}

^{๑๘} สำนักงานพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ, *เศรษฐกิจพอเพียง*, (กรุงเทพฯ: สำนักงานพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ, ๒๕๔๗), ๑.

^{๑๙} สุเมธ ตันติเวชกุล, *เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริใต้เบื้องพระยุคลบาท*, พิมพ์ครั้งที่ ๖, (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน, ๒๕๔๔), ๒๘๔ - ๒๙๑.

^{๒๐} ประเวศ วะสี, *เศรษฐกิจพอเพียงและประชาสังคม: แนวทางพลิกฟื้นเศรษฐกิจสังคม*, (กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน, ๒๕๕๒), ๔ - ๗.

^{๒๑} มูลนิธิชัยพัฒนา, *เศรษฐกิจพอเพียง*, สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๓, https://www.chaipat.or.th/site_content/item/257-sufficiency-economy.html.

๒.๑๒.๒ องค์ประกอบของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (The Philosophy of Sufficiency Economy) เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และการปฏิบัติในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนในสังคมไทย มุ่งเน้นการปฏิบัติให้รอดพ้นจากภาวะวิกฤตเพื่อความมั่นคงและยั่งยืน^{๒๒} ดังนี้

ความพอเพียง (Sufficiency) หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน กล่าวคือ กิจกรรมใด ๆ ที่ขาดคุณลักษณะใดคุณลักษณะหนึ่งไป ก็จะไม่สามารถเรียกได้ว่าเป็นความพอเพียง คุณลักษณะทั้ง ๓ ประกอบด้วย

(๑) ความพอประมาณ (Moderation) หมายถึง ความพอดี (Dynamic Optimum) ที่ไม่มากเกินไปและไม่น้อยเกินไปในมิติต่าง ๆ ของการกระทำ ตัวอย่างเช่น กิจกรรมทางเศรษฐกิจ เช่น การผลิตและการบริโภค ที่อยู่ในระดับพอประมาณเพื่อนำไปสู่ความสมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลง

(๒) ความมีเหตุผล (Reasonableness) หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอประมาณในมิติต่าง ๆ นั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ (Expected Results) อย่างรอบคอบ

(๓) การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร (Self-Immunity) เพื่อเตรียมตัวพร้อมรับผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ เนื่องจากเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่มองโลกเชิงระบบที่มีลักษณะพลวัตร การกระทำที่จะสามารถเรียกได้ว่า พอเพียงนั้น จึงมิใช่แต่จะคำนึงถึงเหตุการณ์และผลในปัจจุบันเท่านั้น แต่จำเป็นต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกลภายใต้ข้อจำกัดของความรู้ที่มีอยู่ และสร้างภูมิคุ้มกันในตัวให้พอเพียงที่จะสามารถพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ระดับของความพอประมาณต้องครอบคลุมมิติการจัดการความเสี่ยงเชิงพลวัตร จึงจะนับได้ว่าเป็นระดับพอเพียงที่สมบูรณ์

ทั้งนี้ ต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน ขณะเดียวกันต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกคุณธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต และมีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ

เงื่อนไขสำคัญในการปฏิบัติเพื่อให้เกิดความพอเพียงนั้น การตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ จะต้องเสริมสร้างให้คนในชาติมีพื้นฐานจิตใจในการปฏิบัติตน ดังนี้

(๑) เงื่อนไขรอบความรู้ (Set of Knowledge) ที่จะนำไปสู่การตัดสินใจในการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่อยู่ในระดับพอเพียง ต้องอาศัย

^{๒๒} สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, กรอบแนวคิดทางทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง, สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๓, https://www.nesdc.go.th/ewt_w3c/ewt_dl_link.php?nid=9211.

(๑.๑) ความรอบรู้ คือ มีความรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ อย่างรอบด้าน โดยครอบคลุมเนื้อหาของเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการนำไปใช้ในโอกาสและเวลาต่าง ๆ

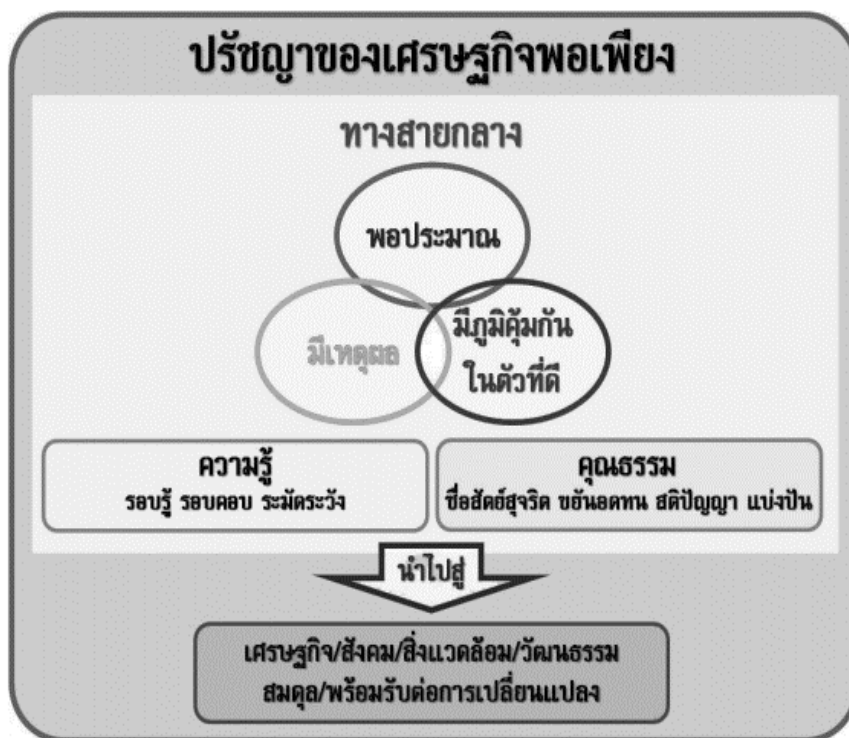
(๑.๒) ความรอบคอบ คือ ความสามารถที่จะนำความรู้และหลักวิชาต่าง ๆ เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงสัมพันธ์กันประกอบการวางแผน ก่อนที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติทุกขั้นตอน

(๑.๓) ความระมัดระวัง คือ ความมีสติ ในการนำแผนปฏิบัติที่ตั้งอยู่บนหลักวิชาต่าง ๆ เหล่านั้นไปใช้ในทางปฏิบัติ เพราะในความเป็นจริงแล้ว สถานการณ์เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้นการนำความรู้และความรอบคอบมาใช้ จึงต้องอาศัยความระมัดระวังให้รู้เท่าทันเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย

(๒) เงื่อนไขคุณธรรม (Ethical Qualifications) ที่จะต้องเสริมสร้างใน ๒ ด้าน ได้แก่

(๒.๑) ด้านจิตใจ/ปัญญา โดยเน้นความรู้คู่คุณธรรม กล่าวคือ ตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความรอบรู้ที่เหมาะสม

(๒.๒) ด้านการกระทำ หรือแนวทางการดำเนินชีวิต โดยเน้นความอดทน ความเพียร สติปัญญา และความรอบคอบ

ภาพที่ ๓ แผนภาพแสดงองค์ประกอบที่สำคัญปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ที่มา: คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, *ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการประยุกต์ใช้ในภาคธุรกิจเอกชน*, ๕.

๒.๑๒.๓ แนวทางการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถแบ่งได้ ๓ ระดับ^{๒๓} คือ

๒.๑๒.๓.๑ ระดับบุคคลและครอบครัว เริ่มต้นจากการเสริมสร้างคนให้มีการเรียนรู้วิชาการและทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็น เพื่อให้สามารถรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ พร้อมทั้งเสริมสร้างคุณธรรม จนมีความเข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าของการอยู่ร่วมกันของคนในสังคม และอยู่ร่วมกับระบบนิเวศอย่างสมดุล ละเว้นการประพฤติดีมิชอบ ไม่ตระหนี่ เป็นผู้ให้ เกื้อกูล แบ่งปัน มีสติยังคิดพิจารณาอย่างรอบคอบก่อนที่จะตัดสินใจหรือกระทำการใด ๆ จนกระทั่งเกิดเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีในการดำรงชีวิต โดยสามารถคิดและกระทำบนพื้นฐานของควมมีเหตุผล พอเหมาะ พอประมาณกับสถานภาพบทบาท และหน้าที่ของแต่ละบุคคลในแต่ละสถานการณ์ แล้วเพียรฝึกปฏิบัติจนสามารถทำตนให้เป็นที่พึ่งของตนเองได้ และเป็นที่พึ่งของผู้อื่นได้ในที่สุด

๒.๑๒.๓.๒ ระดับชุมชน ชุมชนพอเพียง ประกอบด้วยบุคคลและครอบครัวต่าง ๆ ที่เฝ้าหาความก้าวหน้าบนพื้นฐานของปรัชญาแห่งความพอเพียง คือ มีความรู้และคุณธรรมเป็นกรอบในการดำเนินชีวิตจนสามารถพึ่งตนเองได้ บุคคลเหล่านี้มารวมกลุ่มกันทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องเหมาะสมกับสถานภาพ ภูมิสังคมของแต่ละชุมชน โดยพยายามใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผ่านการร่วมแรง ร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมทำแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคลหลายสถานภาพในสิ่งที่จะสร้างประโยชน์สุขของคนส่วนรวม และความก้าวหน้าของชุมชนอย่างมีเหตุผล โดยอาศัยสติปัญญา ความสามารถของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องและบนพื้นฐานของความซื่อสัตย์สุจริต อดกลั้นต่อการกระทบกระทั่ง ขยันหมั่นเพียร และมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือแบ่งปันกันระหว่างสมาชิกในชุมชน จนนำไปสู่ความสามัคคีของคนในชุมชนซึ่งเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีของชุมชน จนนำไปสู่การพัฒนาของชุมชนที่สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ จนกระทั่งสามารถพัฒนาไปสู่เครือข่ายระหว่างชุมชนต่าง ๆ

๒.๑๒.๓.๓ ระดับประเทศ การบริหารจัดการประเทศ ส่งเสริมให้บุคคลและชุมชนมีวิถีปฏิบัติ มีความร่วมมือและการพัฒนาในสาขาต่าง ๆ ตามแนวทางของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและดำเนินการอย่างรอบคอบเป็นขั้นเป็นตอน เริ่มจากการวางรากฐานของประเทศให้มีความพอเพียง โดยส่งเสริมให้ประชาชนส่วนใหญ่ สามารถอยู่อย่างพอมีพอกินและพึ่งตนเองได้ด้วยความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตอย่างรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มีคุณธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร เอื้อเฟื้อแบ่งปัน ใช้สติปัญญาในการตัดสินใจและดำเนินชีวิต ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มที่หลากหลาย เพื่อสร้างความเข้าใจและรู้ความเป็นจริง จนนำไปสู่ความสามัคคี และจิตสำนึกที่จะร่วมใจกันพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าไปอย่างสอดคล้องสมดุลกับความเป็นจริงของประเทศ

^{๒๓} คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง, การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง, (กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๕๐), ๑๒ - ๑๗.

การบูรณาการการปฏิบัติงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

ในการดำเนินการศึกษา เรื่อง “แนวทางการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ” ครั้งนี้ คณะกรรมาธิการได้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานด้านบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วย คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในภาพรวมที่ผ่านมา ในประเด็นที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

๓.๑ ความคิดเห็นขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

คณะกรรมาธิการดำเนินการโดยการประสานเพื่อขอข้อมูลจากหน่วยงานและเชิญผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ได้แก่ (๑) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (๒) สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน (๓) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (๔) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และ (๕) สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สรุปผลความคิดเห็นของหน่วยงานตามลำดับ^{๒๔} ดังนี้

๓.๑.๑ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๒๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖ กำหนดในลักษณะที่สอดคล้องกันว่า ในการปฏิบัติหน้าที่ให้องค์กรอิสระร่วมมือและช่วยเหลือกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กร ถ้าองค์กรอิสระใดเห็นว่ามีผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้แจ้งองค์กรอิสระนั้นทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป และถ้าองค์กรอิสระใดเห็นว่าการดำเนินการเรื่องใดอาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำซึ่งอยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นด้วย ให้ปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทาง

^{๒๔} สรุปเอกสารและคำชี้แจงของผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเสนอต่อที่ประชุมคณะอนุกรรมาธิการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๒ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ วันพุธที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๗

ในการดำเนินงานร่วมกัน เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และไม่ซ้ำซ้อนกัน

ทั้งนี้ เมื่อมีประกาศขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เรื่อง แนวทางในการรับส่งเรื่องระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ดำเนินการประสานความร่วมมือในระดับบริหารจัดการ ประชุมประชุมขององค์กรอิสระ ผู้บริหาร พนักงาน เป็นประจำทุกปี และมีกำหนดจัดประชุมในปีงบประมาณ ๒๕๖๗ โดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นเจ้าภาพ มีการส่งเรื่องระหว่างองค์กรอิสระพร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้สำนักงานขององค์กรอิสระ ผู้รับผิดชอบในองค์กรอิสระผู้ส่งเรื่องมีหนังสือแจ้งให้ผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนทราบถึงการส่งเรื่องดังกล่าว และให้องค์กรอิสระผู้รับเรื่องแจ้งผลการดำเนินการให้ผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนทราบต่อไป พร้อมทั้งมีการติดตามผลและการรายงานผลอย่างเป็นทางการผ่านหนังสือราชการ ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งอยู่ระหว่างการศึกษาแนวทาง วิธีการบริหารร่วมกันกับองค์กรอื่นเกี่ยวกับการบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

สำหรับ การบูรณาการ (Integration) หรือ การบริหารงานในลักษณะองค์รวม (Holistic) ตามพระราชบัญญัติการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๐ กำหนดว่า

“ในกรณีที่ภารกิจใดมีความเกี่ยวข้องกับหลายส่วนราชการหรือเป็นภารกิจที่ใกล้เคียงหรือต่อเนื่องกันให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องนั้นกำหนดแนวทางปฏิบัติราชการ เพื่อให้เกิดการบริหารราชการแบบบูรณาการร่วมกันโดยมุ่งเน้นให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ”

ดังนั้น ความหมายของการบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ คือ การร่วมมือกันระหว่างองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องในทุกมิติเป็นหนึ่งเดียว ครบถ้วน เป็นเอกภาพ ทั้งในเรื่องแผนงาน สารสนเทศ และการจัดการทรัพยากร ตลอดจนการปฏิบัติงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานร่วมกันมีแผนการดำเนินงานที่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งทำให้ภารกิจที่สำคัญของรัฐในแต่ละด้านเกิดผลสำเร็จเป็นประโยชน์แก่ประชาชนส่วนรวม และมีความประหยัดโดยใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งสามารถลดขั้นตอนการปฏิบัติให้เกิดความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพจากการร่วมมือปฏิบัติงานของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ดำเนินการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับ “การบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ” ดังนี้

(๑) วัตถุประสงค์องค์กร

(๑.๑) เพื่อให้เกิดความร่วมมือและประสานงานให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรอิสระ

(๑.๒) เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพในการบริหารงาน

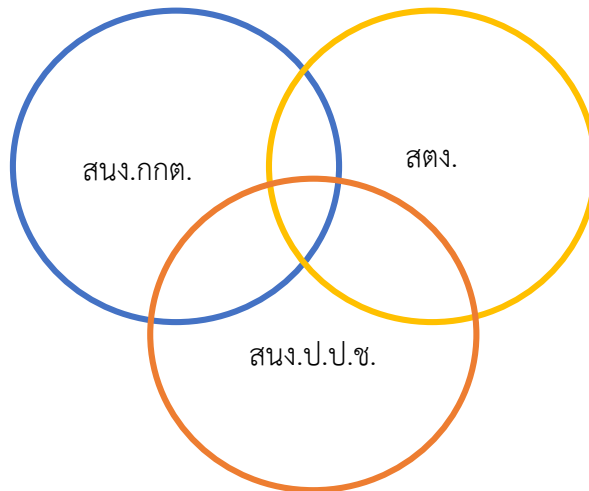
(๑.๓) เพื่อให้เกิดการหารือร่วมกันระหว่างองค์กรอิสระกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(๑.๔) เพื่อให้เกิดการบูรณาการงานที่มีลักษณะคล้ายกันให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้ เช่น การให้ความรู้ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การบูรณาการเครือข่ายภาคประชาชนของแต่ละองค์กรร่วมกันในระดับชุมชน

(๑.๕) เพื่อให้เกิดความเสมอภาค ความเท่าเทียม มีลักษณะที่เหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน เช่น การจัดรูปแบบองค์กร กำหนดตำแหน่ง สิทธิสวัสดิการต่าง ๆ ไม่ว่าจะ เป็นศักดิ์ศรีความเท่าเทียมของบุคลากรระหว่างองค์กรอิสระ อัตรากำลังเงินเดือนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เงินประจำตำแหน่ง การแต่งตั้งโยกย้าย การโอนย้ายบุคลากรระหว่างองค์กรอิสระ การเกษียณอายุโดยรับบำเหน็จหรือบำนาญ เป็นต้น

(๒) โครงสร้างองค์กร หรือโครงการ

เตรียมความพร้อมในการจัดตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดการให้ความรู้ตามวาระแห่งชาติ โดยมีการบูรณาการระหว่างองค์กรอิสระทั้งในส่วนกลางและส่วนจังหวัด เช่น สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด สำนักงานผู้ตรวจเงินแผ่นดินจังหวัด สำนักงานคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามทุจริตแห่งชาติประจำจังหวัด

ภาพที่ ๔ แผนภาพแสดงการบูรณาการระหว่างองค์กรอิสระทั้งในส่วนกลางและส่วนจังหวัด

มติคณะกรรมการการเลือกตั้งในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๓ เห็นชอบหลักการให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งประกอบด้วยแนวทางหลัก ๓ ประการ ได้แก่

ประการที่ ๑ การทบทวนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรเครือข่ายที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ดำเนินการได้แล้ว คือศูนย์ส่งเสริมพัฒนา

ประชาธิปไตย (ศส. ปชต.) ลูกเสืออาสา กกต. เพื่อพัฒนาประชาธิปไตย รด.จิตอาสา
ดีใจประชาธิปไตย และหมู่บ้านไม่ขายเสียง

ประการที่ ๒ การขยายผลโครงการหลักสูตร ๔ ช่วงชั้น สำหรับนักเรียน
นักศึกษา และโครงการพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตยสำหรับประชาชนทั่วไป

ประการที่ ๓ การต่อยอดการขับเคลื่อนศูนย์ส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตย
(ศส.ปชต.) กับองค์กรเครือข่ายที่มีศักยภาพในพื้นที่ คือ องค์กรสตรี คณะกรรมการหมู่บ้าน
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และผู้สูงอายุ และเห็นชอบให้แต่งตั้งปรับปรุง
คณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การจัดการเลือกตั้งที่ประชาชนมีส่วนร่วม และแต่งตั้ง
คณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ประชาชน
เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขได้ดำเนินการ
ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้วยกลไกของคณะอนุกรรมการฯ จากหน่วยงานของรัฐ
สถาบันการศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ

๓.๑.๒ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๑) นับแต่มีประกาศองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ เรื่อง แนวปฏิบัติในการรับส่ง
เรื่องระหว่างองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ” องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญทั้ง ๕ องค์กร และ
สำนักงานผู้ตรวจเงินแผ่นดินมีการดำเนินการร่วมกัน ดังนี้

แนวปฏิบัติที่สำคัญ ได้แก่

(๑.๑) หากองค์การอิสระที่รับเรื่องร้องเรียนเห็นว่า เป็นเรื่องที่ไม่อยู่ในหน้าที่
และอำนาจขององค์การอิสระนั้น แต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์การอิสระอื่น ให้องค์การอิสระ
นั้นส่งเรื่องดังกล่าวให้องค์การอิสระอื่นที่มีหน้าที่และอำนาจเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป
โดยไม่ชักช้า

(๑.๒) ในกรณีที่มีการแจ้งหรือร้องเรียนเรื่องเดียวกันต่อองค์การอิสระหลาย
องค์กร ให้องค์การอิสระแต่ละองค์กรดำเนินการในประเด็นที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของตน
หากมีประเด็นที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์การอิสระอื่นรวมอยู่ด้วย ให้องค์การอิสระ
ที่รับเรื่องนั้นส่งเรื่องเฉพาะประเด็นที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์การอิสระอื่นเพื่อดำเนินการ
ในประเด็นนั้นตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

“ในกรณีที่มีผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน สำนักงานขององค์การอิสระผู้ส่ง
เรื่องจะมีหนังสือแจ้งให้ผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนทราบถึงการส่งเรื่องดังกล่าว และสำนักงาน
ขององค์การอิสระผู้รับเรื่องจะแจ้งการรับเรื่องและผลการดำเนินการให้ผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียน
ทราบด้วย”

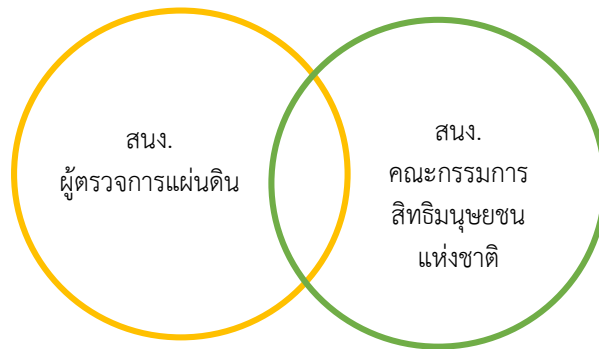
(๒) จัดทำบันทึกข้อตกลง เรื่อง การประสานงานและการเชื่อมโยงข้อมูล
เรื่องร้องเรียน และความร่วมมือด้านวิชาการ ทั้งนี้ การจัดทำบันทึกข้อตกลงดังกล่าวมีกำหนด
ระยะเวลาความร่วมมือ ๕ ปี เพื่อสนับสนุนภารกิจตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) กับผู้ตรวจการแผ่นดิน (ผผ.) รวมถึงการสร้างความร่วมมือ
ด้านอื่น ๆ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของทั้งสองหน่วยงาน โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

(๒.๑) เพื่อประสานความร่วมมือเกี่ยวกับการรับส่งเรื่อง และการกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกันของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกับสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๒.๒) เพื่อศึกษาแนวทางการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลเรื่องร้องเรียนระหว่างสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกับสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๒.๓) เพื่อสนับสนุนความร่วมมือด้านวิชาการระหว่างสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกับสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๒.๔) เพื่อให้ความร่วมมือด้านอื่น ๆ ในการสนับสนุนภารกิจตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและผู้ตรวจการแผ่นดิน ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ภาพที่ ๕ แผนภาพแสดงการประสานงานและการเชื่อมโยงข้อมูลเรื่องร้องเรียน และความร่วมมือด้านวิชาการ

ในการนี้ มีการกำหนดนโยบายในการบริหารบุคลากร โดยการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้กับหลักการทำงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

(๑) ค้นหาประเด็นปัญหาพร้อมขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญที่ประสบอยู่ ณ ปัจจุบัน และกำหนดเป้าหมายร่วมที่สำคัญที่ต้องการแก้ไข อาทิ ความน่าเชื่อถือขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ การคัดกรองผู้มีคุณสมบัติที่คณะกรรมการสรรหาเพื่อมาดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระต่าง ๆ เป็นต้น

(๒)หารือร่วมกันในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ร่วม โดยกำหนดยุทธศาสตร์กลยุทธ์ หรือโครงการสำคัญร่วมกัน ทั้งนี้ ต้องมีการกำหนดความรับผิดชอบของหน่วยงานหลัก และหน่วยงานสนับสนุนในลักษณะต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ

(๓) ในแต่ละปีงบประมาณ ควรมีนโยบายการกำหนดประเด็นการบูรณาการ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการจัดทำโครงการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

(๔) หารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานงบประมาณ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (DGA) ในการผลักดันภารกิจขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ รวมทั้งการสนับสนุนงบประมาณ และหน่วยงาน

ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการผลักดันระบบดิจิทัลในการให้บริการประชาชนเพื่อการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้เกิดเป็นรูปธรรม

(๕) การเชื่อมโยงและพัฒนาสมรรถนะของระบบการส่งต่อเรื่องร้องเรียนขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญให้สามารถสนองตอบการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนให้เกิดเป็นรูปธรรม

(๖) มีระบบการรายงานผล (Dashboard) ร่วมกันระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ สำหรับผู้บริหารเพื่อใช้ในการกำกับติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ตลอดจนเพื่อให้กลุ่มผู้บริหารที่มีความจำเป็นต้องมีข้อมูลใช้ประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย

(๗) มีการสร้างฐานข้อมูลเครือข่ายขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญร่วมกัน โดยจำแนกเป็นกลุ่มเครือข่ายด้านต่าง ๆ เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน

(๘) มีการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในเชิงพื้นที่ร่วมกัน โดยการบูรณาการการจัดทำแผนงาน/โครงการร่วมกัน เพื่อร่วมกันกำหนดประเด็นความเดือดร้อน และจัดทำแผนการแก้ไขความเดือดร้อนของประชาชนในระดับเชิงพื้นที่ รวมทั้งการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาของประชาชนแบบมีส่วนร่วม

(๙) มุ่งเน้นการประชาสัมพันธ์ภาพรวมของบทบาทองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ โดยใช้สื่อโทรทัศน์ในการสื่อสารประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และเกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

ทั้งนี้ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินมีแนวคิดต่อการบูรณาการ กล่าวคือ

การบูรณาการ หมายถึง การร่วมมือกันระหว่างหน่วยงาน ทั้งในเชิงเนื้อหา หรือในเชิงงบประมาณ โดยมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการบรรลุผลสำเร็จร่วมกัน ทั้งนี้ อาจเป็นการประชุมหารือเฉพาะในระดับองค์อำนาจ หรือในระดับของสำนักงาน

การบูรณาการในเชิงเนื้อหา หมายถึง ความร่วมมือเพื่อหาแนวทาง/วิธีการทำงานร่วมกัน การประชุม/สัมมนา/การจัดกิจกรรม หรือการแลกเปลี่ยนฐานข้อมูล องค์กรความรู้ หรือแม้กระทั่งการเชื่อมโยงระบบเทคโนโลยี ระหว่างหน่วยงานร่วมกัน โดยมีเจ้าภาพในการดำเนินโครงการมากกว่า ๑ หน่วยงาน ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ความสะดวกรวดเร็ว และง่ายต่อการปฏิบัติงาน

การบูรณาการในเชิงงบประมาณ หมายถึง การดำเนินโครงการ/กิจกรรม โดยมีเป้าหมาย วัตถุประสงค์ ผลผลิตร่วมกัน โดยมีเจ้าภาพในการดำเนินโครงการมากกว่า ๑ หน่วยงาน และเป็นการแบ่งความรับผิดชอบในการใช้จ่ายงบประมาณ ภายใต้การดำเนินโครงการนั้น ๆ

๓.๑.๓ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ บัญญัติเรื่ององค์กรอิสระไว้ในหมวด ๑๒ และกำหนดให้มีองค์กรอิสระจำนวน ๕ องค์กร ซึ่งแต่ละองค์กรมีอำนาจหน้าที่ต่างกัน หากแต่สามารถให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือกัน

ดังปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๒๑ ที่กำหนดไว้ว่า “ในการปฏิบัติหน้าที่ให้องค์กรอิสระร่วมมือและช่วยเหลือกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กร และถ้าองค์กรอิสระใดเห็นว่ามีผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นให้แจ้งองค์กรอิสระนั้นทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป”

โดยในส่วนของสำนักงาน ป.ป.ช. มีปรากฏในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตราที่ ๖ ว่า “ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือองค์กรอิสระทุกองค์กร ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่ามีผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย อันอยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหนังสือแจ้งองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปโดยไม่ชักช้า” อย่างไรก็ตาม ในส่วนของเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่กำหนดให้มีองค์กรอิสระต่าง ๆ ขึ้น ก็เพื่อตรวจสอบการดำเนินการและการใช้อำนาจของรัฐผ่านฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร ซึ่งในแต่ละองค์กรมีอำนาจและหน้าที่ในการตรวจสอบในบริบทที่ต่างกัน เช่น คณะกรรมการการเลือกตั้ง มีอำนาจและหน้าที่ตรวจสอบเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจและหน้าที่ตรวจสอบและดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยที่อำนาจและหน้าที่ในการตรวจสอบการใช้อำนาจนั้น แม้จะมีความแตกต่างกันแต่มีบางส่วนที่มีความเกี่ยวข้องกัน ดังนั้น “การบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ” จึงเป็นการดำเนินการร่วมกันขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญได้ตั้งองค์กรอิสระขึ้นเพื่อดำเนินการตรวจสอบการใช้อำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร และการดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ของแต่ละองค์กรซึ่งมีส่วนที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน การบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ จึงมีแนวคิดพื้นฐานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน ตอบสนองต่อประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

เมื่อมีการบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญที่มีอำนาจและหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกันในมิติของกระบวนการตามที่กฎหมายกำหนด ประโยชน์ของการบูรณาการที่สำคัญ คือ การลดขั้นตอนการดำเนินการที่ไม่จำเป็น เนื่องจากอยู่ในกระบวนการขององค์กรใดองค์กรหนึ่งแล้ว อีกองค์กรหนึ่งจึงไม่จำเป็นต้องดำเนินการอย่างเดียวกัน รวมถึงการประสานกันระหว่างหน่วยงานเพื่อลดภาระของประชาชนหรือผู้กล่าวหา ผู้ร้องทุกข์ ผู้ร้องเรียน ผู้ถูกกล่าวหา ผู้ถูกร้องเรียน เป็นต้น

๓.๑.๔ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๒๑ กำหนดว่าในการปฏิบัติหน้าที่ให้องค์กรอิสระร่วมมือและช่วยเหลือกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กร และถ้าองค์กรอิสระใดเห็นว่ามีผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้แจ้งองค์กรอิสระนั้นทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมาย องค์กรอิสระ เป็นองค์กรของรัฐที่มีฐานะพิเศษที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการเกี่ยวกับภารกิจของรัฐตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมาย ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระ ปลอดภัย แทรกแซงขององค์กรของรัฐหรือสถาบันการเมือง ที่อยู่เหนือกระแสและการกดดันทางสังคม การปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจขององค์กรอิสระต้องเป็นไปโดยสุจริต เทียบธรรม กล้าหาญ และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ เพื่อสร้างดุลยภาพระหว่างการบริหารที่มีประสิทธิภาพกับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และควบคุมตรวจสอบการดำเนินงานของฝ่ายการเมืองและฝ่ายราชการในด้านต่างๆ

การบูรณาการของหน่วยงาน คือ การดำเนินการที่เกิดจากการประสานความร่วมมือของหน่วยงานตั้งแต่สองหน่วยงานขึ้นไปร่วมกันวางแผน กำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแผนปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณร่วมกัน เพื่อลดความซ้ำซ้อน เกิดความประหยัด คุ่มค่า สามารถบรรลุเป้าหมาย เกิดผลสัมฤทธิ์ ตามเป้าหมายหรือแผนงานที่หน่วยงานบูรณาการร่วมกัน

การบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ จึงเป็นการร่วมมือกันระหว่างองค์กรอิสระเพื่อเชื่อมโยง ปฏิบัติงาน และมีทิศทางร่วมกัน โดยมีเป้าหมายเดียวกัน คือ เพื่อเป็นการใช้หน้าที่และอำนาจตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมายของแต่ละองค์กรอิสระ ในการปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระ ถ่วงดุลอำนาจขององค์กรของรัฐหรือสถาบันการเมือง และสร้างดุลยภาพระหว่างการบริหาร เพื่อคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ และผลประโยชน์ของประชาชน

ดังนั้น การบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้องค์กรอิสระร่วมมือและช่วยเหลือกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของแต่ละองค์กร หากองค์กรอิสระใดเห็นว่ามีผู้กระทำการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อยู่ในอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้แจ้งองค์กรอิสระนั้นทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป ทั้งนี้ การบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ต้องไม่เป็นการเพิ่มภาระงานที่ทำให้องค์กรอิสระต้องดำเนินการใด ๆ นอกเหนือจากหน้าที่และอำนาจตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

ประโยชน์ของการบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ มีดังนี้

(๑.๔.๑) สามารถรวมภารกิจที่มีหน้าที่อำนาจที่ใกล้เคียงกันนำมาปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อเป็นการเชื่อมโยงปัจจัยต่าง ๆ และมีการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ร่วมกัน เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน

(๑.๔.๒) ลดความสูญเปล่าของระยะเวลา ซึ่งเกิดจากหน้าที่และอำนาจที่ใกล้เคียงกัน

(๑.๔.๓) เกิดการต่อยอดผลการปฏิบัติงานที่เกิดจากการประสานงานความร่วมมือในการปฏิบัติงานที่มีการเชื่อมโยงและการทำงานแบบบูรณาการ

(๑.๔.๔) ทำให้เกิดการบูรณาการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์และการพัฒนาของบุคลากร เพื่อให้บุคลากรมีศักยภาพและมีความเป็นมืออาชีพ

(๑.๔.๕) แก้ไขปัญหาความซ้ำซ้อนในการทำงาน ทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างสอดคล้อง มีประสิทธิภาพ ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

สำหรับแนวทางการทำงานการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ควรมีการกำหนดประเด็นสำคัญร่วมกัน โดยพิจารณาจากหน้าที่และอำนาจตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมายของแต่ละองค์กรอิสระ เพื่อนำมาวางแผนการบูรณาการทำงานร่วมกันในส่วนของหน้าที่และอำนาจซึ่งองค์กรอิสระไม่สามารถดำเนินการตามหน้าที่หรืออำนาจเฉพาะของตนเอง และนำผลการดำเนินการรายงานต่อคณะกรรมการการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ วุฒิสภา

กลไกการทำงานเพื่อให้เกิดการบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ทั้ง ๕ หน่วยงาน เพื่อศึกษาหน้าที่ความรับผิดชอบ การพิจารณารายละเอียดและความสอดคล้องเชื่อมโยงการกำกับและการติดตาม และการรายงานผลการดำเนินการการบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญต่อคณะกรรมการการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ วุฒิสภา

นอกจากนั้นระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ สามารถดำเนินการจัดทำบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding) ระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เพื่อทำข้อตกลงความร่วมมือในการวางแผนการทำกิจกรรมการทำงานบูรณาการร่วมกัน ทั้งในรูปแบบทวิภาคี ไตรภาคี และพหุภาคี เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการบูรณาการขององค์กรอิสระอย่างแท้จริง

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างวัฒนธรรมองค์กรในรูปแบบของการบูรณาการการทำงานร่วมกันทั้งภายในหน่วยงานและระหว่างหน่วยงาน ผ่านรูปแบบการตรวจสอบเชิงบูรณาการ ทั้งการบูรณาการตรวจสอบการเงิน การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย และการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงาน เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ เครื่องมือ และเทคโนโลยีในการตรวจสอบและปลูกฝังวิธีการทำงานเชิงบูรณาการให้แก่บุคลากรและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ในการบริหารบุคลากรเพื่อให้เกิดการบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ควรมีการกำหนดผู้รับผิดชอบหรือหน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพในการดำเนินการขับเคลื่อน การบูรณาการองค์อิสระตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งการดำเนินการเพื่อบูรณาการในส่วนของการบริหาร บุคลากร มีดังนี้

(๑) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้มีนโยบายสนับสนุนให้ผู้บริหาร และบุคลากรของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินในการเป็นวิทยากรในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับองค์กรอิสระและหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ เช่น ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติ วินัยการเงินการคลังภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ความรู้เกี่ยวกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) การให้ความรู้เกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและหน้าที่และอำนาจของสำนักงานการตรวจเงิน แผ่นดิน เป็นต้น

(๒) ส่งเสริมให้ผู้บริหารและบุคลากรของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับการฝึกอบรมในหลักสูตรที่ส่งเสริมกลไกและความร่วมมือกับหน่วยงานองค์อิสระ และหน่วยงานภาครัฐอื่น เพื่อเป็นการสร้างภาคีเครือข่ายวิชาชีพและเป็นกลไกในการบูรณาการ ความร่วมมือและพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การอบรม หลักสูตร “นักบริหารยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับสูง” (นยปส.)

การพัฒนาบุคลากรต้องมีการพัฒนาทั้งระบบ โดยจำเป็นต้องมีการปลูกฝังค่านิยม การทำงานในรูปแบบบูรณาการเพื่อปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการทำงานแบบเดิม ซึ่งจำเป็นต้อง สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำงานเชิงบูรณาการที่ถูกต้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยการบูรณาการความร่วมมือของบุคลากรขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ จะทำให้เกิด การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์ ให้มีทักษะที่หลากหลาย มีความรอบรู้ พัฒนา สมรรถนะการทำงานเป็นทีม และสามารถทำงานร่วมกับเครือข่ายภายนอก เพื่อนำไปสู่การ ทำงานที่มีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์

ทั้งนี้ ควรมีการให้ความร่วมมือและช่วยเหลือกันระหว่างองค์กรอิสระ ตามรัฐธรรมนูญ โดยส่งเสริมและสนับสนุนในการใช้หน้าที่และอำนาจการตรวจสอบตาม รัฐธรรมนูญร่วมกันทั้งในส่วนของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ให้อยู่ในรูปแบบ ONE STOP SERVICE รวมทั้งพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการสนับสนุนการตรวจสอบ ร่วมกัน เพื่อลดขั้นตอนในการทำงานให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง และทันกาล

๓.๑.๕ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

“มาตรา ๓ กำหนดให้องค์กรอิสระต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหลักนิติธรรม เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความผาสุกของ ประชาชนโดยรวม”

“มาตรา ๒๑๕ องค์กรอิสระเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นให้มีความอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายการปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจขององค์กรอิสระต้องเป็นไปโดยสุจริต เทียงธรรม กล้าหาญและปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ”

ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้องค์กรอิสระร่วมมือและช่วยเหลือกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กร และถ้าองค์กรอิสระใดเห็นว่ามีผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้แจ้งองค์กรอิสระนั้นทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป ตามมาตรา ๒๒๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการต้องให้ความช่วยเหลือองค์กรอิสระทุกองค์กร ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่ามีผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้คณะกรรมการมีหนังสือแจ้งองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปโดยไม่ชักช้า

ทั้งนี้ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญได้มีประกาศองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เรื่อง แนวปฏิบัติในการรับส่งเรื่องระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำงานร่วมกันระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญด้วย

การบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญเป็นเรื่องสำคัญที่แต่ละองค์กรต้องประสานการทำงานร่วมกันตามหน้าที่และอำนาจและจำเป็นต้องมีนโยบายที่กำหนดแนวทางและกลไกการทำงานที่ชัดเจนและบูรณาการร่วมกัน สามารถทำให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กร เพื่อแก้ไขปัญหาความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน และเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างสอดคล้อง มีประสิทธิภาพ ตามหน้าที่และอำนาจที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้มีนโยบายร่วมกันซึ่งจะเห็นได้จากการจัดประชุมองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ โดยครั้งล่าสุดจัดประชุม ครั้งที่ ๑๐ เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบให้องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญจัดกิจกรรมจิตอาสาเฉพาะองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ๕ องค์กร การหารือแนวทางการดำเนินการกรณีผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และหัวหน้าหน่วยงานธุรการขององค์กรอิสระมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม การหารือแนวทางการดำเนินการกรณีองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญเสนอเรื่องไปยังคณะรัฐมนตรีตามที่กฎหมายกำหนด และสืบเนื่องจากการประชุมองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญหลายครั้งที่ผ่านมา องค์กรอิสระจึงได้กำหนดแนวทางการทำงานร่วมกัน เช่น ประกาศองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เรื่อง แนวปฏิบัติในการรับส่งเรื่องระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ เป็นต้น

๓.๒ ข้อมูลการศึกษาที่ผ่านมาของคณะกรรมการสิทธิการ

ตามที่คณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ วุฒิสภา ได้ตั้งคณะทำงานศึกษานโยบายเชิงรุกด้านการป้องปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อศึกษานโยบายเชิงรุกด้านการป้องปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบและการบูรณาการขององค์กรอิสระ

ตามรัฐธรรมนูญ ทั้ง ๕ องค์การ นั้น คณะทำงานได้จำแนกประเด็นการศึกษาการบูรณาการ การทำงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ปรากฏผลการศึกษาการบูรณาการการทำงาน ขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ดังนี้

คณะทำงานได้กำหนดกรอบการศึกษาเรื่องการบูรณาการขององค์กรอิสระ ตามรัฐธรรมนูญ โดยพิจารณาแนวทางการบูรณาการตามรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญกำหนด ทั้งในเรื่องความร่วมมือการทำงาน ป้องกันปัญหาความขัดแย้ง ของแต่ละองค์กรอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ และการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพลดความ ซ้ำซ้อนการทำงาน รวมทั้งเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับองค์กรอิสระในการบริหารงาน ด้านการตรวจสอบการใช้อำนาจอย่างมีประสิทธิภาพ ปรากฏสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) อำนาจหน้าที่ในการบูรณาการตามกฎหมาย

การบูรณาการตามกฎหมาย นอกจากองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญทั้ง ๕ องค์การ ใช้บทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๒๑ และพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญขององค์กรอิสระ มาตรา ๖ ประกอบประกาศขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เรื่อง แนวปฏิบัติในการรับส่งเรื่องระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญในการขับเคลื่อน การบูรณาการกับองค์กรอิสระอื่น นอกจากนี้ แต่ละองค์กรอิสระ ยังมีการใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตามหน้าที่และอำนาจของแต่ละองค์กร

(๒) ประเด็นการบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

(๒.๑) ด้านการรับเรื่องร้องเรียน

(๒.๑.๑) สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและสำนักงาน ผู้ตรวจการแผ่นดินมีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับเรื่องการประสานงานและ การเชื่อมโยงข้อมูลเรื่องร้องเรียน และความร่วมมือด้านวิชาการ เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๕

ทั้งนี้ บันทึกข้อตกลงความร่วมมือดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

(๑) เพื่อประสานความร่วมมือเกี่ยวกับการรับส่งเรื่อง และการกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกันของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติกับสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๒) เพื่อศึกษาแนวทางการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลเรื่องร้องเรียน ระหว่างสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกับสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๓) เพื่อสนับสนุนความร่วมมือด้านวิชาการระหว่างสำนักงาน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกับสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๔) เพื่อให้ความร่วมมือด้านอื่น ๆ ในการสนับสนุนภารกิจตาม หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและผู้ตรวจการแผ่นดิน

เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกับ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินหน่วยงานที่มีลักษณะความรับผิดชอบหน้าที่ใกล้เคียงกัน ดังนั้น การจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือดังกล่าวในช่วงแรกจึงมุ่งเน้นเรื่องการรับร้องเรียน ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ในการทำงานของบุคลากรในหน่วยงาน และประชาชน โดยการประสานความ

ร่วมมือเกี่ยวกับการรับส่งเรื่องและกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกัน เช่น เรื่องร้องเรียนที่มีลักษณะการร้องผิดหน่วย จะมีการส่งต่อกันโดยที่ผู้ร้องไม่ต้องร้องเรียนใหม่อีกครั้ง

ส่วนเรื่องการเชื่อมโยงข้อมูล การแลกเปลี่ยนข้อมูล และงานด้านวิชาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรทั้งสององค์กรเพื่อให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสามารถขับเคลื่อนภารกิจแก้ไขความเดือดร้อนความไม่เป็นธรรม กรณีประชาชนถูกละเมิดสิทธิเสรีภาพหรือถูกเหยียดหยามศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์จะได้ดำเนินการในโอกาสต่อไป ทั้งนี้ การจัดทำบันทึกข้อตกลงดังกล่าวมีกำหนดระยะเวลาความร่วมมือเป็นเวลา ๕ ปี

(๒.๑.๒) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ รวมทั้งการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน ซึ่งเรื่องดังกล่าวมีบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้แล้ว กล่าวคือ หากเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบการทุจริตสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะต้องส่งเรื่องดังกล่าวเพื่อสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ดำเนินการตามกฎหมาย และหากเป็นเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง หรือการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจะส่งเรื่องให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาดำเนินการ ดังนั้น ทั้งสององค์กรต้องดำเนินการตามที่กฎหมายบัญญัติ หากไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจจะต้องส่งเรื่องให้องค์กรที่มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการ ดังนั้น ทั้งสององค์กรจึงมิได้มีการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน

(๒.๒) ด้านวิชาการ

๒.๒.๑ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ศาลรัฐธรรมนูญ และผู้ตรวจการแผ่นดิน มีการลงนามในข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการด้านการเผยแพร่และให้ความรู้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๑ และมาตรา ๒๑๓ เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๕ เพื่อกำหนดความร่วมมือร่วมกัน ๘ ด้าน คือ การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ การประชาสัมพันธ์ การสัมมนาทางวิชาการ และการวิจัยร่วมกัน รวมทั้งการบริหารจัดการคดีด้วยระบบงานคดีรัฐธรรมนูญอิเล็กทรอนิกส์ (E-Court) การเข้าร่วมประชุมระดับภูมิภาคและระดับโลก การบริหารจัดการงบประมาณ และงานอื่น ๆ ทางวิชาการ อันเป็นรักษาประโยชน์และคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ ตลอดจนเสริมศักยภาพและการบูรณาการความร่วมมือที่จะเกิดขึ้นในอนาคตของทั้ง ๒ องค์กรให้เอื้อประโยชน์แก่ประชาชนอย่างแท้จริง มีประสิทธิภาพ

๒.๒.๒ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ “รณรงค์เผยแพร่และสร้างการตระหนักรู้ในการเลือกตั้งพรรคการเมืองนโยบายโปร่งใส เพื่อรองรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี ๒๕๖๖” ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์และสร้างการตระหนักรู้ในการเลือกตั้งพรรคการเมืองนโยบายโปร่งใส และให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ใช้ข้อมูลเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงต่อการทุจริต

เชิงนโยบาย ในขั้นตอนการพัฒนานโยบาย (Policy Formation) โดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ได้ร่วมกันพัฒนาเกณฑ์ชี้วัดเพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกพรรคการเมือง รวมทั้งเป็นเวทีสาธารณะรับฟังความคิดเห็น ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการนำเกณฑ์ชี้วัดไปใช้เป็นเครื่องมือการเลือกตั้ง ตลอดจนเป็นการเตรียมความพร้อม รมรณรงค์เผยแพร่กระบวนการและขั้นตอนการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอย่างมีคุณภาพ

ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้มีการประสานกับสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งและพรรคการเมืองเพื่อนำเกณฑ์ชี้วัด ความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบายดังกล่าว เป็นกรอบในการพัฒนาและกำหนดนโยบาย ของพรรคเพื่อลดความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย โดยให้พรรคการเมืองนำนโยบาย ของพรรคที่ใช้ในการหาเสียงเลือกตั้ง ไปเทียบกับเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงต่อการทุจริต เชิงนโยบายในขั้นตอนการพัฒนานโยบาย เพื่อตรวจสอบว่านโยบายดังกล่าวมีความสอดคล้อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับหลักเกณฑ์นี้หรือไม่ รวมทั้งขั้นตอนการนำนโยบายไปสู่การ ปฏิบัติที่หน่วยงานรัฐจะเป็นผู้ปฏิบัติตามเกณฑ์ในขั้นตอนนี้ ซึ่งจะเกิดขึ้นภายหลังจากที่ได้รับ การเลือกตั้ง มีการจัดตั้งรัฐบาลและแถลงนโยบายต่อรัฐสภาแล้ว

ทั้งนี้ ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้หลักเกณฑ์นี้ประสบความสำเร็จคือ จะต้องได้รับความร่วมมือจากองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องนำหลักเกณฑ์ไปใช้ รวมทั้งต้องให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง โดยเฉพาะขั้นตอนการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติในอนาคต

๒.๒.๓ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและสำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีการประชุมหารือร่วมกัน เพื่อกำหนดขอบเขตและกรอบ ความร่วมมือในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ซึ่งได้มีการพิจารณาการจัดทำรายงานการไต่สวน ของ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้สอดคล้องกับแนวทางที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องดำเนินการ

(๒.๓) ด้านการเชื่อมโยงฐานข้อมูล

๒.๓.๑ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีการลงนามในบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการเชื่อมโยงระบบ คอมพิวเตอร์ เพื่อใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์เกี่ยวกับการทุจริต เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๔ เพื่อให้สามารถนำฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์เกี่ยวกับการทุจริตที่รวบรวมจัดเก็บ ไว้ในระบบคอมพิวเตอร์ของแต่ละหน่วยงานไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ ภายใต้อำนาจของกฎหมายของทั้งสองหน่วยงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความ รวดเร็ว สมบูรณ์ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ บันทึกข้อตกลงดังกล่าวมิได้กำหนด ระยะเวลาสิ้นสุดของการขับเคลื่อนร่วมกัน อย่างไรก็ตาม การพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ ระบบฐานข้อมูล และระบบเชื่อมโยงข้อมูลยังมิได้มีการร่วมมือที่เป็นรูปธรรม

ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้ทำบันทึกข้อตกลงเพื่อเชื่อมฐานข้อมูลเรื่องระบบรับค่ากล่าวหา กับอีกหลายหน่วยงาน โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างการรวบรวมปัญหาการใช้ระบบดังกล่าวจากทั่วประเทศ

๒.๓.๒ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน มีการประชุมหารือถึงแนวทางการร่วมมือในการเชื่อมโยงฐานข้อมูลเรื่องร้องเรียน เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๒ เพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ไม่ซ้ำซ้อน ขณะเดียวกัน ประชาชนจะได้รับการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น อีกทั้งจะได้รับการอำนวยความสะดวกหากยื่นร้องเรียนผิดหน่วยงาน เนื่องจากผู้ตรวจการแผ่นดินและคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินนั้นมีชื่อเรียกคล้ายคลึงกันแต่ปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน ดังนี้

๒.๓.๒.๑ กรณีผู้ตรวจการแผ่นดินรับเรื่องร้องเรียน โดยมีทั้งประเด็นความเดือดร้อนและความไม่เป็นธรรม และประเด็นการใช้จ่ายเงินแผ่นดินที่ชัดเจนตามคำร้องเรียนไว้แล้ว และจากการประสานงานในภายหลังพบว่า คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเรื่องร้องเรียนในประเด็นการใช้จ่ายเงินแผ่นดินไว้แล้ว ผู้ตรวจการแผ่นดินจะส่งเรื่องให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๓๗ (๔) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ สำหรับในประเด็นความเดือดร้อนและความไม่เป็นธรรม เป็นหน้าที่ที่ผู้ตรวจการแผ่นดินจะต้องขจัดหรือระงับความเดือดร้อนและความไม่เป็นธรรมต่อไปตามมาตรา ๒๒ และมาตรา ๓๒ ต่อไป

๒.๓.๒.๒ กรณีผู้ตรวจการแผ่นดินรับเรื่องร้องเรียนไว้ดำเนินการแล้ว และจากการแสวงหาข้อเท็จจริงแล้วพบว่าเป็นการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัตินอกเหนือหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐ ที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับวินัยการเงินการคลังหรือเป็นการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน ผู้ตรวจการแผ่นดินจะส่งเรื่องให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป ตามมาตรา ๓๖(๓) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐

๒.๓.๒.๓ กรณีผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินได้เสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยรับตรวจให้ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับแล้ว แต่หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยรับตรวจไม่ปฏิบัติตามและประชาชนยังคงได้รับความเดือดร้อนหรือได้รับความไม่เป็นธรรมอยู่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะส่งเรื่องให้ผู้ตรวจการแผ่นดินช่วยเหลือติดตามและเร่งรัดให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับดังกล่าวตามหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินตามมาตรา ๓๓ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐

๒.๓.๒.๔ หากมีกรณีปัญหาความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมของประชาชนที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของทั้งสององค์กร ผู้ตรวจการแผ่นดินและคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินอาจปรึกษาหารือดำเนินการตรวจสอบ และแสวงหาข้อเท็จจริงตามหน้าที่และอำนาจร่วมกัน เพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยรับตรวจ

ให้จัดหรือระดับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรม รวมถึงให้หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยรับตรวจดำเนินการให้ถูกต้อง เกิดผลสัมฤทธิ์ และประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงินแผ่นดินต่อไป

๒.๓.๒.๕ การเปิดเผยข้อมูลเรื่องร้องเรียนระหว่างกันในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นเพียงการเปิดเผยข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบด้วยกันเท่านั้น โดยจำกัดประเภทของข้อมูลที่เปิดเผยได้และจะต้องสอบถามเฉพาะข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินการเรื่องร้องเรียนเท่านั้น พร้อมทั้งจัดทำแบบฟอร์ม หรือวิธีการติดต่อผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อใช้เป็นช่องทางในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน

๒.๓.๒.๖ การเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลให้จัดทำศูนย์ข้อมูลกลางเพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการตรวจสอบข้อมูลระหว่างกันและเป็นช่องทางรับ-ส่งข้อมูลที่สะดวกและรวดเร็วเพื่อขับเคลื่อนการทำงานให้เห็นเป็นรูปธรรม

(๒.๔) ด้านการทุจริต

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต เพื่อร่วมดำเนินการขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง และแผนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ที่กำหนดการปฏิรูปเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ มีแนวทางการดำเนินการที่เป็นรูปธรรมและมีประโยชน์ เนื่องจากมีองค์ประกอบของผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินการที่ครบถ้วน

(๒.) การบูรณาการกับองค์กรอื่นเพื่อสนับสนุนภารกิจ

๒.๕.๑ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงานศาลปกครอง มีบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการ เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๔ เพื่อประสานความร่วมมือภายใต้กรอบอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายให้สอดคล้องและมีเป้าหมายเดียวกัน คือ การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในสังคม ทั้งในเรื่องการสนับสนุน การส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากข้อมูลเรื่องร้องเรียนของผู้ตรวจการแผ่นดินและข้อมูลคดีปกครอง เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครองและแนวทางการปฏิบัติราชการจากคำพิพากษาของศาลปกครอง เพื่อยกระดับการทำหน้าที่ของหน่วยงานในการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน

๒.๕.๒ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและสำนักงานศาลปกครอง มีบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการกับสำนักงานศาลปกครองเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เพื่อประสานความร่วมมือภายใต้กรอบอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานให้สอดคล้องเชื่อมโยงกัน และส่งเสริมให้การปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งหน่วยงานมีเป้าประสงค์ร่วมกันในการพัฒนาหลักกฎหมายปกครอง กระบวนการยุติธรรมทางปกครอง และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐมีประสิทธิภาพและถูกต้องตามกฎหมาย โดยมีแนวทางการร่วมมือด้านต่าง ๆ คือ การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในสังคม การพัฒนาบุคลากร การแลกเปลี่ยนข้อมูลทางกฎหมาย ข้อมูลทางวิชาการ การจัดการทรัพยากรสารสนเทศ และด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงาน

๒.๕.๓ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และสำนักงานศาลปกครอง มีบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการ เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๕ เพื่อประสานความร่วมมือภายใต้กรอบอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานให้สอดคล้อง เชื่อมโยงกัน และส่งเสริมให้การปฏิบัติหน้าที่ของทั้งสองหน่วยงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ข้อเสนอแนะของคณะทำงาน

(๓.๑) แต่ละองค์การอิสระควรนำความในประกาศองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ เรื่อง แนวปฏิบัติในการรับส่งเรื่องระหว่างองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ ข้อ ๖ และข้อ ๗ ไปปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ในการส่งเรื่องร้องเรียนโดยการปรึกษาหารือร่วมกัน ซึ่งในอนาคตอาจมีการยกระดับจากการปรึกษาหารือในข้อ ๗ เป็นการตั้งคณะทำงานร่วมกัน เกี่ยวกับการส่งเรื่องร้องเรียนระหว่างองค์การอิสระ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ที่มีความเป็นรูปธรรมมากขึ้น ตลอดจนกำหนดแนวปฏิบัติที่ชัดเจนสำหรับเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการ เนื่องจากสาระสำคัญของบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๑ เป็นกลไกสำคัญที่กำหนดเจตนารมณ์ ในการบูรณาการ โดยองค์อำนาจของแต่ละองค์การควรร่วมผลักดันและให้ความเห็นชอบ ข้อตกลงร่วมกัน (Joint Commitment) เพื่อให้หน่วยปฏิบัติมีการดำเนินการตามประกาศ เนื่องจากเป็นจุดเริ่มต้นของการขับเคลื่อนการบูรณาการ และมีการติดตามประเมินผลสำเร็จ รับทราบปัญหาอุปสรรคการขับเคลื่อนการบูรณาการเป็นระยะ เพื่อแก้ไขข้อขัดข้องและ ปรับปรุงแผนงานบูรณาการทั้งในเรื่ององค์ความรู้ การบริหารจัดการ

(๓.๒) การบูรณาการขององค์การอิสระในเรื่องร้องเรียน ถือเป็นการทำงานเชิงรุก ที่ช่วยลดความซ้ำซ้อนของการทำงานขององค์การอิสระ ดังนั้น จึงควรดำเนินการต่อไป โดยการผลักดันแนวทางอื่นประกอบเพิ่มเติม อาทิ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีแนวคิดการจัดทำข้อตกลงการส่งเรื่องร้องเรียนกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งปัจจุบันยังไม่มีความคืบหน้าในเรื่องดังกล่าว จึงควรมีการ ตั้งคณะทำงานร่วมกันเพื่อทำหน้าที่ประสานและร่วมกันขับเคลื่อนการบูรณาการ

(๓.๓) ควรมีการตั้งคณะทำงานร่วมกันระหว่างสำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อร่วมบูรณาการ การทำงานในเรื่องการเชื่อมฐานข้อมูล เนื่องจากคณะทำงานชุดเดิมได้ยุติบทบาทลง เนื่องจาก องค์ประกอบของคณะทำงานไม่ครบ จากการเกษียณอายุราชการ หรือการย้ายตำแหน่ง ทำให้ ความร่วมมือดังกล่าวยุติลงโดยปริยาย

(๓.๔) ควรมีการขับเคลื่อนการบูรณาการด้านการทุจริตตามที่สำนักงานคณะกรรมการ การเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงาน เลขาธิการวุฒิสภา และสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้เคยทำบันทึกข้อตกลง ความร่วมมือในการยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต เพื่อร่วมดำเนินการ ขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง และแผนยุทธศาสตร์ชาติ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ซึ่งครบกำหนด แล้ว โดยการขับเคลื่อนบันทึกข้อตกลงดังกล่าวควรเร่งดำเนินการเพื่อให้แล้วเสร็จก่อนที่จะมีการ

เลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๖ เพื่อทั้ง ๔ องค์กรสามารถตรวจสอบพฤติกรรมของนักการเมืองตั้งแต่พฤติกรรมการเลือกตั้งจนหมดวาระ

ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการเร่งรัดให้มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงดังกล่าว ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถใช้เวทีการเสวนาเรื่อง “สิทธิประชาชน : ตรวจสอบ ฉ้อราษฎร์ บังหลวง” จัดโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ วุฒิสภา ในช่วงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๖ เพื่อมุ่งสร้างความตระหนักรู้สิทธิทางการเมืองและกระตุ้นการมีส่วนร่วมเพื่อต่อต้านคอร์รัปชันอย่างเป็นรูปธรรม ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการขับเคลื่อนบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทั้ง ๔ ฝ่าย ให้สำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การบูรณาการในพื้นที่ระหว่างการดำเนินการตามเครือข่ายตาสับปะรดของสำนักงาน กกต. และการจัดหลักสูตรด้านทุจริตศึกษาของสำนักงาน ป.ป.ช. การขับเคลื่อนความตระหนักรู้เรื่องการทุจริตที่จะส่งผลร้ายต่อประเทศชาติ

(๓.๕) นอกเหนือจากแนวทางการดำเนินการบูรณาการขององค์กรอิสระที่ดำเนินการตามที่รัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญกำหนด ซึ่งมีการบูรณาการเรื่องการเรียนรู้ ด้านวิชาการ และการเชื่อมโยงฐานข้อมูลเป็นสำคัญ และโดยที่ในส่วนของการบูรณาการเรื่องการทุจริต แต่ละองค์กรอิสระยังคงปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กรตามกฎหมาย ดังนั้น เพื่อให้องค์กรอิสระสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ที่ต้องการให้องค์กรอิสระเป็นผู้ที่ปกป้องหรือสนับสนุนหลักการพื้นฐานประชาธิปไตย ตามหลักสิทธิเสรีภาพ หลักความเสมอภาค และควบคุมตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตย จึงควรมีการกำหนดยุทธศาสตร์ร่วมกัน โดยใช้ประโยชน์จากการบูรณาการด้านเรื่องร้องเรียน ด้านวิชาการ และการเชื่อมโยงฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการบูรณาการด้านการทุจริต โดยควรมีการดำเนินการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ร่วมกัน ๒ ยุทธศาสตร์ คือ

๓.๕.๑ ควรมีการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการขับเคลื่อนจริยธรรมร่วมกัน ทั้ง ๕ องค์กร ดังนี้ องค์กรอิสระทั้ง ๕ องค์กร ควรร่วมกันผลักดันมาตรฐานคุณธรรมและจริยธรรมของบุคลากรในองค์กรอิสระ ผ่านกลไกคณะกรรมการจริยธรรม เพื่อสร้างค่านิยมร่วมกันของทั้ง ๕ องค์กรอิสระ ในลักษณะเดียวกับที่ข้าราชการฝ่ายบริหารต้องกำหนดหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐ ๗ ประการหรือกระทรวงสาธารณสุขที่มีการกำหนดค่านิยมขององค์กรร่วมกัน ทำให้สถานพยาบาลต่าง ๆ มีเป้าหมายในการทำงานที่ชัดเจนโดยยึดถือผลประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์สำคัญเป็นอันดับหนึ่ง และผลประโยชน์ส่วนตนสำคัญเป็นอันดับสอง นำมาสู่ความเห็นพ้องของหน่วยงานต่าง ๆ ของกระทรวงในการทำงาน ทำให้ข้าราชการกระทรวงสาธารณสุขมีจริยธรรมที่ดีในการให้บริการประชาชน โดยมีจิตสำนึกว่า ดูแลผู้ป่วยดุจบิดา มารดา หรือญาติใกล้ชิด ซึ่งเป็นหลักในการทำงาน (Motto) ของข้าราชการกระทรวงสาธารณสุข ดังนั้น หากองค์กรอิสระทั้ง ๕ องค์กรมีการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านจริยธรรมร่วมกัน และสร้างทัศนคติของคน (Mind Set) ในเชิงจริยธรรมที่ตรงกัน ผ่านกลไกคณะกรรมการบูรณาการคณะกรรมการจริยธรรมทั้ง ๕ องค์กร จะสามารถสร้างเป้าหมายการขับเคลื่อนการพัฒนาองค์กรในทิศทาง

เดียวกันได้ และเป็นแบบอย่างให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นได้ นอกจากนี้ ควรกำหนดให้มีคณะกรรมการแต่ละองค์กรทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาคณะทำงาน เพื่อให้มีความเชื่อมโยงระหว่างฝ่ายปฏิบัติและฝ่ายกำหนดนโยบาย พร้อมกำหนดกลไกการดำเนินการที่เป็นรูปธรรม การติดตามประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้ง การให้ความรู้แก่เจ้าพนักงานของรัฐ ประชาชน เด็ก/เยาวชนใน ๔ มิติ อย่างเป็นระบบ คือ เรื่อง สิทธิมนุษยชน ประเด็นปัญหาทางการเมือง การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม และการฉ้อราษฎร์บังหลวง เพื่อสร้างจิตสำนึกการต่อต้านการทุจริต และร่วมป้องปรามการกระทำอันเป็นการประพฤติมิชอบ รวมทั้งส่งเสริมจริยธรรม ทั้งนี้ เพื่อนำมาสู่การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ โดยใช้อำนาจหน้าที่ของแต่ละองค์กรอิสระเป็นกลไกการขับเคลื่อนการทำงานด้วยความซื่อตรง (Integrity) ปราศจากการเลือกปฏิบัติและการแสวงหาประโยชน์เพื่อตนเองและพวกพ้อง เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพและเที่ยงธรรมยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ แต่ละองค์กรอิสระจะมีหน้าที่และอำนาจในเรื่องปัญหาการทุจริตแตกต่างกัน ดังนั้น หากมีการแก้ไขโดยพิจารณาเฉพาะประเด็นเรื่องการร้องเรียนเท่านั้น อาจจะไม่สามารถแก้ไขรากเหง้าของปัญหาได้ จึงควรพิจารณาแก้ไขปัญหาที่ต้นเหตุ เพื่อขับเคลื่อนการบูรณาการการป้องกันการทุจริตให้บรรลุเป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งการบูรณาการขององค์กรอิสระในเรื่องร้องเรียนที่ผ่านมา เป็นการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาร่วมกันในเชิงงานธุรการเท่านั้น จึงไม่สามารถป้องกันการทุจริตในเชิงระบบได้

ดังนั้น จึงควรจัดทำยุทธศาสตร์เชิงพัฒนาร่วมกันระหว่างองค์กรอิสระทั้ง ๕ องค์กร เพื่อสร้างทัศนคติการไม่ทุจริตและประพฤติมิชอบให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในองค์กรอิสระ โดยต้องปลูกฝังแนวความคิดความซื่อตรง การรู้เท่าทัน การโกงในหน่วยงานของรัฐทุกระดับ โดยการพิจารณาเป้าหมายที่ต้องการป้องกันปัญหาที่จะเกิดในอนาคต เช่น การป้องกันการใช้งบประมาณแผ่นดินโดยมิชอบ การใช้อำนาจรัฐเพื่อตนเองและพวกพ้อง การลดคดีทุจริต การป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชน การเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรม เป็นต้น เพื่อให้บุคลากรในองค์กรอิสระเป็นแบบอย่างให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่น และร่วมกันขับเคลื่อนการปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายในอนาคตร่วมกัน โดยสร้างสภาพแวดล้อมในการป้องกันการ “ฉ้อราษฎร์ บังหลวง” เพื่อสร้างทัศนคติใหม่ให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนผ่านระบบการศึกษาในการแยกแยะประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม ผ่านกลไกส่งเสริมเรื่องจริยธรรมของหน่วยงานภาครัฐ ทั้งนี้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีจิตสำนึกในการให้บริการประชาชนด้วยความซื่อตรง โดยนำรูปแบบของกระทรวงสาธารณสุขที่สร้างค่านิยมร่วมกันขององค์กร รวมทั้งปรับเปลี่ยนทัศนคติในการให้บริการประชาชน ด้วยการโดยยึดแนวทางของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ เข้ามาประยุกต์ใช้กับการกำหนดกรอบระยะเวลาการดำเนินเรื่องร้องเรียน และการจัดทำคู่มือเพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ

(๓.๖) ควรพิจารณาปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่ผ่านมาของการดำเนินการตามบันทึกข้อตกลงระหว่างองค์กรอิสระ ซึ่งขาดกลไกการขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรม โดยเมื่อมี

การลงนามในบันทึกข้อตกลงแล้ว แต่องค์กรจะมุ่งปฏิบัติตามที่และอำนาจขององค์กรตนเอง ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในการจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกัน ควรมีการพิจารณาหลักการตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ประสานงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการทำบันทึกข้อตกลงแต่ละด้าน

(๓.๗) องค์กรอิสระควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนร่วมกันสำหรับการบูรณาการในแผนบูรณาการของสำนักงาน ป.ป.ช. นอกจากนี้ คณะทำงานพบว่ากรณีที่แต่ละองค์กรอิสระมิได้มีการกำหนดโครงสร้างองค์กรให้มีหน่วยงานที่กำกับดูแลเรื่องจริยธรรม ดังนั้น ควรมีการพิจารณากำหนดหน่วยงานที่ดูแลเรื่องจริยธรรมภายในหน่วยงานเป็นการเฉพาะ เพื่อรับผิดชอบเรื่องการปลูกฝังแนวคิดค่านิยมเกี่ยวกับจริยธรรมภายในองค์กร และอาจพิจารณาบูรณาการส่งเสริมจริยธรรมร่วมกันขององค์กรอิสระทั้ง ๕ แห่งด้วยก็ได้

(๓.๘) คณะกรรมการการควมมีบทบาทในการผลักดันแนวคิดการจัดทำยุทธศาสตร์ร่วมกัน ตามข้อ (๑) และ (๒) โดยเสนอแนวคิดของคณะทำงานไปยังองค์อำนาจของแต่ละองค์กรอิสระเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และจัดประชุมร่วมกันเพื่อให้ได้ข้อยุติ จากนั้นจึงจะยกร่างยุทธศาสตร์ดังกล่าว และสามารถขับเคลื่อนกลยุทธ์โดยแต่ละองค์กรอิสระจัดทำแผนปฏิบัติการในกิจกรรมต่าง ๆ ได้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐

๓.๓ ข้อมูลที่ได้รับเพิ่มเติมจากการศึกษา

ในการประชุมคณะอนุกรรมการการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๒ ในคณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ นายอนุพร อรุณรัตน์ ที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานเกี่ยวกับการบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ดังนี้

ประเทศไทยมีองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ๕ องค์กร หากให้มีสถาบันหรือสหพันธ์องค์กรอิสระทำงานช่วยเหลือกันและอื่น ๆ เพื่อให้บรรลุในการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กร จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชนแค่ไหนเพียงใด การมีสถาบันหรือสร้างสหพันธ์ขององค์กรอิสระในประเทศไทยอาจนำไปสู่ประโยชน์หลายประการ โดยเฉพาะหากพิจารณาในแง่ของการทำงานช่วยเหลือกัน การแบ่งปันทรัพยากร และการสร้างศักยภาพในการตรวจสอบและถ่วงดุลกับอำนาจรัฐ อาจเกิดขึ้นอันเป็นผลจากการมีสหพันธ์หรือการสถาบันขององค์กรอิสระ ดังนี้

(๑) การเสริมสร้างความร่วมมือ การทำงานร่วมกันขององค์กรอิสระหลาย ๆ องค์กร อาจนำไปสู่การประสานงานที่ดีขึ้น และการแบ่งปันข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ ทำให้สามารถตอบสนองต่อปัญหาและความท้าทายที่ซับซ้อนได้ดียิ่งขึ้น

(๒) การแบ่งปันทรัพยากรและความเชี่ยวชาญ องค์กรอิสระแต่ละองค์กรอาจมีความเชี่ยวชาญและทรัพยากรที่แตกต่างกัน การรวมกันขององค์กรเหล่านี้สามารถช่วยให้แต่ละองค์กรได้เข้าถึงทรัพยากรและความเชี่ยวชาญที่ไม่มีอยู่ในตัวเอง

(๓) การสร้างกลไกการตรวจสอบและถ่วงดุล การทำงานร่วมกันขององค์กรอิสระสามารถเสริมสร้างกลไกในการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจของรัฐได้ดียิ่งขึ้น ทำให้รัฐบาลและหน่วยงานของรัฐทำงานได้อย่างโปร่งใสและรับผิดชอบมากขึ้น

(๔) การเพิ่มความมั่นใจในระบอบประชาธิปไตย องค์กรอิสระที่ทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพสามารถช่วยเสริมความมั่นใจของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยและในกระบวนการยุติธรรม

(๕) การตอบสนองต่อความท้าทายข้ามองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ ปัญหาสำคัญหลายอย่างที่ยังคงมีอยู่ปัจจุบันเผชิญความต้องการการแก้ไขที่ข้ามสาขาวิชาและมุมมองต่างๆ เช่น ความเป็นธรรมทางสังคม สิทธิมนุษยชน และการป้องกันการทุจริต การที่องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญมีการทำงานร่วมกันสามารถช่วยในการแก้ไขปัญหาเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๖) การพัฒนานโยบายและกฎหมาย ด้วยการรวมกันขององค์กรอิสระที่มีความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ สามารถช่วยในการพัฒนานโยบายและกฎหมายที่ครอบคลุมและตอบโจทยปัญหาของสังคมได้อย่างดีกว่า

(๗) การส่งเสริมความโปร่งใสและการรับผิดชอบต่อสังคม การทำงานร่วมกันขององค์กรอิสระสามารถเสริมสร้างความโปร่งใสและการรับผิดชอบต่อสังคม ทำให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในระบบการกำกับดูแลและการบริหารจัดการของประเทศ

(๘) การเสริมสร้างความเข้มแข็งในการต่อสู้กับการทุจริตและการละเมิดสิทธิ องค์กรอิสระที่ทำงานร่วมกันสามารถสร้างกำลังในการต่อสู้กับการทุจริตและการละเมิดสิทธิได้ดีกว่าการทำงานเดี่ยวๆ

การสถาปนาสหพันธ์หรือสถาบันขององค์กรอิสระนั้นมีศักยภาพในการเสริมสร้างความแข็งแกร่งของระบบการกำกับดูแลและการตรวจสอบของประเทศ อย่างไรก็ตาม ความสำคัญที่จะต้องมีการจัดการและกำกับดูแลอย่างรอบคอบเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาเช่น การชนของผลประโยชน์^{๒๕} การทับซ้อนของหน้าที่ หลักการและเหตุผลสนับสนุน รวมถึงข้อสังเกตสำหรับการสร้างสหพันธ์หรือสถาบันขององค์กรอิสระในประเทศไทยหลักการ ต่อไปนี้

(๑) ความโปร่งใสและการรับผิดชอบต่อ หลักการต้องยึดความโปร่งใสและการรับผิดชอบต่อเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินงานขององค์กรอิสระ เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบและเข้าใจการทำงานขององค์กรได้

(๒) การเป็นอิสระ การรักษาความเป็นอิสระของแต่ละองค์กรเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้แน่ใจว่าการตัดสินใจและการดำเนินงานไม่ได้รับอิทธิพลจากภายนอก

(๓) ความเป็นมืออาชีพและความเชี่ยวชาญ การรวมกันขององค์กรอิสระต้องยึดถือหลักการของความเป็นมืออาชีพและความเชี่ยวชาญ เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ

^{๒๕} “การชนของประโยชน์ในหมู่องค์กรอิสระที่ร่วมมือกัน” หมายถึง สถานการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อมีความขัดแย้งหรือความไม่ลงรอยกันของประโยชน์ในหมู่องค์กรอิสระที่ทำงานร่วมกัน ปรากฏการณ์นี้สามารถเกิดขึ้นได้เมื่อองค์กรที่มีความเป็นอิสระจากกันแต่ต้องทำงานร่วมมือกัน ต้องเผชิญกับความแตกต่างของเป้าหมายหรือประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้น อาจทำให้เกิดความท้าทายในการสื่อสาร การตัดสินใจ และการบริหารจัดการร่วมกัน

(๔) การร่วมมือและการประสานงาน หลักการร่วมมือและการประสานงานเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพและการตอบสนองต่อความท้าทายร่วมกัน

๓.๔ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างการศึกษา

เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๗ ได้มีการประชุมองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ ณ ราชพฤกษ์คลับ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นเจ้าภาพในการจัดการประชุมครั้งนี้ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม ได้แก่ นายอิทธิพร บุญประคอง ประธานกรรมการการเลือกตั้ง นายสมศักดิ์ สุวรรณสุจริต ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน พลตำรวจเอก วัชรพล ประสารราชกิจ ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พลเอก ชนะทัฬห อันทามระ ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และนายวสันต์ ภัยหลิกี้ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เข้าร่วมประชุม โดยเป็นการหารือแนวทางการดำเนินงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เช่น แนวทางปฏิบัติในการรับส่งเรื่องระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ แนวทางการดำเนินการกรณีผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินและหัวหน้าหน่วยงานธุรการขององค์กรอิสระ มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม การจัดทำข้อตกลง MOU การขับเคลื่อนพลเมืองและการให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หลักสูตรพลเมือง และการบูรณาการเครือข่ายในการทำงานร่วมกันในพื้นที่ ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

ในการนี้ ที่ประชุมได้มอบหมายให้สำนักงานของทั้ง ๕ องค์กร ร่วมกันตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาเรื่องการบูรณาการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญอย่างจริงจัง

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบูรณาการการปฏิบัติงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

ตามที่คณะกรรมการได้มุ่งเน้นการพิจารณาศึกษาการบริหารจัดการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นการศึกษาเชิงบวกมิได้ศึกษาเฉพาะเรื่องร้องเรียนเท่านั้น แต่ยังคงศึกษาในเรื่องการร่วมมือด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย และได้รวบรวมข้อมูลผลการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ รวมทั้งนำข้อมูลที่ได้รับในบทที่ ๒ และบทที่ ๓ ตลอดจนได้ศึกษารายงานการพิจารณาศึกษาที่ผ่านมาของคณะกรรมการ มาเป็นข้อมูลในการศึกษาและวิเคราะห์เพิ่มเติมใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เพื่อให้ตอบสนองต่อการดำเนินการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ตามมาตรา ๒๒๑ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ โดยแบ่งเป็น ๓ ระดับที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกันอยู่ภายใต้หลักคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

๔.๑ ระดับแนวคิด

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๒๑ กำหนดไว้ว่าในการปฏิบัติหน้าที่ **ให้องค์กรอิสระร่วมมือและช่วยเหลือกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กร** และถ้าองค์กรอิสระใดเห็นว่ามีผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้แจ้งองค์กรอิสระนั้นทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ รวมทั้งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ในมาตรา ๖ ในลักษณะที่สอดคล้องกันว่า **“ในการปฏิบัติหน้าที่ให้องค์กรอิสระร่วมมือและช่วยเหลือกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กร** ถ้าองค์กรอิสระใดเห็นว่ามีผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้แจ้งองค์กรอิสระนั้นทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป และถ้าองค์กรอิสระใดเห็นว่าการดำเนินการเรื่องใดอาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำซึ่งอยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นด้วย ให้ปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกัน เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกัน” ซึ่งบัญญัติไว้เช่นเดียวกันกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๑ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่ารัฐธรรมนูญมีเจตนาให้องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญมีการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการโดยรวมและโดยแยก

ในการนี้ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ทั้ง ๕ องค์กร มีประกาศขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญร่วมกัน เรื่อง แนวทางในการรับส่งเรื่องระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ เพื่อกำหนดแนวทางการส่งต่อเรื่องร้องเรียนพร้อมเอกสารหลักฐาน

ที่เกี่ยวข้องให้สำนักงานขององค์กรอิสระผู้รับผิดชอบให้องค์กรอิสระผู้ส่งเรื่องมีหนังสือแจ้งให้ผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนทราบถึงการส่งเรื่องดังกล่าว

จากการศึกษาพบว่า แม้ว่าองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญจะมีความสนใจในการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการคล้ายกัน แต่มีความแตกต่างกันในมุมมอง ทิศทางและความครอบคลุม อีกทั้งยังไม่มีกระบวนการบูรณาการแนวความคิดอย่างเป็นทางการเพื่อใช้เป็นกรอบความคิดร่วมกัน และสืบเนื่องจากองค์กรอิสระแต่ละองค์กรมีระบบการบริหารบุคลากรแตกต่างกัน สถานะของบุคลากรจึงมีความแตกต่างกัน ส่งผลให้พื้นฐานการบริหารบุคลากรมีความแตกต่างกัน อันนำไปสู่ความจำเป็นในการสร้างกรอบแนวคิดการบริหารบุคลากรขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญมีความสอดคล้อง เชื่อมโยงตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

ในการนี้องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ทั้ง ๕ องค์กร ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญของแต่ละองค์กร แต่ในการประสานความร่วมมืออย่างขาดความชัดเจน แม้ว่าต่อมาจะมีการประกาศองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญร่วมกัน เรื่อง แนวทางในการรับส่งเรื่องระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำงานร่วมกันระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ อย่างไรก็ตามพบว่าการดำเนินการยังขาดผู้ประสานงานหลัก อีกทั้งแต่ละองค์กรยังมีการดำเนินการประสานสอดคล้องกันอย่างไม่ชัดเจน และการปฏิบัติงานยังขึ้นอยู่กับองค์กรตนเองเป็นหลัก

๔.๒ ระดับแนวการจัดเตรียม

จากข้อมูลในระดับแนวคิดทำให้เห็นการทำงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ทั้ง ๕ องค์กรในเชิงบูรณาการ ซึ่งสรุปได้ตามตารางสรุปปัญหาจากการดำเนินงาน ดังนี้

ตารางสรุปปัญหาจากการดำเนินงานเชิงบูรณาการระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ	
ประเด็น	ปัญหาและอุปสรรค
๑. วัฒนธรรมองค์กร	- มีความเข้าใจในการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการ - หน้าที่และอำนาจชัดเจน จึงต่างคนต่างทำหน้าที่ของตน - มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่
๒. บุคลากร	- เนื่องจากเป็นองค์กรอิสระในการทำงานจึงแยกกันอย่างชัดเจน
๓. หน้าที่และอำนาจ	- แยกกันชัดเจน มีเพียงบางองค์กรที่มีการประสาน ส่งต่อ ติดตาม
๔. แผนงาน	- ไม่มีแผนการทำงานร่วมกันที่ชัดเจน
๕. การเชื่อมโยงฐานข้อมูล	- ติดปัญหาเรื่องข้อกฎหมายส่งผลให้ความพยายามในการเชื่อมโยงฐานข้อมูลยังไม่สามารถดำเนินการได้สำเร็จ
๖. การบูรณาการภายในองค์กรตนเอง	- มอบนโยบายจากบนลงล่าง

ตารางสรุปปัญหาจากการดำเนินงานเชิงบูรณาการระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ	
ประเด็น	ปัญหาและอุปสรรค
๗. การติดตามและประเมินผล	- ยังไม่ดำเนินการ
๘. ผู้รับผิดชอบ (Center)	- ยังไม่ดำเนินการ

จากการศึกษาพบว่า องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญมีความพยายามในการประสานความร่วมมือกันโดยตลอด ผ่านการประสานงาน ส่งต่อเรื่องร้องเรียนที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของแต่ละองค์กรเป็นส่วนใหญ่ รวมถึงมีการประสานอย่างไม่เป็นทางการเป็นระยะ แต่ปัจจุบันยังขาดการกำหนดกลยุทธ์ แผนงาน กรอบเวลา และผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน

๔.๒.๑ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (สำนักงาน กสม.)

สำนักงาน กสม. มีวัตถุประสงค์และโครงสร้างที่สามารถรองรับการทำงานเชิงบูรณาการระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญได้ โดยมี “สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์” ทำหน้าที่เป็นหน่วยประสานงานกลางในภาพรวมและมีหน่วยงานภายในที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบการบูรณาการงานตามหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานนั้น ๆ ทั้งนี้ ปัจจุบันสำนักงาน กสม. อยู่ระหว่างปรับปรุงระบบฐานข้อมูลเรื่องร้องเรียนใหม่ซึ่งมีกำหนดทดลองใช้ระบบฐานข้อมูลภายในเดือนมีนาคม ๒๕๖๗ และจะใช้เป็นระบบหลักในการประสานเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานภายนอกตามนโยบายของ กสม. โดยเบื้องต้นได้มีการหารือและทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ไว้กับสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินไว้แล้วเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลเรื่องร้องเรียนระหว่างสำนักงาน กสม. กับสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเพื่อสนับสนุนภารกิจตามหน้าที่และอำนาจของ กสม. และผู้ตรวจการแผ่นดิน อนึ่ง ระหว่างการหารือข้างต้น สำนักงาน กสม. และสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้พูดคุยและกำหนดแนวทางให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานสามารถติดต่อสื่อสารระหว่างกันเพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการรับส่งเรื่องร้องเรียนตามกฎหมาย เช่น การกำหนดส่วนงานและเจ้าหน้าที่ที่ชัดเจนในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ในการนี้สำนักงาน กสม. มีการออกระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อกำหนดแนวทางในการรับส่งเรื่องร้องเรียนระหว่างองค์กรอิสระด้วยกัน

๔.๒.๒ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีการปฏิบัติตามประกาศองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เรื่องแนวปฏิบัติการรับส่งเรื่องระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เพื่อประสานงานร่วมกับองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญอื่น รวมทั้งได้มีการจัดทำข้อตกลง

ความร่วมมือ (MOU) ร่วมกับองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญอื่นในการเชื่อมโยงระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์เกี่ยวกับการทุจริต ทั้งนี้ แนวปฏิบัติการรับส่งเรื่องระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินยังไม่ได้มีการกำหนดเป็นระเบียบแบบแผนที่ชัดเจน แต่ในทางปฏิบัติได้กำหนดหน่วยรับเรื่องร้องเรียนภายในไว้เป็นการเฉพาะและเมื่อพิจารณาแล้วปรากฏว่าเรื่องร้องเรียนดังกล่าวไม่ได้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน องค์กรอื่น หรือองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญอื่นจะทำเรื่องเสนอต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเพื่อส่งต่อเรื่องทันที แต่หากเรื่องร้องเรียนดังกล่าวอยู่ในหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินจะดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

๔.๒.๓ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.)

สำนักงาน ป.ป.ช. มีการดำเนินการตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ ให้อำนาจในการส่งต่อเรื่อง โดยมีการบูรณาการการทำงานตามที่กฎหมายกำหนด ดังนี้

(๑) การบูรณาการการทำงานร่วมกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินในเรื่องการรับเรื่องเพื่อดำเนินการไต่สวน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ มาตรา ๘๘ หรือมาตรา ๙๕ วรรคสอง และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๘ วรรคสี่

(๒) การเชื่อมโยงข้อมูลคดีทุจริตร่วมกับองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญผ่านระบบฐานข้อมูลคดีทุจริต (Agency Case Monitoring System)

นอกจากนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีการจัดทำแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. (ด้านกฎหมาย) ในการประชุมครั้งที่ ๑๕/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๖ ได้มีมติเห็นชอบหลักการของ (ร่าง) หลักเกณฑ์และแนวทางการแจ้งและการรายงานการไต่สวนเบื้องต้นเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. กรณีมีพฤติการณ์อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย โดยอาศัยตามมาตรา ๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

ทั้งนี้ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้กำหนดวิธีการปฏิบัติงานร่วมกับองค์กรอื่นเกี่ยวกับ “การบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ” ในเรื่องการแบ่งปันข้อมูลโดยสำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีการดำเนินการบูรณาการเชื่อมโยงฐานข้อมูลคดีทุจริตร่วมกับองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญผ่านระบบฐานข้อมูลคดีทุจริต ซึ่งมีความคืบหน้า ดังนี้

(๑) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ดำเนินการเชื่อมโยงและเปิดใช้งานระบบเรียบร้อยแล้วตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒

(๒) สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน อยู่ระหว่างการทดสอบก่อนเปิดใช้งานระบบฯ

(๓) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง อยู่ระหว่างการดำเนินการพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ หากดำเนินการพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางแล้วเสร็จ จะสามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานได้

๔.๒.๔ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

มีการกำหนดไว้ในระเบียบสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการตรวจสอบกรณีพิเศษและการเสนอเรื่องความผิดวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ กรณีการรับเรื่องร้องเรียน แต่ไม่กำหนดขั้นตอนการส่งเรื่องให้กับองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ อื่นจึงมีเพียงแต่แนวทางการในปฏิบัติเท่านั้น แม้ว่าต่อมามีประกาศองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เรื่องแนวปฏิบัติการรับส่งเรื่องระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญก็ตาม แต่ยังมีประเด็นที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องส่งเรื่องตามมติของคณะกรรมการการตรวจเงินแผ่นดิน แต่อำนาจในการตรวจสอบตามกฎหมายเป็นของผู้ว่าการการตรวจเงินแผ่นดิน ดังนั้น หากเป็นเรื่องร้องเรียนที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะมีการส่งเรื่องดังกล่าวให้แก่องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องทันที โดยไม่ผ่านมติของคณะกรรมการการตรวจเงินแผ่นดิน ต่อมาพบว่าเกิดประเด็นข้อกฎหมายจึงมีการออกระเบียบว่าด้วยการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์ให้เรื่องร้องเรียนที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นให้ดำเนินการเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการการตรวจเงินแผ่นดินก่อน แล้วจึงส่งให้องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญอื่นได้โดยกำหนดชั้นความลับไว้

สำหรับการเชื่อมโยงฐานข้อมูลด้านการสืบสวนนั้น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้มีการหารือร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ช. ขณะนี้อยู่ในระหว่างการพัฒนากระบวนการทางอิเล็กทรอนิกส์ให้เกิดความปลอดภัย และยังมีพัฒนาระบบงานด้านอื่น ๆ กับหน่วยงานของรัฐ รัฐสภา และกรมบัญชีกลาง เป็นต้น ในการเชื่อมโยงฐานข้อมูลซึ่งยังพบข้อจำกัดบางประการ เนื่องจากบางหน่วยงานยังไม่มีระบบ E-audit ไว้เชื่อมต่อ ทั้งนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นหนึ่งในองค์กรที่ทำงานโดยยึดโยงกับสถาบันองค์กรระหว่างประเทศ ซึ่งมีการกำหนดมาตรฐานในการตรวจเงินแผ่นดินขั้นสูงไว้และได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ ๕ ปีของสำนักงานด้วยแล้ว

๔.๒.๕ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มีการบูรณาการร่วมกับองค์กรอิสระอื่น ทั้งด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการตรวจสอบคุณสมบัติ และด้านเรื่องร้องเรียนซึ่งการบูรณาการเรื่องร้องเรียนจะเป็นกรณีของการนำส่งเรื่องร้องเรียนให้แก่สำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อดำเนินการ

สรุปได้ว่า ในปัจจุบันการดำเนินการร่วมกันขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ จะดำเนินการร่วมกันตามหน้าที่และอำนาจที่มีความเกี่ยวข้องเป็นหลัก เช่น การปฏิบัติงานร่วมกันในกรณีทุจริตโครงการรับจำนำข้าว ที่เป็นการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างสำนักงาน ป.ป.ช. และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

๔.๓ ระดับแนวปฏิบัติ

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นระดับแนวการจัดเตรียม พบการประสานความร่วมมือในด้านต่าง ๆ โดยการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจที่กฎหมายกำหนดอย่างเคร่งครัด และมีบางส่วนที่ทำงานประสานเชื่อมโยงกัน

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากที่มีประกาศขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เรื่องแนวทางในการรับส่งเรื่องระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ เพื่อกำหนดแนวทางการส่งต่อเรื่องร้องเรียนพร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้สำนักงานขององค์กรอิสระผู้รับผิดชอบให้องค์กรอิสระผู้ส่งเรื่องมีหนังสือแจ้งให้ผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนทราบถึงการส่งเรื่องดังกล่าว ปรากฏผลการดำเนินการ ดังนี้

๔.๓.๑ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

มีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับเรื่องการประสานงานและการเชื่อมโยงข้อมูลเรื่องร้องเรียน และความร่วมมือด้านวิชาการ เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๕ เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกับสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นหน่วยงานที่มีลักษณะความรับผิดชอบหน้าที่ใกล้เคียงกัน ดังนั้น การจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือดังกล่าวในช่วงแรกจึงมุ่งเน้นเรื่องการรับร้องเรียน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการทำงานของบุคลากรในหน่วยงาน และประชาชน โดยการประสานความร่วมมือเกี่ยวกับการรับส่งเรื่องและกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกัน เช่น เรื่องร้องเรียนที่มีลักษณะการร้องผิดหน่วย จะมีการส่งต่อกันโดยที่ผู้ร้องไม่ต้องร้องเรียนใหม่อีกครั้ง เรื่องการเชื่อมโยงข้อมูลการแลกเปลี่ยนข้อมูล และงานด้านวิชาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรทั้งสององค์กร อยู่ระหว่างดำเนินการและคาดว่าจะสามารถใช้งานได้ช่วงเดือนมีนาคม ๒๕๖๗

๔.๓.๒ สำนักงาน ป.ป.ช. และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ รวมทั้งการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน โดยมีการหารือการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภท รวมทั้งประเมินผลสัมฤทธิ์การใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของทุกองค์กรอิสระตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญของทุกองค์กรอิสระ

๔.๓.๓ สำนักงาน ป.ป.ช. และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต เพื่อร่วมดำเนินการขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง และแผนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ได้จัดการประชุมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และสร้างการตระหนักรู้ในการเลือกตั้ง พรรคการเมืองมีนโยบายโปร่งใส และให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ใช้ข้อมูลเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบายในขั้นตอนการพัฒนานโยบาย (Policy Formation) โดยสำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งและผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ได้ร่วมกันพัฒนาเกณฑ์ชี้วัดเพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกพรรคการเมือง รวมทั้งเป็นเวทีสาธารณะรับฟังความคิดเห็น ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการนำเกณฑ์ชี้วัดไปใช้เป็นเครื่องมือการเลือกตั้ง ตลอดจนเป็นการเตรียมความพร้อม รณรงค์เผยแพร่กระบวนการและขั้นตอนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอย่างมีคุณภาพ

๔.๓.๔ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

ไม่มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ มีการประชุมหารือถึงแนวทางการร่วมมือในการเชื่อมโยงฐานข้อมูลเรื่องร้องเรียนเพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และไม่มีความซ้ำซ้อนของข้อมูล

๔.๔ ปัญหาในทางปฏิบัติและการบังคับใช้กฎหมาย

จากการศึกษาและการประชุมร่วมกับผู้แทนขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญทั้ง ๕ องค์กร พบว่า มีปัญหาในทางปฏิบัติและการบังคับใช้กฎหมาย ดังนี้

๔.๔.๑ ในการประสานงานมักมีการปรับเปลี่ยนผู้ประสานงานอยู่เป็นประจำ

๔.๔.๒ ขาดผู้ประสานงานหลักของแต่ละองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญที่จะขับเคลื่อนการดำเนินงานระหว่าง ๕ องค์กรอิสระได้อย่างชัดเจน เพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและเป็นรูปธรรม

บทที่ ๕

บทสรุป และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ คณะกรรมการเน้นถึงการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร และจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการประชุมหารือร่วมกันเพื่อพิจารณาให้ทราบถึงผลการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ แนวคิด ปัญหาและอุปสรรคของการปฏิบัติงาน รายงานการพิจารณาศึกษาจึงนำเสนอแนวทางในการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการเพื่อให้สามารถดำเนินการได้จริงเกิดผลสำเร็จที่เป็นประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมซึ่งได้ประมวลจากการประชุมร่วมกับผู้แทนขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญทั้ง ๕ องค์กร ปรากฏผลการศึกษา ดังนี้

๕.๑ บทสรุป

ในการพิจารณาการปฏิบัติงานร่วมกันขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญทั้ง ๕ องค์กร ปรากฏข้อสรุปว่า การปฏิบัติงานเชิงบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญที่ควรให้ความสำคัญเป็นลำดับแรก คือ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญต้องสร้างวัฒนธรรมองค์กรร่วมกัน เจ้าหน้าที่ขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญต้องมีจุดมุ่งหมายในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อบรรลุเป้าหมายเดียวกัน คือ ประชาชนและประเทศชาติได้รับประโยชน์อย่างสูงสุดจากการร่วมมือในการทำงานของหน่วยงานของรัฐ

องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญสามารถบูรณาการเพื่อปฏิบัติงานร่วมกันได้ อาทิ การดำเนินการโดยกำหนดยุทธศาสตร์ร่วมกัน การจัดทำโครงการสำคัญร่วมกันและจัดทำแผนงบประมาณร่วมกัน ซึ่งถือเป็นเรื่องยากและมีความท้าทายในการทำงาน รวมทั้งต้องใช้ความร่วมมือระหว่างองค์กรอิสระด้วยกันในระดับสูง การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างกัน ไม่ว่าจะเป็นองค์ความรู้ตามภารกิจหลักหรือองค์ความรู้จากการบริหารองค์กร การแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ระหว่างบุคลากรระหว่างองค์กรอิสระด้วยกัน การพัฒนาระบบดิจิทัลเพื่อรายงานผลการดำเนินการร่วมกัน และการใช้ฐานข้อมูลทางวิชาการหรือเครือข่ายร่วมกัน ความเหมือนและความต่างในเรื่องการบูรณาการจึงแสดงให้เห็นได้ทั้งระดับแนวคิด แนวการจัดเตรียมและแนวการปฏิบัติ

ดังนั้น เมื่อนำข้อมูลที่กล่าวมาแล้วข้างต้นมาพิจารณาโดยแยกองค์ประกอบของแต่ละหน่วยงาน พบว่าข้อมูลที่ได้รับจากแต่ละองค์กรที่มีความคล้ายคลึงกัน เนื่องจากหน่วยงานจะมีการดำเนินการประสานงานระหว่างกันโดยอาศัยแนวทางตามประกาศขององค์กรอิสระ

ตามรัฐธรรมนูญ ฉบับลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ อยู่แล้ว หากมีหน่วยงานกลางทำหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินการด้านการบูรณาการ อาจสามารถกระตุ้นให้การดำเนินงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญทั้ง ๕ องค์กร มีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วมากขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่ส่งผลให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างสอดคล้องมีประสิทธิภาพตามที่กฎหมายกำหนดไว้

๕.๒ ข้อเสนอแนะ

เมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๕ บัญญัติให้องค์กรอิสระเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นให้มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย และการปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจขององค์กรอิสระต้องเป็นไปโดยสุจริตเที่ยงธรรม กล่าวหาญ และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจและการปฏิบัติหน้าที่ โดยร่วมมือกัน จะทำให้สามารถดำเนินการได้ตามเจตนารมณ์ของความในมาตราดังกล่าวได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ประกอบกับมาตรา ๒๒๑ บัญญัติให้การปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรอิสระต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กร

แต่ในทางปฏิบัติไม่สามารถดำเนินการไปได้โดยตลอด เนื่องจากองค์กรอิสระแต่ละองค์กรต่างมีภาระหน้าที่แตกต่างกัน ทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าวได้ อย่างไรก็ดี การบูรณาการที่แท้จริงคือการแบ่ง/มอบความรับผิดชอบซึ่งต้องมีการดำเนินการให้สามารถไปถึงเป้าหมายได้ ทำให้ปัจจุบันมีการกำหนดหลักสูตร การฝึกอบรม และเพื่อพัฒนาให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ขององค์กรอิสระจำนวนหลายหลักสูตร ดังนั้น เพื่อเพิ่มเติมความรู้แก่เจ้าหน้าที่ในองค์กรอิสระอื่น ควรมีการกำหนดหน่วยงานกลางเป็นผู้รับผิดชอบ โดยมีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติร่วมกันเป็นผู้รับผิดชอบ

จากบทสรุปของการศึกษาดังกล่าว คณะกรรมการการจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ แบ่งเป็น ๓ ระดับที่มีความสัมพันธ์ต่อกันอยู่ภายใต้หลักคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

๑. ระดับแนวคิด

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ บัญญัติให้มืองค์กรอิสระไว้ในหมวด ๑๒ และกำหนดให้มีจำนวน ๕ องค์กร ประกอบด้วย คณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งมีหน้าที่สำคัญประการหนึ่ง คือ กำกับดูแลการดำเนินงานของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามกฎหมายรวมทั้งสนับสนุนและส่งเสริมให้พรรคการเมืองเป็นสถาบันทางการเมืองที่เข้มแข็ง

ผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งแต่ละองค์กรมีหน้าที่และอำนาจที่แตกต่างกัน แต่มีบางส่วนที่เกี่ยวข้องกัน หากองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญสามารถร่วมมือและช่วยเหลือกันตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดได้ จะส่งผลให้ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น ย่อมเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนและประเทศชาติ

คณะกรรมการสิทธิการมีข้อเสนอแนะว่า เพื่อให้การดำเนินงานประสานความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญบรรลุตามเจตนารมณ์ที่รัฐธรรมนูญกำหนด ควรมีการกำหนดให้มีค่านิยมร่วมกัน สร้างวัฒนธรรมการทำงานแบบเครือข่ายระหว่างหน่วยงาน การปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมวิธีการทำงานในรูปแบบใหม่ เน้นที่ “บุคคล” ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการก่อให้เกิดการทำงานแบบบูรณาการร่วมกัน เริ่มที่การปลูกฝังให้บุคลากรในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญมีวัฒนธรรมในการให้บริการมุ่งผลสำเร็จของงานเป็นหลัก ยึดถือประโยชน์ของประชาชนเป็นที่ตั้ง รวมถึงการสร้างวัฒนธรรมการทำงานร่วมกันแบบไร้พรมแดน (Boundary Less Culture) โดยร่วมกันปฏิบัติจนกลายเป็นธรรมเนียมสำหรับองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ก่อให้เกิดการหล่อหลอมรวมของพฤติกรรมทั้งบุคลากรใหม่และเก่าให้ไปในทิศทางเดียวกัน การมีวัฒนธรรมองค์กรที่แข็งแกร่งจะส่งผลให้การทำงานประสบความสำเร็จมากกว่าและมีประสิทธิผลในระดับสูง แนวคิดที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงคือจุดเริ่มต้นของความสำเร็จ โดยเฉพาะความเข้าใจถึงธรรมชาติของการบูรณาการ ทั้งข้อเด่นและข้อจำกัดรวมทั้งในเชิงทฤษฎีและเชิงปฏิบัติ รวมถึงการบูรณาการในรูปแบบที่มีความเหมาะสมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีใช้แต่เป็นเรื่องความเป็นอยู่หรือการครองชีพเท่านั้น

๒. ระดับแนวการจัดเตรียม

การบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เป็นประเด็นสำคัญที่ทำให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพ ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า นำไปสู่ผลลัพธ์ที่ส่งผลทำให้มีการพัฒนาประเทศอย่างมั่นคงและยั่งยืน แนวคิดในการบูรณาการจะก่อให้เกิดผลได้ดีนั้นต้องอาศัยการจัดเตรียมอย่างเพียงพอและเหมาะสมในทุกด้านทุกองค์การทำงานแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์หลัก โดยการอาศัยความเชี่ยวชาญที่แตกต่างกันของแต่ละองค์กร มีการทำงานภายใต้เป้าหมายและวัตถุประสงค์หลัก ร่วมกันคิด และร่วมกันทำงาน รวมทั้งการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและภาคประชาชนในระบบเครือข่ายจะทำให้เกิดความประหยัด

คณะกรรมการสิทธิการมีข้อเสนอแนะว่า หากมีการผลักดันให้มีการบูรณาการกันอย่างเป็นทางการ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญควรต้องมีการทบทวนวัตถุประสงค์ โครงสร้าง องค์กร และกำหนดกลยุทธ์วางแผนการปฏิบัติงานร่วมกัน มีการมอบหมายผู้รับผิดชอบในการบริหารงานต่าง ๆ ระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญเพื่อให้สามารถเตรียมความพร้อมและรับมือกับปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น เช่น สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ที่เกิดขึ้นเป็นตัวอย่างที่ทำให้การประสานการทำงานไม่ต่อเนื่อง อีกทั้งองค์กรอิสระ

ตามรัฐธรรมนูญทั้ง ๕ องค์กร ยังไม่มีการกำหนดหน่วยงานกลางซึ่งเป็นกลไกการทำงานระดับสำนักงานหรือในระดับปฏิบัติการเพื่อรองรับการดำเนินงาน และยังไม่มีการกำหนดวิธีการบริหารร่วมกัน ในเรื่องการวางแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ การประเมินผลและรายงานผล ควรมีการประชุมหารือระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญเพื่อสามารถขับเคลื่อนการทำงานได้อย่างเป็นระบบ

๓. ระดับแนวปฏิบัติ

ด้วยแต่ละองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการรับเรื่องกล่าวหา เรื่องร้องเรียนที่กฎหมายบัญญัติให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของแต่ละองค์กร แต่ด้วยเหตุที่การกระทำที่เป็นความผิดอันเป็นการกระทำในครั้งเดียวกันหรือคราวเดียวกัน อาจเป็นการกระทำความผิดตามกฎหมายหลายฉบับ ทำให้เป็นกรณีที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจตั้งแต่ ๒ องค์กรขึ้นไป การบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญจึงควรให้บุคลากรของแต่ละองค์กรเข้าใจถึงสาระสำคัญของหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นด้วย เพื่อให้เกิดความเข้าใจและความชัดเจนแก่ผู้ที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ทั้งในส่วนของประชาชนหรือผู้เกี่ยวข้องอื่น และเป็นการสะดวกต่อการติดต่อประสานงานหรือการทำงานร่วมกันในลักษณะบูรณาการ ตั้งแต่สององค์กรขึ้นไป ภายใต้ประกาศขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เรื่อง แนวปฏิบัติในการรับส่งเรื่องระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ นอกจากนี้ **แนวการปฏิบัติงานต้องครบวงจรและครอบคลุม ไม่ใช่เพียงการสั่งการและบริหารงานแต่ควบคุม สื่อความ ติดตาม ประเมิน ทบทวน รายงาน เพื่อเรียนรู้ แก้ไข ปรับปรุง และยกระดับผลสัมฤทธิ์ต่อไป**

คณะกรรมการการมีข้อเสนอแนะว่า เพื่อให้การดำเนินงานเชิงบูรณาการประสบความสำเร็จมากขึ้น จึงมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้

(๑) ควรมีการจัดอบรมหรือจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยน และเป็นเครือข่ายในการปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อให้บุคลากรของแต่ละองค์กรมีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่และอำนาจระหว่างกัน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมและสามารถบูรณาการการทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และควรนำระบบการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human Resources) ที่มีอยู่เดิมมาพัฒนาให้เกิดการประสานงานอันซึ่งถือว่าเป็นการเพิ่มกลไกในการดำเนินงานได้อีกทางหนึ่ง

(๒) ควรกำหนดหน่วยงานภายในของตนที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการรับส่งเรื่องระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ รวมถึงต้องทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางของแต่ละองค์กรในการประสานความร่วมมือ ทั้งในเรื่องของการรับส่งเรื่อง ตลอดจนการติดตามเรื่องที่รับหรือส่ง รวมถึงการติดตามการรับหรือส่งเรื่องตามที่มีผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนต่อองค์กรอิสระใดที่สามารถติดตามเรื่องนั้น ๆ ได้จากหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเพียงหน่วยงานเดียว เพื่อลดขั้นตอนการดำเนินการและช่วยอำนวยความสะดวกให้กับประชาชน และต้องกำหนดผู้ประสานงานหรือผู้รับผิดชอบที่สามารถทำหน้าที่เป็นผู้แทนขององค์กรในการประชุมหารือ

ประสานงาน และอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่ต่อไป

(๓) ควรให้ภาคเอกชน หรือภาคประชาชนมีส่วนร่วม รวมทั้งจัดให้มีการรับฟังความเห็นจากภาคส่วนต่าง ๆ เนื่องจากภาคเอกชน หรือภาคประชาชนเป็นผู้แจ้ง ผู้ร้องเรียน หรือผู้ที่ต้องใช้สิทธิของตนผ่านองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ จึงเป็นภาคส่วนที่มีความสำคัญที่ทราบข้อเท็จจริง ปัญหาอุปสรรค หรือข้อขัดข้องบางประการในการดำเนินงาน ซึ่งความเห็นจากทั้งภาคเอกชน และภาคประชาชน จะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ สามารถแก้ไขปัญหาการดำเนินการร่วมกันขององค์กรได้อย่างแท้จริง

(๔) ควรมีการกำหนดให้มีหน่วยงานกลางสนับสนุนการบูรณาการด้านต่าง ๆ ให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรืออาจมีการพิจารณาเพื่อก่อตั้งสหพันธ์องค์กรอิสระโดยมีการแยกการควบคุมสั่งการในแต่ละองค์กรอิสระเป็นการเฉพาะ เพื่อทำการพิจารณา ศึกษาด้านการทำงานขององค์กรอิสระของแต่ละองค์กรที่ผ่านมา งานด้านวิชาการ ตลอดจนด้านการพัฒนากฎหมาย วิเคราะห์ข้อมูล หรือค้นหาและดำเนินการเกี่ยวกับประโยชน์อันควรมี เพื่อให้เกิดความแข็งแกร่งในการดำเนินงานทั้งระบบร่วมกันในการพัฒนาองค์กรอิสระในประเทศไทย รวมไปถึงการแบ่งปันทรัพยากรผู้เชี่ยวชาญผู้มีความรู้ความสามารถในหน่วยงานองค์กรอิสระแต่ละองค์กร อันถือเป็นการสร้างกลไกการตรวจสอบและถ่วงดุลเครือข่าย สร้างศักยภาพในการตรวจสอบหรือถ่วงดุลกับอำนาจรัฐ รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นในการมีระบบประชาธิปไตยกับการมีองค์กรอิสระให้มีประสิทธิภาพ รวมไปถึงสนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงความเป็นธรรม ตอบสนองความท้าทายในการดำเนินการข้ามองค์กรตามที่ได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๒๑ ซึ่งการทำงานเป็นทีมจะทำให้สามารถประสานความร่วมมือกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินงานสามารถทำได้ดีกว่าการทำงานเพียงองค์กรใดองค์กรหนึ่งเท่านั้น ในการนี้ การสร้างสหพันธ์หรือสถาบันขององค์กรอิสระมีทั้งโอกาสและความท้าทาย ซึ่งต้องมีการจัดการ และการประเมินผลอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีความรับผิดชอบต่อสังคม จึงมีกรอบแนวทางในการดำเนินการดังนี้

(๔.๑) การสร้างกรอบการทำงานที่ชัดเจน ควรมีการกำหนดกรอบการทำงานที่ชัดเจนสำหรับสหพันธ์หรือสถาบัน เพื่อความชัดเจนในหน้าที่ ความรับผิดชอบ และขอบเขตของอำนาจ

(๔.๒) การรักษาความอิสระและความโปร่งใส ยังคงรักษาความอิสระของแต่ละองค์กรในขณะเดียวกันก็เสริมสร้างความโปร่งใสในการดำเนินงาน

(๔.๓) การมีกลไกการตรวจสอบภายใน ควรมีการตั้งคณะกรรมการหรือกลไกในการตรวจสอบภายใน เพื่อป้องกันการทุจริตและการละเมิดอำนาจ

(๔.๔) การมีส่วนร่วมของประชาชน สร้างช่องทางให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมและให้ข้อเสนอแนะ เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับจากสังคม

(๔.๕) การสร้างเครือข่ายกับองค์กรอื่น ๆ การสร้างความเชื่อมโยงกับองค์กรที่ไม่ใช่ของรัฐ องค์กรนานาชาติ และภาคส่วนอื่น ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์

(๔.๖) การประเมินผลและตรวจสอบประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง ควรมีการวางแผนการประเมินผลและตรวจสอบประสิทธิภาพของสหพันธ์หรือสถาบันอย่างสม่ำเสมอ

(๔.๗) การสร้างความตระหนักรู้และการสื่อสารกับสาธารณชน ควรมีการสื่อสารอย่างต่อเนื่องกับประชาชนเพื่อสร้างความตระหนักรู้และเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและการทำงานขององค์กร

การปฏิบัติตามข้อเสนอแนะเหล่านี้จะช่วยให้การสร้างสหพันธ์หรือสถาบันขององค์กรอิสระมีประสิทธิภาพและได้รับการยอมรับจากสังคม

๔. การกำกับ ติดตาม และประเมินผล

ตามที่รัฐธรรมนูญมีเจตนารมณ์ให้องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญทำงานเชิงบูรณาการร่วมกันโดยรวมและโดยแยก ดังนี้

(๑) ด้านการกำกับ

การดำเนินการขับเคลื่อนการทำงานเชิงบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญที่ผ่านมา ยังไม่มีการวางแผนการดำเนินงานและกำหนดตัวชี้วัดของแผนและกลยุทธ์ที่ชัดเจน

(๒) ด้านการติดตาม

องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญยังไม่มีเครื่องมือที่ใช้อย่างเป็นรูปธรรมในการติดตามวัดผลการดำเนินงานที่สามารถใช้ประกอบการประเมินผลความสำเร็จจากการขับเคลื่อนการทำงานเชิงบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

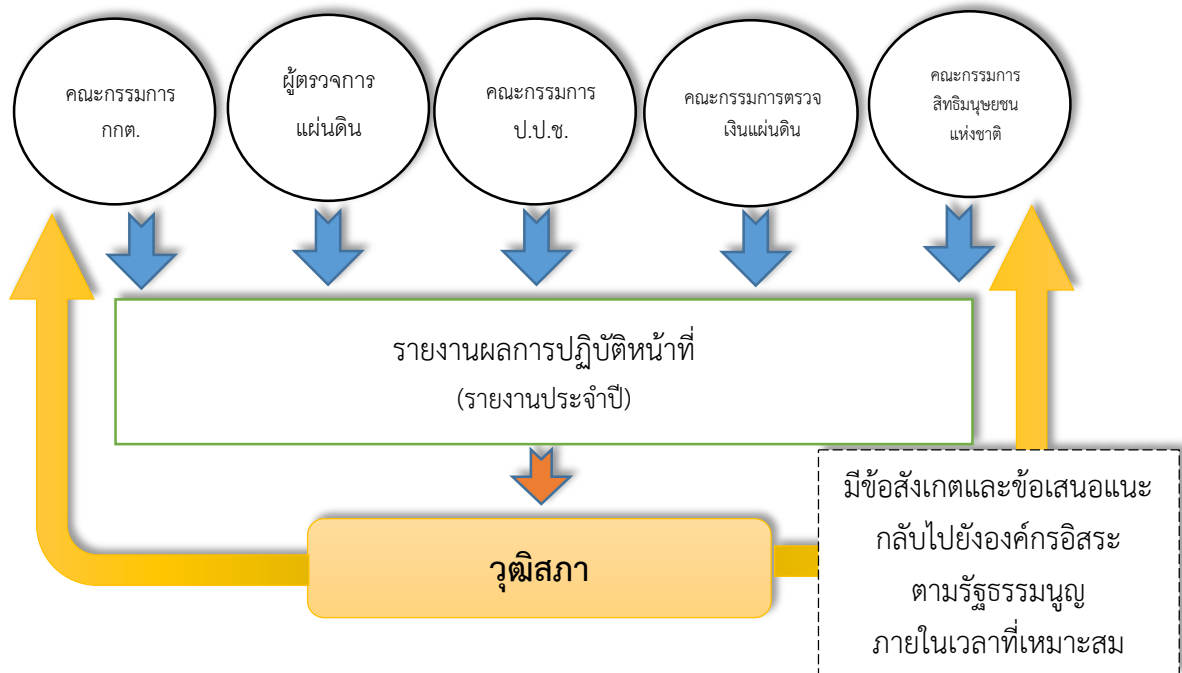
(๓) ด้านการประเมินผล

องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญยังไม่มีผลการประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรมและเป็นระบบ ทั้งนี้ การดำเนินงานที่ผ่านมาไม่อาจบ่งบอกถึงสัมฤทธิ์ผลได้ว่าบรรลุวัตถุประสงค์มากนักน้อยเพียงใด โดยที่หัวใจสำคัญของการทำงานเชิงบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ จะต้องมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผล เพื่อให้ทราบว่ามีการดำเนินการได้บรรลุวัตถุประสงค์ของการบูรณาการ

ข้อเสนอแนะ

ควรให้ความสำคัญกับการประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานและควรสร้างเครื่องมือที่สามารถวัดและประเมินผลที่เป็นการปฏิบัติร่วมกันซึ่งจะช่วยให้การวิเคราะห์ตนเองเป็นไปอย่างรวดเร็ว โดยควรคำนึงถึงความจำเป็น ความเหมาะสม และความคุ้มค่าของงบประมาณ และการใช้ทรัพยากรเป็นสำคัญด้วย ทั้งนี้ อาจใช้กลไกให้บุคคลภายนอกมาประเมิน อาทิ วุฒิสภาซึ่งมีหน้าที่ในการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญผ่านรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีทุกปี โดยองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญควรเพิ่มเติมหัวข้อในรายงานประจำปีอย่างชัดเจนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อให้วุฒิสภา

สามารถตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะแก่องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมต่อไป ดังแผนภาพที่ปรากฏด้านล่างนี้

ภาพที่ ๖ แผนภาพแสดงการกำกับ ติดตามการดำเนินงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ โดยวุฒิสภา

กล่าวโดยสรุป เจตนารมณ์หลักในการดำเนินกิจการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ คือ “การเป็นที่พึ่งของประชาชน” การบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญถือเป็นเจตนารมณ์หนึ่งของรัฐธรรมนูญซึ่งได้อธิบายไว้โดยไม่ได้ใช้คำศัพท์ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญทุกองค์กรเข้าใจถึงวัตถุประสงค์และประโยชน์ของการบูรณาการ รวมทั้งได้มีการบูรณาการในการทำงานบางด้านและไม่มีปัญหาใดในระหว่างการทำงาน อย่างไรก็ตาม การบูรณาการยังไม่สามารถแสดงผลงานความก้าวหน้าได้

ดังนั้น รายงานการพิจารณาศึกษาในครั้งนี้จึงเป็นการนำเสนอแนวทางการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เพื่อให้สามารถดำเนินการได้จริงอย่างเป็นรูปธรรมและเกิดผลสำเร็จที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติอย่างสูงสุดและยั่งยืน แนวทางการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ควรให้ความสำคัญต่อการประสานงานและความร่วมมือของบุคลากรทุกคน และทุกระดับขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญทั้ง ๕ องค์กร ให้มีความรู้สึกร่วมต่อภารกิจ ทั้งความสำเร็จและความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น โดยมีการดำเนินการที่ต่อเนื่อง และมีการพัฒนาปรับปรุงรูปแบบการบูรณาการที่เหมาะสมและยั่งยืน องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญจึงควรน้อมนำหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงานทุกระดับขององค์กร ซึ่งหลักการของปรัชญาเศรษฐกิจ

พอเพียงที่นำมาใช้นั้นจำเป็นต้องคำนึงถึงเจตนารมณ์หลักและเจตนารมณ์รองในการนำมาใช้
อย่างเหมาะสม อันได้แก่

(๑) การเป็นที่พึงแห่งตน คือ หน่วยงานต้องมีการพัฒนาทักษะในหน่วยงานให้มีความ
หลากหลาย โดยมีการปฏิบัติ ควบคุม ดูแล กำกับ และตรวจสอบตนเองได้ เพื่อให้สามารถ
นำไปใช้เป็นภูมิคุ้มกันในการพึ่งพาตนเองถือปฏิบัติให้เป็นตัวอย่างที่ดี ก่อนที่จะพึ่งพาหน่วยงาน
ภายนอกหรือเป็นที่พึ่งให้แก่องค์กรอื่น ไม่ว่าจะเป็นการพิจารณาจากองค์กร จากผู้ปฏิบัติหน้าที่
หรือผู้ประเมินภายนอก

(๒) การเป็นที่พึ่งขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญอื่นด้วย เนื่องจากความแตกต่าง
ในหลายมิติ จึงควรตระหนักถึงข้อจำกัดของแต่ละองค์กร ยอมรับความช่วยเหลือจากองค์กรอื่น
ในขณะเดียวกันสามารถเอื้อเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่องค์กรอื่นด้วย รวมถึงการเปิดเผยข้อมูล
สำคัญที่เป็นประโยชน์ภายใต้ข้อจำกัดของกฎหมาย ดังนั้น หน่วยงานของรัฐโดยเฉพาะองค์กร
อิสระตามรัฐธรรมนูญ จึงควรน้อมนำหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับ
หน่วยงานทุกระดับ ซึ่งหลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย

(๒.๑) การเข้าใจเหตุผล เพื่อให้มาตรฐานในการดำเนินการได้ผลที่สูงขึ้น และมีการ
พัฒนาการทำงานให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

(๒.๒) การรู้จักพอประมาณ สามารถคำนึงถึงความสำคัญก่อนและหลัง เพื่อก่อให้เกิด
ความคุ้มค่า และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลอย่างแท้จริง

(๒.๓) การสร้างภูมิคุ้มกันในการปฏิบัติงาน โดยมีการควบคุม ดูแล และมีการ
ประเมินตนเองอย่างสม่ำเสมอ โดยการเตรียมความพร้อม ใช้ความรอบคอบ นำไปสู่ผลลัพธ์
ที่เห็นได้อย่างชัดเจน ครบถ้วน และสมบูรณ์

บรรณานุกรม

หนังสือ

สุเมธ ตันติเวชกุล. เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริใต้เบื้องพระยุคลบาท. พิมพ์ครั้งที่ ๖. (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน. ๒๕๔๔). ๒๘๔ - ๒๙๑.

เอกสารวิชาการ

ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์และสุขยีน เทพทอง, งบประมาณเชิงบูรณาการเพื่อการพัฒนา: กลไกการบูรณาการยุทธศาสตร์ของ ๕ กระทรวง หลักด้านเศรษฐกิจ. วารสารรัฐประศาสนศาสตร์ ปีที่ ๑๓. ๒๕๕๘) : ๑๔๗ - ๑๗๖.

ชัยการ วาทยานาม ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา และ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. การปฏิบัติงานที่มีความหมาย วารสารจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ปีที่ ๑๑ (กรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๔) : ๘๗-๙๒.

มณฑล สรไกรกิติกุล, และสุนันทา เสี่ยงไทย. (๒๕๕๖). มิติทางจิตวิญญาณในการทำงาน (Workplace Spirituality): The challenge for Human Resource Management. วารสาร มจร. วิชาการ. ๑๖ (๓๒). ๑๒๙-๑๔๐.

สำนักงานพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. เศรษฐกิจพอเพียง. (กรุงเทพฯ: สำนักงานพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. ๒๕๔๗). ๑

ประเวศ วะสี. เศรษฐกิจพอเพียงและประชาสังคม: แนวทางพลิกฟื้นเศรษฐกิจสังคม. (กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน. ๒๕๔๒). ๔ - ๗.

ระบบออนไลน์

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ [Internet]. สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๖. จาก <https://dictionary.orst.go.th/>

งบประมาณกับการบูรณาการ [Internet]. สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๖, จาก http://www.ppmic.ru.ac.th/journals/1567586081_8%E0%B8%9F%E0%B9%89%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%99%E0%B9%8C%20%E0%B8%AA%E0%B8%A1%E0%B9%81%E0%B8%AA%E0%B8%99.pdf

งานจัดการความรู้ คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล การบูรณาการ (Integration) [Internet]. สืบค้นเมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๖. จาก

<https://www2.si.mahidol.ac.th/km/knowledgeassets/definition/1957/>

รวบรวมความรู้การบูรณาการจากเอกสาร [Internet]. สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๖. จาก <https://asl.kpru.ac.th/main/contents/edms/EDMS-Knowledge-Management-201905041556980818.pdf>

ภาณี กิรีติบุตร, การประสานงานระหว่างองค์กรการ [Internet]. สืบค้นเมื่อวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๗. จาก

http://library1.nida.ac.th/nida_jour0/NJv19n1_03.pdf

LONGDO DICTIONARY [Internet]. สืบค้นเมื่อวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๗. จาก

<https://dict.longdo.com/search/dkixDb%255By9b%27ko>

ระบบการบริหารผลการปฏิบัติงาน[Internet]. สืบค้นเมื่อวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๗. จาก

<https://www.ocsc.go.th/pm#gsc.tab=0>

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ [Internet]. กรอบแนวคิดทางทฤษฎีเศรษฐศาสตร์
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง, สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๓, จาก

https://www.nesdc.go.th/ewt_w3c/ewt_dl_link.php?nid=9211.

กฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๔ ตอนที่ ๔๐ ก (๖ เมษายน ๒๕๖๐)

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๙๓ ก (๑๓ กันยายน ๒๕๖๐)

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๑๓๑ ก (๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๐)

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๑๒๓ ก (๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๐)

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๕๒ ก (๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑)

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๑๐ ก (๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑)

ประกาศองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ เรื่อง แนวปฏิบัติในการรับส่งเรื่องระหว่างองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๗ ตอนที่ ๖๑ ก (๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓)

เอกสารประกอบการพิจารณา

บันทึกการประชุมคณะอนุกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๒

ครั้งที่ ๒๔/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๖

บันทึกการประชุมคณะอนุกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๒

ครั้งที่ ๒๕/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๖

บันทึกการประชุมคณะอนุกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๒

ครั้งที่ ๒๖/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๖

บันทึกการประชุมคณะอนุกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๒

ครั้งที่ ๒๗/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

บันทึกการประชุมคณะอนุกรรมการกิจการองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๒
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๗

บันทึกการประชุมคณะอนุกรรมการกิจการองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๒
ครั้งที่ ๓/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๗

บันทึกการประชุมคณะอนุกรรมการกิจการองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๒
ครั้งที่ ๔/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๗

บันทึกการประชุมคณะอนุกรรมการกิจการองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๒
ครั้งที่ ๕/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

บันทึกการประชุมคณะอนุกรรมการกิจการองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๒
ครั้งที่ ๖/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

บันทึกการประชุมคณะอนุกรรมการกิจการองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๒
ครั้งที่ ๗/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๗

บันทึกการประชุมคณะอนุกรรมการกิจการองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๒
ครั้งที่ ๘/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๗

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (๒๕๖๗, ๙ มีนาคม). การประชุมองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ [facebook] Retrieved from <https://www.facebook.com /share/p/1TizDsirJ7Ct2dtf/?mibextid=oFDknk>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เอกสารประกอบการชี้แจงขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

ภาคผนวก ข

ตารางสรุปประเด็นหรือจากการประชุมร่วมกับผู้แทนหน่วยงาน

ข้อมูลระหว่างปี ๒๕๖๓ ถึง ๒๕๖๖

ประเด็น สอบถาม	สำนักงาน ผู้ตรวจการ แผ่นดิน ^๑	สำนักงาน ป.ป.ช. ^๒	สำนักงาน คณะกรรมการ สิทธิมนุษยชน แห่งชาติ ^๓	สำนักงาน การตรวจเงิน แผ่นดิน ^๔	สำนักงาน คณะกรรมการ การเลือกตั้ง ^๕
๑. สถิติเรื่อง ร้องเรียนที่ รับเข้าจาก องค์กรอิสระ อื่น	- กสม. ๒ เรื่อง	- สตง. ๔๗๕ เรื่อง - กสม. ๒๙ เรื่อง - สผผ. ๑๐๕ เรื่อง - กกต. ๒ เรื่อง	- ไม่มี	- ไม่มี	- ไม่มี
๒. สถิติเรื่อง ร้องเรียนที่ ส่งต่อไปยัง องค์กรอิสระ อื่น	-ป.ป.ช. ๓๙ เรื่อง -กกต. ๓๐ เรื่อง -สตง. ๑๐ เรื่อง	-กกต. ๑๓ เรื่อง / -สตง. ๗ เรื่อง / -สผผ. ๒ เรื่อง / -กสม. ๒ เรื่อง	ผผ. ๘ เรื่อง ป.ป.ช. ๑๗ เรื่อง กกต. ๒ เรื่อง	ป.ป.ช. ๑๑ เรื่อง ผผ. ๑ เรื่อง	- การประชาสัมพันธ์ ๑๔๓ เรื่อง - การตรวจสอบ คุณสมบัติ ๒๕ เรื่อง - ร้องเรียน ๑๕ เรื่อง ซึ่งการบูรณาการ เรื่องร้องเรียนเป็น กรณีของการนำส่ง เรื่องร้องเรียน ในแก่คณะกรรมการ

๑ วันที่การประชุมคณะอนุกรรมการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๒ ในคณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ วุฒิสภา (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์) ครั้งที่ ๔/๒๕๖๗ วันพุธที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๗

๒ เพ็งอ้าง

๓ วันที่การประชุมคณะอนุกรรมการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๒ ในคณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ วุฒิสภา (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์) ครั้งที่ ๕/๒๕๖๗ วันพุธที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

๔ เพ็งอ้าง

๕ เพ็งอ้าง

ประเด็น สอบถาม	สำนักงาน ผู้ตรวจการ แผ่นดิน ^๑	สำนักงาน ป.ป.ช. ^๒	สำนักงาน คณะกรรมการ สิทธิมนุษยชน แห่งชาติ ^๓	สำนักงาน การตรวจเงิน แผ่นดิน ^๔	สำนักงาน คณะกรรมการ การเลือกตั้ง ^๕
					ป.ป.ช. เพื่อ ดำเนินการตาม หน้าที่ต่อไป
๓. การปฏิบัติ งานร่วมกัน ระหว่างองค์กร อิสระตาม รัฐธรรมนูญ มีปัญหาและ อุปสรรคหรือไม่ อย่างไร	- ไม่มีปัญหา เนื่องจาก มีการประชุม ร่วมกันและ ประสานงาน ส่งต่อเรื่องตาม หน้าที่และ อำนาจ	- ไม่มีปัญหา เนื่องจาก มีการประชุม ร่วมกันและ ประสานงาน ส่งต่อเรื่องตาม หน้าที่และอำนาจ	- ไม่มีปัญหา เนื่องจาก มีการประชุม ร่วมกันและ ประสานงาน ส่งต่อเรื่องตาม หน้าที่และอำนาจ	- ไม่มีปัญหา เนื่องจาก มีการประชุม ร่วมกันและ ประสานงาน ส่งต่อเรื่องตาม หน้าที่และ อำนาจ	- ไม่มีปัญหา เนื่องจาก มีการประชุม ร่วมกันและ ประสานงาน ส่งต่อเรื่องตาม หน้าที่และอำนาจ
๔. องค์กรของ ท่านมีการ ออกระเบียบ ปฏิบัติกำหนด วิธีการเพื่อ ประสานงาน ร่วมกันกับ องค์กรอิสระ อื่นหรือไม่	- มีการจัดทำ MOU ร่วมกับ องค์กรอิสระ ตามรัฐธรรมนูญ อื่น แต่ไม่ได้มี การกำหนดเป็น ระเบียบแบบ แผนที่ชัดเจน แต่ในทาง ปฏิบัติได้ กำหนดหน่วย รับเรื่อง ร้องเรียน ภายในไว้เป็น การเฉพาะ	- ดำเนินการตาม ประกาศองค์กร อิสระ และ พรบ. ป.ป.ช. ๒๕๖๑ มาตรา ๖๔	- กสม. มีการออก ระเบียบ คณะกรรมการ สิทธิมนุษยชน แห่งชาติว่าด้วย หลักเกณฑ์และ วิธีการในการ ตรวจสอบการ ละเมิดสิทธิ มนุษยชน พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่ แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อกำหนด แนวทางในการ รับส่งเรื่อง ร้องเรียนระหว่าง	- สตง. มีการ ออกระเบียบ สำนักงานการ ตรวจเงิน แผ่นดินว่าด้วย การตรวจสอบ กรณีพิเศษและ การเสนอเรื่อง ความผิดวินัย การเงินการ คลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒	- ไม่มี

ประเด็น สอบถาม	สำนักงาน ผู้ตรวจการ แผ่นดิน ^๑	สำนักงาน ป.ป.ช. ^๒	สำนักงาน คณะกรรมการ สิทธิมนุษยชน แห่งชาติ ^๓	สำนักงาน การตรวจเงิน แผ่นดิน ^๔	สำนักงาน คณะกรรมการ การเลือกตั้ง ^๕
			องค์กรอิสระ ด้วยกัน		
๕. การ เชื่อมโยง ฐานข้อมูล มีผลการ ดำเนินการ อย่างไร	- มี Platform ระหว่าง สำนักงาน ผู้ตรวจการ แผ่นดินกับศูนย์ ดำรงธรรม จังหวัด	- ขณะนี้อยู่ใน ขั้นตอนของการ ดำเนินงานของ ฝ่ายสารสนเทศ	- อยู่ระหว่าง ปรับปรุงระบบ ฐานข้อมูลเรื่อง ร้องเรียนใหม่ ซึ่งมี กำหนดทดลองใช้ ระบบในเดือน มีนาคม ๒๕๖๗	- มีการเชื่อมโยง ฐานข้อมูล เพื่อให้ หน่วยงานของ รัฐและ ประชาชน สามารถ ตรวจสอบข้อมูล ได้	- ดำเนินการตาม ประกาศองค์กร อิสระ
๖. การบูรณา การภายใน องค์กรตนเอง อย่างไร ทั้งนี้ องค์กรซึ่งมี หน่วยงาน ส่วนภูมิภาค มีการสร้าง ความเข้าใจ แก่เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงาน หรือไม่ อย่างไร	- มีการบูรณา การการ ปฏิบัติงาน ร่วมกันระหว่าง สำนักในการลง พื้นที่เพื่อ ดำเนิน โครงการ/ กิจกรรม	- สำนักงาน ป.ป.ช. จะมีการ ประชุมร่วมกัน โดยกำหนดเป็น วันพฤหัสบดีของทุก สัปดาห์ เพื่อ ถ่ายทอดนโยบาย นำไปสู่การปฏิบัติ - ศูนย์ CDC เพื่อ รับข้อมูล ชี้ช่อง แจ้งเบาะแส ทาง ข้อมูล ในการรับ เรื่องส่วนภูมิภาค จึงต้องทราบ ข้อมูลด้าน	- มีการกำหนด กลไกเพื่อหารือ ร่วมกันระหว่าง เจ้าหน้าที่ที่ เกี่ยวข้องภายใน สำนักงานรวมถึง หารือกับผู้บริหาร และกรรมการสิทธิ มนุษยชนแห่งชาติ เพื่อมีความเห็นต่อ เรื่องร้องเรียนที่จะ ส่งเรื่องไปยัง องค์กรอิสระอื่น	- มีการกำหนด แผนงานด้าน การบูรณาการ การปฏิบัติงาน ในแผนปฏิบัติ ราชการระยะ ๕ ปี	- มีการบูรณาการ ภายในทั้ง ส่วนกลางและ ส่วนภูมิภาค - สำหรับการสร้าง ความเข้าใจแก่ เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานมี แผนงานในการจัด อบรมพนักงาน ทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค

ประเด็น สอบถาม	สำนักงาน ผู้ตรวจการ แผ่นดิน ^๑	สำนักงาน ป.ป.ช. ^๒	สำนักงาน คณะกรรมการ สิทธิมนุษยชน แห่งชาติ ^๓	สำนักงาน การตรวจเงิน แผ่นดิน ^๔	สำนักงาน คณะกรรมการ การเลือกตั้ง ^๕
		นโยบายที่ได้มี การสั่งการ			
๗. หน่วยงาน ของท่านมีการ เสนอแก้ไข กฎหมาย หรือไม่ อย่างไร	- ไม่มี	- มีการเสนอ ขอแก้ไข พระราชบัญญัติ ประกอบจำนวน ๑๔ ประเด็น ๒๐ มาตรา ซึ่งเหตุผล การเสนอขอแก้ไข คือ เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพใน การทำงานและ เพื่อแก้ไขปัญหา ข้อขัดข้องในการ ปฏิบัติงานบาง ประการ	- ไม่มี	- ไม่มี	- ไม่มี
๘. มีการ กำหนด แผนงาน เพื่อพัฒนาผล การ ปฏิบัติงานที่ ผ่านมาแล้ว บ้างหรือไม่ อย่างไร	- มีการหารือ เพื่อขับเคลื่อน การบูรณาการ ร่วมกับองค์กร อิสระตาม รัฐธรรมนูญอื่น ในการเปิดเผย ข้อมูล	-	-	-มีการกำหนด แผนงานด้าน การบูรณาการ การปฏิบัติงาน ในแผนปฏิบัติ ราชการระยะ ๕ ปี	-

ประเด็น สอบถาม	สำนักงาน ผู้ตรวจการ แผ่นดิน ^๑	สำนักงาน ป.ป.ช. ^๒	สำนักงาน คณะกรรมการ สิทธิมนุษยชน แห่งชาติ ^๓	สำนักงาน การตรวจเงิน แผ่นดิน ^๔	สำนักงาน คณะกรรมการ การเลือกตั้ง ^๕
๙. หน่วยงาน มีการวางแผน ในอนาคต หรือไม่ ต่อไป ตั้งใจจะ พัฒนาอย่างไร	- คาดว่าจะมีการ ประสานงาน ในระดับ ผู้อำนวยการของ แต่ละหน่วยงาน เพื่อหารือ พุดคุย แลกเปลี่ยน ความเห็นอย่าง ไม่เป็นทางการ ในประเด็นการ ทำงานร่วมกัน หรือประเด็น ปัญหาปัญหาและ อุปสรรคที่เกิดขึ้น ร่วมกัน	สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ส่งแผนการ บูรณาการไปยัง หน่วยงานอื่น ๆ เพื่อขอ งบประมาณ ในการดำเนินงาน ด้านบูรณาการ	-	- มีการกำหนด แผนงานด้าน การบูรณาการ การปฏิบัติงานใน แผนปฏิบัติ ราชการระยะ ๕ ปี ภายในองค์กร - การบูรณาการ ภายนอกจะ ดำเนินการผ่าน ระบบสารสนเทศ หรือ E - AUDIT โดยมีการจัดทำ และลงนาม ข้อตกลง mou ร่วมกัน	-
๑๐. หลังจาก มีการทำ MOU ร่วมกับ องค์กรอิสระ ตาม รัฐธรรมนูญ อื่นได้มีการ ติดตามและ ประเมินผล ความสำเร็จ ตามเป้าหมาย	-	- มีการพัฒนา ข้อมูลทางด้านไอ ทีในเชิงนโยบาย แล้ว	-	- การประเมินผล จะมีการ บูรณาการ ภายในองค์กร โดยจัดตั้ง ทีมงานที่มีความ หลากหลาย ในสาขาวิชาชีพ เพื่อมา บูรณาการ การตรวจสอบ	-

ประเด็น สอบถาม	สำนักงาน ผู้ตรวจการ แผ่นดิน ^๑	สำนักงาน ป.ป.ช. ^๒	สำนักงาน คณะกรรมการ สิทธิมนุษยชน แห่งชาติ ^๓	สำนักงาน การตรวจเงิน แผ่นดิน ^๔	สำนักงาน คณะกรรมการ การเลือกตั้ง ^๕
ที่วางไว้หรือมี ข้อขัดข้อง หรือไม่ อย่างไร				และรายงาน ผลสัมฤทธิ์ใน ภาพรวม ต่อสภา	
๑๑. ในทาง ปฏิบัติแล้ว วัฒนธรรม องค์กรเป็น อุปสรรคต่อ ปัญหาใน การบูรณาการ ของสำนักงาน หรือไม่	- ไม่พบปัญหา และอุปสรรค	- ไม่พบปัญหา และอุปสรรค	- ไม่พบปัญหาและ อุปสรรค	ไม่พบปัญหา และอุปสรรค	- ไม่พบปัญหา อุปสรรคต่อการ ทำงานด้านบูรณา การ
๑๒. พบ ปัญหาด้าน การเข้าถึง ข้อมูลส่วน บุคคลหรือไม่	- มีปัญหา ในการเปิดเผย ข้อมูลเนื่องจาก มีกฎหมาย PDPA	- ไม่พบปัญหา เนื่องจาก สำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับยกเว้นตาม พระราชบัญญัติ คุ้มครองข้อมูล ส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒	-	-	- ปัจจุบัน มีการจ้าง มหาวิทยาลัย เพื่อจัดทำระบบ ให้ครอบคลุม หลักการของ กฎหมาย PDPA
๑๓. การ เปิดเผยข้อมูล ในรายงาน ประจำปี จะ นำเสนอ	-	- สำนักงาน ป.ป.ช. จะนำ ข้อเสนอแนะ ดังกล่าวไป ทบทวนเพื่อเติม	-	- สำนักงาน การตรวจเงิน แผ่นดินมีการ เปิดเผยอยู่ใน รายงาน ประจำปี และ	-

ประเด็น สอบถาม	สำนักงาน ผู้ตรวจการ แผ่นดิน ^๑	สำนักงาน ป.ป.ช. ^๒	สำนักงาน คณะกรรมการ สิทธิมนุษยชน แห่งชาติ ^๓	สำนักงาน การตรวจเงิน แผ่นดิน ^๔	สำนักงาน คณะกรรมการ การเลือกตั้ง ^๕
เพิ่มเติมได้ หรือไม่		ลงในรายงาน ประจำปี		แผนการบูรณา การการปฏิบัติ ราชการ ๕ ปี	
๑๔. การ แลกเปลี่ยน ข้อมูลและ ความรู้เพื่อ เสริมสร้างการ ปฏิบัติงาน ระหว่าง องค์กรอิสระ ตาม รัฐธรรมนูญ หรือไม่ อย่างไร	-	-	-	- มีการเชิญ หน่วยงานอื่น และหาก หน่วยงานอื่น ต้องความรู้ เกี่ยวกับการ ตรวจเงิน แผ่นดิน สตง. ก็มีการส่ง บุคลากรเพื่อให้ ความรู้แก่ หน่วยงาน ที่เชิญเป็น วิทยากรเช่นกัน	-

ที่มา : ประมวลโดยคณะอนุกรรมการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๒

ฝ่ายเลขานุการประจำคณะกรรมการ

จัดทำโดย

เจ้าหน้าที่ประจำกลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ ๓ โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๙๔ - ๕

๑. นางสาวสุวพร นิลทัพ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน
๒. นางสาวบงกช วงษ์ไทย	วิทยากรเชี่ยวชาญ
๓. นางสาวพัชรี ทองอ่อน	วิทยากรชำนาญการ
๔. นางสาวธิดารัตน์ มูลลา	วิทยากรปฏิบัติการ
๕. นายฤทธิเดช ลิ้มพิพิธสุวรรณ	นิติกรปฏิบัติการ
๖. นางสาวจันทนี ดีล้อม	นิติกรปฏิบัติการ
๗. นางสาววิไลลักษณ์ สุวรรณเกิด	นิติกรปฏิบัติการ
๘. นายพงศธร เหมทานนท์	นิติกรปฏิบัติการ
๙. นางสาวธนพร จิตต์อารีย์	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
๑๐. นางสาวกาญจนา พัสชนะสีห์	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง “แนวทางการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการขององค์กรอิสระ
ตามรัฐธรรมนูญ”

ผู้รับผิดชอบ :

คณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ วุฒิสภา

ปีที่พิมพ์ :

พ.ศ. ๒๕๖๗

เบอร์โทร :

๐ ๒๘๓๑ ๙๑๙๔ - ๕

จัดพิมพ์โดย :

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๕๘๘๐, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๑ - ๒, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๒

ออกแบบและพิมพ์ที่
สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๔๔๑๕, ๐ ๒๘๓๑ ๔๔๖๖,
๐ ๒๘๓๑ ๔๔๗๒, ๐ ๒๘๓๑ ๔๔๗๖

